ޖއ/2025/20/ރ-44

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ޖުޑީޝަރީ ކޮމިޓީ

"ގޭންގުތަކުން ހިންގާ ކުށްތަކާއި އެނޫންވެސް ނުރައްކާތެރި ކުށްތައް ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު" ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓް

ރިޕޯޓް ނަންބަރު: M20/R/JD/2025/06

14 މޭ 2025

ޖުޑީޝިއަރީ ކޮމިޓީ

މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން އުފައްދާފައިވާ ޝަރުޢީ ދާއިރާއާ ގުޅުންހުރި މުއައްސަސާތަކާގުޅޭ ކަންކަން ދިރާސާކުރުމާއި ޝަރުޢީ ދާއިރާއާ ގުޅުންހުރި މުއައްސަސާތަކުގެ ސިޔާސަތުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ދެނެގަނެ، އެކަން ފާހަގަކޮށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުމާއި، ޝަރުޢީ ދާއިރާއާ ގުޅުންހުރި ބިލްތައް ދިރާސާކޮށް، ފުރިހަމަކޮށް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ރިޢާޔަތްކޮށްދިނުން އެދި ހުށަހެޅުން ހިމެނެއެވެ.

މިގޮތުން، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުން އުފައްދާފައިވާ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކުގެ ތެރެއިން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 129 ވަނަ މާއްދާއިން މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމަނާފައިވާ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގައި ތިބޭ މެންބަރުންނާއި މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކުގައި ތިބޭ ފަރާތްތަކަށް ޖަވާބުދާރީކުރުވުމާއި، އެ މުއައްސަސާތަކުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓު ދިރާސާކުރުމާއި، އެ މުއައްސަސާތަކާ ގުޅޭގޮތުން އާންމުންނާއި ފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ދިރާސާކޮށް، އެ ކަންކަމަކުން ފިޔަވަޅުތަކާ ދުވަސްތަކުން ތަފާތުކުރުމާއި، އެ މުއައްސަސާތަކާ ބައްދަލުކޮށް އެ މުއައްސަސާތައް ހިންގާ ގޮތާބެހޭ މަޢުލޫމާތު ހޯދުމާއި، ސުވާލުކުރުން، އެ މުއައްސަސާތަކުން ކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަލައި، އިޞްލާހުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްދިނުމާއި، އެ މުއައްސަސާތަކުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުތަކުގެ ތެރެއިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރުހުން ހޯދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާ ދުވަސްތަކުން މަޖިލީހުގެ ހުއްދަ ހޯދުމާއި، އެ ގަވާއިދުތަކާ އިޞްލާހުކުރުމާއި، އެ މުއައްސަސާތަކުގައި ތިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން މަގާމުން ވަކިކުރަންޖެހޭ ފަރާތްތަކާ ދުވަސްވުން މައްސަލަތައް ބަލައި އެކުލަވާލުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 154 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފަނޑިޔާރުން ވަކިކުރުމަށް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ހުށަހަޅާ ފަނޑިޔާރުން ވަކިކުރުމަށްބަލައި ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ދިރާސާކޮށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ރިޕޯޓުހުށަހެޅުމަކީވެސް މި ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަންކަމެވެ.

ޖުޑީޝިއަރީ ކޮމިޓީގައި ހިމެނިވަޑައިގަންނަވާ މެންބަރުން

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

ހުސްނީ މުބާރިކް
މަކުނުދޫ ދާއިރާ

ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރުގެ ނައިބު

ޑޮކްޓަރ އަނާރާ ނަޢީމް
ހުރާ ދާއިރާ

ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން

އަބްދުއްސައްތާރު މުޙައްމަދު
ހޮޅުދޫ ދާއިރާ

މައުރޫފް ޒާކިރު
ކެންދޫ ދާއިރާ

މުޙައްމަދު ސާލިމް ޙަބީބު
ކުރެންދޫ ދާއިރާ

އަޙްމަދު ރިޔާސް
ތިމަރަފުށި ދާއިރާ

އަޝްރަފް ރަޝީދު
ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާ

އަޙްމަދު ޝާހިދު
މަޑުއްވަރި ދާއިރާ

މުޙައްމަދު ސާލިހު
ހުޅުދޫ ދާއިރާ

އިސްމާޢީލް ނިޒާރު
ފޭދޫ އުތުރު ދާއިރާ

އިބްރާހީމް ނާޒިލް
ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާ

ފިހުރިސްތު

1. ތަޢާރަފު 5
2. ކޮމިޓީން ބިލު ދިރާސާކުރި ގޮތް 6
3. ކޮމިޓީން ބިލަށް ހުށަހަޅާ މައިގަނޑު އިސްލާހުތައް 7
4. ނިންމުން 12

ޖަދުވަލު 1 13

ޖަދުވަލު 2 14

1. ތަޢާރަފު

މި ރިޕޯޓަކީ، 12 ފެބްރުއަރީ 2025 ގައި ބޭއްވި 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 4 ވަނަ ޖަލްސާގައި، ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން، މައްޗަންގޮޅި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުބްތަދު ހުސައިން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ޤާނޫނުތަކުން ހިނގާ ކޯޓުތަކާއި އުސޫލުވެސް ނަޒަރުއްލާކުޑި ކޯޓުތަކުގެ ހުކުމްތަކުގެ ބިލު ޖުޑީޝިއަލް ކައުންސިލަށް ފޮނުއްވާ ގޮތަށް ކައުންސިލުން އެ ބިލު ދިރާސާކޮށް ނިންމިގޮތުގެ ރިޕޯޓެވެ.

މި ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވާފައިވަނީ 12 ޑިސެންބަރު 2024 ގައި ބޭއްވި 20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 60 ވަނަ ޖަލްސާގައެވެ. މީގެ އިތުރުން، 10 ފެބްރުއަރީ 2025 ގައި ބޭއްވި 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 2 ވަނަ ޖަލްސާގައި މި ބިލުގެ އިބްތިދާއީ ބަހުސް ފަށައިފައެވެ. މި ބިލުގެ އިބްތިދާއީ ބަހުސް ނިމުނީ، 12 ފެބްރުއަރީ 2025 ގައި ބޭއްވި 2025 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 4 ވަނަ ޖަލްސާގައި، ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި 42 (ސާޅީސް ދޭއް) މެންބަރުންގެ އިއްތިފާގުން މި ބިލު މަޖިލީހުން ބަލައިގަތުމަށް ފާސްކޮށްފައެވެ.

މީގެ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނުތަކުން ހިނގާ ކޯޓުތަކާއި އުސޫލުވެސް ރައްޔިތުންގެ ހިތްވަރުގައި ބިރުވެރިކަން އުފެދޭ ގޮތަށް ހިނގާ ނަޒަރުގާތީ އަދި ބޭރުގެ ކޯޓުތަކުން ރައްޔިތުންނާއި ދެމެދު ރައްޔިތުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް، ކަމާގުޅޭ ތަޙްޤީޤު ޤާނޫނީ ޢާއިލާއާ އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ކަންކަން ގުޅިގެން ސަމާލުކަން ދިނުމާއި، ހުރިހާ ޤާނޫނުތަކަށް ބަދަލު ގެނައުމާއި، މި ގޮތަށް ސަރަޙައްދުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

- ޤާނޫނުތަކުން ހިނގާ ކޯޓުތަކާއި ހިމާޔަތްދީފައި، އިންތިޚާބުވެގެން ހިނގާ ބާރު ކޯޓުތަކާއި ޤާނޫނުއަސާސީ ކޯޓުތަކުގެ ހިނގާ ކޯޓުތަކުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިމެނޭ ޤާނޫނީ ބާރުތަކަށް، ޤާނޫނުއަސާސީ އަދި އިންތިޚާބުވެގެން ހިނގާ ބާރު ކޯޓުތަކާއި ރައްޔިތުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ބަލަހައްޓާ ކޯޓު ހިމާޔަތްދީފައިވާ ކޯޓުގެ ގޮތުގައި ކަންތައްތަކާއި އަދި ބަލަހައްޓާ ބާރުކަމާއި އެ ކޯޓުތަކުގެ އަދާލަތު ކަންތައްތަކުން؛
- ޤާނޫނުތަކުން ހިނގާ ކޯޓުތަކާއި ހިމާޔަތްދީފައި، އިންތިޚާބުވެގެން ހިނގާ ބާރު ކޯޓުތަކާއި ޤާނޫނުއަސާސީ ކޯޓުތަކުގެ ކުރި ފަރާތްތަކާމެދު އެކަށީގެންވާ ޙައްޤުތަކާއި ހިމާޔަތް އުފެދުނުތަކާއި ގޮތުން ކަމެއްޓަކަށް އިޖުރާއާތަކަށް ފާސްކުރި ބަދަލުތަކާއި ދިނުން؛
- ޤާނޫނުތަކުން ހިނގާ ކޯޓުތަކާއި ހިމާޔަތްދީފައި، އިންތިޚާބުވެގެން ހިނގާ ބާރު ކޯޓުތަކާއި ޤާނޫނުއަސާސީ ކޯޓުތަކުން ކުރެވޭ ހިމާޔަތް ޖަވާބު އަދާލަތުގެ ކުރި ފަރާތް ދިނުމުގެ، އެ ފަރާތްތަކަށް ބައްލަވާފައިވާއިރު؛

ޖުޑީޝިއަލް ކައުންސިލް

ހުކުމްގައި މުޖުތަމަޢަށް ރުޖޫޢަވުމަށް މަގުފަހިކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ހާއްސަ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމުގެ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން؛

- ގޭންގުތަކުން ހިންގާ ކުށްތައް ހިފެހެއްޓުމުން، އިންތިޒާމުވެގެން ހިންގާ ކުށްތަކާއި ބޮޑެތި އުސޫލުވެސް ނުރައްކާތެރި ކުށްތަކުން ރައްޔިތުންނާއި މުޖުތަމަޢު ރައްކާތެރިކުރުމަށްޓަކައި، އެފަދަ ކުށްތަކަށް ކުރާ ފިޔަވަޅުތައް އުސޫލުތައް ގޮތް މިންވަރުކޮށް، ފިޔަވަޅުއެޅުން ހާއްސަ އުސޫލުތައް ކަނޑައެޅުން.

2. ކޮމިޓީން ބެލި ދިރާސާކުރި ގޮތް

މި ބިލު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމާ ގުޅިގެން، 12 ފެބްރުއަރީ 2025 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ 1 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، މި ބިލުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދާނެ ގޮތާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި މަޝްވަރާކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މި ބައްދަލުވުމުގައި މި ބިލުގެ މަސައްކަތް ކޮމިޓީން ނިންމާނެ ސުންގަޑީއަކީ 27 ފެބްރުއަރީ 2025 ކަމުގައި ކޮމިޓީން ނިންމިއެވެ. އަދި، މި ބިލާ ގުޅޭގޮތުން ތިރީގައިވާ ކަމާގުޅުންހުރި އިދާރާތަކުގެ ޚިޔާލު ހޯދުމަށްވެސް ކޮމިޓީން ނިންމިއެވެ.

- ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް؛
- ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތް؛
- މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްލޭންޑް ސެކިއުރިޓީ އެންޑް ޓެކްނޯލޮޖީ؛
- ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން؛
- ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް؛
- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބާ ކައުންސިލް.

އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިދާރާތަކުގެ ތެރެއިން ކޮމިޓީއަށް ލިޔުމުން ޚިޔާލު ހުށަހަޅާފައިވަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްލޭންޑް ސެކިއުރިޓީ އެންޑް ޓެކްނޯލޮޖީ އާއި، ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތް އަދި ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސްއިންނެވެ.

އަދި، 11 މާރިޗު 2025 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ތިރީގައިވާ އިދާރާތަކާ ބައްދަލުކޮށް، ބިލާ ގުޅޭގޮތުން އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޚިޔާލުތަކާއި، މި ބިލާ ގުޅޭގޮތުން މަޝްވަރާކޮށްފައިވެއެވެ.

- އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް؛
- ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް؛

- ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތް؛
- ޖުވެނައިލް ކޯޓު؛
- ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން؛
- ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް.

އަދި، މި ބައްދަލުވުމުގައި އިދާރާތަކުން ފާހަގަކުރި ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ގުޅުންހުރި އިދާރާތަކާއެކު އިތުރަށް މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު، އެ ކަންކަމަށް ހައްލުވާ ގޮތަށް އިސްލާހުތަކެއް މި ބިލަށް ހުށަހެޅުމަށް އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ނިންމައި، އެ އިސްލާހުތައް ކޮމިޓީއާ ހިއްސާކޮށްފައިވެއެވެ.

މި ބިލު ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތު ކުރިއަށްގެންދިއުމުގައި، މި ބިލަށް ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުއްވުމާއި ފާހަގަކުރެއްވުމާއި ހުށަހެޅުނު ކަންކަން ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށްފައިވެއެވެ.

3. ކޮމިޓީން ބިލަށް ހުށަހަޅާ މައިގަނޑު އިސްލާހުތައް

މި ބިލާ ގުޅޭގޮތުން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ ތެރޭގައި މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު، ކަމާގުޅޭ އިދާރާތަކުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކާއި، ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުމުގައި މެންބަރުން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ހުށަހެޅުއްވުންތަކަށް ރިއާޔަތްކޮށް، ކޮމިޓީން ބިލަށް ގެނެސްފައިވާ މައިގަނޑު ބަދަލު އިސްލާހުތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

3.1. ބިލުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތް	6.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގައި "އިންޓެގްރޭޓެޑް ކޭސް މެނޭޖްމަންޓް ސިސްޓަމް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށެއް ނުވަތަ އެފަދަ އެއް ކުރަށްވުރެ ދިނަ ކުށް ކުރުމަން، ނުވަތަ އަދުނުވެސް ޖިނާއީ ކުށް ކަންތައްތަކާ ސިޔާ ގުޅޭކަމަށްވާނަމަ ނުވަތަ ނުސިޔާ ގުޅޭކަމަށްވާނަމަ މާލީ ނުވަތަ އަދުނުވެސް މާއްދީ މަސްއޫލިއްޔަތު ހުރިމަން، މެދުވެރިކޮށްގެން ކުރިއަށް ގެންދާ ނުވަތަ އެއަށް ވުރެ މެދުވެރިކޮށްގެން އަހުލުވެރިކުރާ އިންޓެގްރޭޓެޑް ކޭސް މެނޭޖްމަންޓް ސިސްޓަމްއެވެ.
އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ގޮތް	6.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގައި "އިންޓެގްރޭޓެޑް ކޭސް މެނޭޖްމަންޓް ސިސްޓަމް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށެއް ނުވަތަ އެފަދަ އެއް ކުރަށްވުރެ ދިނަ ކުށް ކުރުމަން، ނުވަތަ އަދުނުވެސް ޖިނާއީ ކުށް ކަންތައްތަކާ ސިޔާ ގުޅޭކަމަށްވާނަމަ ނުވަތަ ނުސިޔާ ގުޅޭކަމަށްވާނަމަ މާލީ ނުވަތަ އަދުނުވެސް މާއްދީ މަސްއޫލިއްޔަތު ހުރިމަން، ގެނެސްގެން

			މަސައްކަތްކުރާ، ތިން މީހުން ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ މީހުންގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕްތަކެވެ. މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށް، ގޮތުން، ކުރިމަތިލާ ސިޔާސީ ޕާޓީ އަދި އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕްތައް ހިމެނެއެވެ.
ސަބަބު			މިގޮތަށް މި އަދަދު އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައި ވަނީ، އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕް ރަޖިސްޓަރީގެ ގޮތުން، ކުރިމަތިލާ ސިޔާސީ ޕާޓީ، ކުރިމަތިލާ އިންތިޚާބީ ގްރޫޕްތައް ހިމެނުމަށް ކަނޑައަޅާ ސަރުކާރު ބަދަލުތަކާ ގުޅުވާލުމަށެވެ.

3.2 ބިލުގެ 13 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތް	13.		މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕް ރަޖިސްޓަރީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރާ ނުވަތަ އެ ގްރޫޕްގައި ނުވަތަ އެ ގްރޫޕްތައް މަސައްކަތްކުރާ މީހުން ހިމެނޭ ރަޖިސްޓަރީއެވެ.
އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ގޮތް	13.		މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕް ރަޖިސްޓަރީ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރާ ނުވަތަ އެ ގްރޫޕްގައި ނުވަތަ އެ ގްރޫޕްތައް މަސައްކަތްކުރާ މީހުން ހިމެނޭ ރަޖިސްޓަރީއެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި، އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.
		(ހ)	އެ ގްރޫޕާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތައް؛
		(ށ)	އެ ގްރޫޕާ ގުޅޭގޮތުން މާލީ ގޮތުން ލިބިފައިވާ ހުރިހާ ލިބުންތަކުގެ މަޢުލޫމާތު؛
		(ނ)	އެ ގްރޫޕާ ގުޅޭގޮތުން މަޖިލީހަށް ފޮނުވުން؛
		(ރ)	އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން އެ ގްރޫޕާ ގުޅޭގޮތުން އެހެން ނުވަތަ ދަތުރުތައް ހިނގުން.
ސަބަބު			މިގޮތަށް މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައި ވަނީ، އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕް ރަޖިސްޓަރީގައި ހިމެނޭ ކަންކަން ބިލުގައި ކަނޑައަޅާ ބޭނުންވާތީ ހިމެނުމަށެވެ.

3.3 ބިލުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި އަންނަނިވި ގޮތަށް ބިލަށް މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުން.

އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ގޮތް	17.	މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕް ރަޖިސްޓްރީކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މިކަމާ ބެހޭ ބަޔަކު ނުވަތަ ފަރާތަކުން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނަށް އިންތިޚާބީ ކެމްޕޭން ގްރޫޕް ރަޖިސްޓްރީކުރުމަށް ދެވޭ ހުށަހެޅުން ގަބޫލުކުރާ ގޮތެވެ.

ޖުޑީޝިއަރީ ކޮމިޓީ

ސަބަބު	މިފަދައިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައި މިވަނީ، އިންޓިމޭޓްމީޑިއާ ކުރުކުރާ ގުރޫޕުތަކާ ތާއީދުކުރުމަކީ ކޮބައިކަން ބިލުގައި މާނަކުރުމުގެ ގޮތުންނެވެ.

3.4. ބިލުގެ 21 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން.

ބިލުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތް	21.	(ހ)		އެއްވެސް މީހަކު، އިންޓިމޭޓްމީޑިއާ ކުރުކުރާ ގުރޫޕެއްގެ ނިޝާން ހާމަކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 12 (ބާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، -/75,000 (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ގޮތް	22.	(ހ)		އެއްވެސް މީހަކު، އިންޓިމޭޓްމީޑިއާ ކުރުކުރާ ގުރޫޕެއްގެ ނިޝާނާއި، އެނގިހުރެ ހާމަކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޢަމަލެއް ކުރީ، އިންޓިމޭޓްމީޑިއާ ކުރުކުރާ ގުރޫޕެއްގެ މެންބަރަކު ނުވަތަ އިންޓިމޭޓްމީޑިއާ ކުރުކުރާ ގުރޫޕަކާ ނިސްބަތްވާ މީހަކު ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތްތަކުގައިވާ މީހެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެމީހަކު އެކަން ކުރީ އެނގިހުރެ ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.
		(ނ)		އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގައި އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ނިޝާނާއި ހާމަކުރުމަކީ ކުށެއް ނޫނެވެ.
			(1)	ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކުން، ކުށްތަކުން ހުއްޓުވުމުގެ ގޮތުން އަދި ތަޙުޤީޤުގެ ގޮތުން؛
			(2)	ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކުން ތަޙުޤީޤުގެ ބޭނުމަށް ހިންގާ ޝަރީޢަތްތަކުގައި ބޭނުންކުރުން؛
			(3)	އިލްމީ ދިރާސާތަކުގެ ބޭނުމަށް؛
			(4)	ހުއްދަދޫކުރެވިފައިވާ ޚަބަރުފަތުރާ ވަސީލަތްތަކުން ޚަބަރު ރިޕޯޓުކުރުމުގައި.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، -/200,000 (ދެލައްކަ) ރުފިޔާއާއި -/500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.

ސަބަބު	މިފަދައިން މި މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައި މިވަނީ، އިންޞާފުވެރިކަމާއި ކުށާ ގުޅޭ ނިސްބަތުން އެކަށީގެން ހަމަކުރުމަށް ކުރެއްވުމަކީ ބައްލަވާފައިވާތީއާއި، އަދި ނިސްބަތުން ހަމަކުރުން ކުށަކަށް ނުވާނެ ހުކުމެއް ބިލުގައި ބަޔާންކުރުމުގެ ގޮތުންނެވެ.

3.5 ބިލުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށްތަކަށް ޖަލު ހުކުމްތަކާއި ޖޫރިމަނާގެ އަދަދުތައް އަންނަނިވި ގޮތަށް އިސްލާހު ކުރުމަށް.

ބިލުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތް		އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތް	
ޖަލު ހުކުމުގެ މުއްދަތު	ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު	ޖަލު ހުކުމުގެ މުއްދަތު	ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު
25 އަހަރު	200,000/- (ދެލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 10,000,000/- (ދިހަމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	25 އަހަރު	3,000,000/- (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 10,000,000/- (ދިހަމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
20 އަހަރު	100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 7,000,000/- (ހަތްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	20 އަހަރު	2,000,000/- (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 7,000,000/- (ހަތްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
18 އަހަރު	100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 5,000,000/- (ފަސްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	18 އަހަރު	2,000,000/- (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 5,000,000/- (ފަސްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
15 އަހަރު	75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 3,000,000/- (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	15 އަހަރު	1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 3,000,000/- (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
12 އަހަރު	75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	12 އަހަރު	800,000/- (އަށްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 2,000,000/- (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
10 އަހަރު	50,000/- (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއާއި 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	10 އަހަރު	750,000/- (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
8 އަހަރު	50,000/- (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއާއި 300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	8 އަހަރު	500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 750,000/- (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
5 އަހަރު	50,000/- (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	5 އަހަރު	300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 600,000/- (ހަލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
3 އަހަރު	15,000/- (ފަނަރަ ހާސް) ރުފިޔާއާއި 75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދު	3 އަހަރު	200,000/- (ދެލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދު
2 އަހަރު	-	2 އަހަރު	100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދު

3.6 ބިލުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ ގޮތުގައި، އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުރުކުރާ ދުވަސްތަކުގެ ކަނޑައެޅުމުގެ އިޖުރާއަތުތައް ހިމެނުމަށް.

މިއީ، އިންތިޒާމުވެގެން ކުރުކުރާ ދުވަސްތަކުން ކަނޑައަޅާ ގޮތް ފުރިހަމަކުރުމަށް، އެގޮތުގައިން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި މި ބިލުގައި ހިމަނާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ކާރިސަކަރު ޖުޑިޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނާއި ސިވިލް ޕްރޮސީޖަރ ކޯޑުގެ މައްސަލަ ބެލުމުގެ ގޮތުން، ކޯޓަށް ޤާނޫނީ ސިވިލް ޕްރޮސީޖަރ ކޯޑާއި ސިވިލް ޤާނޫނުގެ ޢަމަލުކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެ ޤާނޫނުގެ ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގައި ބައްދަލުކުރާ ގޮތުގެ ޤާނޫނީ ކަނޑައެޅުމަށް، އެގޮތުގައިން ޤާނޫނީ ޤާނޫނުގެ ކޯޓުތަކާ ބެހޭ ޤާނޫނަށް ސިވިލް ޕްރޮސީޖަރ ކޯޑުގެ ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ކޯޓުން ކާރިސަކަރު ޤާނޫނީ ގޮތުން ކަނޑައަޅާ ބިލުގައި ހިމަނާފައިވާ ގޮތުގެ ބަޔާނެވެ.

4. ނިންމުން

ގޭންގުތަކުން ހިންގާ ކުށްތަކާއި އިތުރުވެސް ނުރައްކާތެރި ކުށްތައް ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް، ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު، 12 މޭ 2025 ގައި ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ 23 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި، ބިލު ކޮމިޓީން ދިރާސާކޮށް އިސްލާހުގެނެސްފައިވާ ގޮތަށް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓު، ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އިއްތިފާޤުން ފާސްކުރެއްވި.

ވީމާ، ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ، ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން މައްޗަންގޮޅި ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުސްތަފާ ހުސައިން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގޭންގުތަކުން ހިންގާ ކުށްތަކާއި އިތުރުވެސް ނުރައްކާތެރި ކުށްތައް ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 129 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރެއްވުމަށް ކޮމިޓީން ނިންމަވައިދެއްވުން އެދި މި ރިޕޯޓު ހުށަހަޅަމެވެ.

ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ގޭންގުތަކުން ހިންގާ ކުށްތަކާއި އިތުރުވެސް ނުރައްކާތެރި ކުށްތައް ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު މި ރިޕޯޓުގެ **"ޖަދުވަލު-1"** ގެ ގޮތުގައި އެވަނީއެވެ.

އަދި، ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ބޭއްވި މި ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވި ގޮތުގެ ތަފްސީލު މި ރިޕޯޓުގެ **"ޖަދުވަލު-2"** ގެ ގޮތުގައި އެވަނީއެވެ.

14 މޭ 2025

މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން މުބާރިކް
ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު

ޖަދުވަލު 1

ޖުޑީޝަލް ކޮމިޓީން ފާސްކޮށްފައިވާ "ގެންގުޅުން ހިންގާ ކުންފުންޏާއި އުސޫލުގެ ސަރަހައްދުތަކުގައި ކުރަންވާ ހުއްޖުވުމުގެ ބިލު"

ގޭންގުތަކުން ހިންގާ ކުށްތަކާއި އެނޫންވެސް ނުރައްކާތެރި ކުށްތައް ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު

އެއްވަނަ ބާބު

ފެށުން

1. ތައާރަފާއި ނަން 1

2. މަޤްޞަދު 1

3. ގާނޫނު ހިނގާނެ ދާއިރާ 2

ދެވަނަ ބާބު

މަފްހޫމްތަކުގެ ތަޢުރީފު

4. އިންތިޒާމުވެގެން ކުރާ ބޮޑެތި ކުށް 3

5. ނުރައްކާތެރި ކުށް 5

6. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕް 5

7. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ގްރޫޕް 5

8. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގެ މެންބަރެއް 6

9. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގެ މެންބަރެއް ކަމަށް ދެއްކުން 6

10. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއް ހިންގުން 7

11. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގެ ނިޝާން 7

12. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގެ ނިޝާން ހަވާލުކޮށްގެންއުޅުން 7

13. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕަކަށް މީހުން ހޯދުން 8

14. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގައި ބައިވެރިވުން 8

15. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގެ ހަރަކާތް 9

16. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕަކަށް ތާއީދު ހޯދުން 9

17. އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕަކަށް ތާއީދުކުރުން 9

ތިންވަނަ ބާބު

އިންތިޒާމުވެގެން ހިންގާ ކުށްތަކާގުޅޭ

އެއްވަނަ ބައި

ކުންފުނީގެ

18. ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުންހުރި އެފަރާތުން ނުވަތަ ހިންގުމުގެ ކަން 9

19. ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުންހުރިކަން ޙިސާބު ހުށަހަޅާ ކަން 10

20. ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުންހުރިއެއްގައި ނުވަތަ އެފަދަ ގުޅުންހުރި ޔަރުގާއިމުތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ކަން 11

21. ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުންހުރި މުއާމަލާތުގެ ތަފްޞީލު 13

22. ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުންހުރި ނިސްބަތް ހާމަކުރުން 13

23. ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ހިންގާ ކުންފުންޏާ ގުޅުންހުރި ނިސްބަތް އާންމު މަޢުލޫމާތުގައި ކުރުން ނުވަތަ ހަމަކުރުން 14

24. ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުންހުރިކަން ތާއީދުކުރުން 15

25. ލިސްޓުކޮށްފައިވާ ހިންގާ ކުންފުނިތަކުގެ އަދިއެހެން މުއާމަލާތް ޤަބޫލުކުރުން 16

26. ހިޔާނަތްތެރި ފަރާތްތަކަށް ބިރުދެއްކުމުގެ ކަން 16

27. ޤާނޫނީ ސަލާމަތްކަން ކަށަވަރުކުރުން 17

ދެވަނަ ބައި

ޝެއަރހޯލްޑަރުންގެ ހައްޤުތަކާއި ޒިންމާތައް

28. ޝެއަރހޯލްޑަރުންގެ ހައްޤުތަކާއި ޒިންމާތައް 18

29. ޝެއަރހޯލްޑަރުންގެ ޖަލްސާތައް ބޭއްވުމަށް ގޮވާލުން 18

30. ޝެއަރހޯލްޑަރުންގެ ޖަލްސާތައް ބޭއްވުން 19

31. ޝެއަރހޯލްޑަރުންގެ ވޯޓުދިނުން 21

32. ޝެއަރހޯލްޑަރުންނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބެންހުރި ގޮތްތައް 22

ތިންވަނަ ބާބު

ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑު

33. ބޯޑުގެ އަދަދާއި ބޯޑުގެ ތަރުތީބު ބޭއްވުމާއި ބޯޑުގެ ޑިރެކްޓަރުން ކަނޑައަޅާ ކަން 22

34. ކޮމިޓީތަކުގެ ތަރުތީބު އަދި ބޯޑުގެ މެންބަރުންގެ ކުރިމަތިލުމުގެ ކަން 27

35. ބޯޑުގެ އަދަދާއި ބޯޑުގެ ތަރުތީބު ބަދަލުކުރުމުގެ ކަން 28

36. ބޯޑުގެ ރައީސް އަދި ބޯޑުގެ މެންބަރުން އިސްތިއުފާދިނުމުގެ ކަން 30

37. ކޯޕަރޭޓް ސެކްރެޓަރީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 31

38. ޑޫން އެއްކުރި 31

39. ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރު 32

40. ޓްރިޕް ނަމްބަރާއި ބަޔޮލޮޖިކަލް ނަމޫނާ އެތެރެކުރުމަށް ހުއްދަ ހޯދަން ލާޒިމުވުން 32

ފަސްވަނަ ބާބު

ނުރައްކާތެރި އަދި އިންތިޒާމުވެގެން ކުރާ ކުށްތައް ހުއްޓުވުމުގެ ބާރުތައް

އެއްވަނަ ބައި

ތަރުތީބުވެގެ ބާރުތަކާއި އިޖުރާއަތު

41. ކުށްކުރުން ހުއްޓުވުމަށާއި ތަރުތީބުވެގެން ހިންގުމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބިދޭ އާންމު އަދި ހާއްސަ ބާރުތަކުގެ ދާއިރާ.. 33

42. މީހުން ބަލައި ފާސްކުރުން 33

43. ހައްޔަރުކުރުމުގެ ބާރު 35

44. އަމިއްލަ ތަނަކުން މީހަކު ހައްޔަރުކުރުމަށްފަހު ބަލައި ފާސްކުރުން 36

45. ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުން 40

46. އުޅަނދުފަހަރު ހިފަހައްޓައި ބަލައި ފާސްކުރުން 40

47. ބޭރުގެ އުޅަނދުތަކާ ގުޅިގެން ބާރުގެ ބޭނުންކުރުމުގެ އުސޫލު 43

ދެވަނަ ބައި

ހާއްސަ އޮޕަރޭޝަންތައް

48. ކަންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީ 44

49. ސިއްރު އޮޕަރޭޝަންތައް 49

50. ކަންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީ އަދި ސިއްރު އޮޕަރޭޝަންތަކުން ހޯދާ ހެކި 51

51. ހާއްސަ އޮޕަރޭޝަންތަކުގެ މައުލޫމާތު ރިޕޯޓުކުރުން 52

ތިންވަނަ ބައި

މުދަލާއި ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމާއި ދައުލަތަށް ނަގުން

52. ފައިސާއާއި މުދަލުން މުއާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވުމާއި ހިފެހެއްޓުން 53

53. ދައުލަތަށް މުދާ ނަގުން 56

ހަތަރުވަނަ ބައި

ޒައްޖުތަކާއި ސަތިރިއަތާގުޅޭ

54. ފަންނީ ފަރާތާ މަޝްވަރާކުރުން 61

55. ތަޙްޤީޤުގައި ކުރާ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް ހާޒިރުކުރުން 64

56. ވަކި އެއްޗެއް ނުވަތަ މާއްދާއެއް ނުވަތަ ނިސްބަތަކާ ގުޅޭގޮތުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ހާޒިރުކުރުން 65

57. ހެކި ތަކެތި ގުޅޭގޮތުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ހާޒިރުކުރުން 67

58. ބަހުސްތަކާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުން 68

59. ތަޙްޤީޤުކުރުމާއި ދައުވާކުރުމުގެ މުއްދަތުތައް 70

60. ކޯޓުތަކުގެ ދަށުން ނުވަތަ އިންސްޓިޓިއުޝަނެއްގެ ބަންދުން ދޫކުރުން 74

61. މައްސަލަ ނިންމުމުގައި އެކަށީ ތުހުމަތުކުރުން 74

62. އިވުން ކަމަށް ބެލޭ ހާލަތު ގޮތުގައި ސަރުކާރު ބަޔާންކުރާ 75

ހަވަނަ ބާބު

އިންތިޚާބުތަކުގައި ކެންޑިޑޭޓުން ޚަރަދުކުރާ މިންވަރު ކަނޑައެޅުން

63. އިންތިޚާބުތަކުގައި ކެންޑިޑޭޓުން ޚަރަދުކުރާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެދި ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅުން 76

64. ހުށަހެޅުމަށް ޖަވާބުދިނުން 78

65. ހުށަހެޅުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ބާއްވާ އަޑުއެހުން 79

66. ހުށަހެޅުމާމެދު ކޮމިޝަނުން ގޮތެއް ނިންމުން 81

67. އިންތިޚާބުތަކުގައި ކެންޑިޑޭޓުން ޚަރަދުކުރާ ކަމަށް ކަނޑައެޅުން އަދި އޭގެ ނަތީޖާ 82

68. އިންފްލޭޝަން މައްޗަށް އަދި ޚަރަދުގެ އެވްރެޖް 83

69. އިންތިޚާބުތަކުގައި ކެންޑިޑޭޓުން ޚަރަދުކުރާ ކަމުގައި ކަނޑައެޅި ކަނޑައެޅުން ބަދަލުކުރުމާއި ޝާއިޢުކުރުން 86

ހަތްވަނަ ބާބު

ކެމްޕެއިން ކުރުގެ ފައިސާ ދެއްކުމާގުޅޭ ޚާއްސަ ޤަވާޢިދުތައް

70. އިންތިޚާބުތަކުން ހިންގާ ކެމްޕެއިންތަކުގެ ޚަރަދުތަކުގެ ބައިވެރިވުން ހައްޤުވުމުގެ ނުވަތަ އެހީ ޚަރަދުތަކަށް
ޚަރަދުކުރުމުގެ އަދަދު 87

71. ބޭންކް އެކައުންޓް ހުޅުވުން 88

72. ބޭންކް އެކައުންޓުގައި ސަލާމަތްކުރުވާން ކަންކަން 89

73. އެކައުންޓާގުޅޭ އިތުރު ކަންކަން 91

74. ވަގުތީ އެކައުންޓެއް ހުޅުވުން 91

އަށްވަނަ ބާބު

މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކާބެހޭ ހުއްދަ އިޖުރާއާތު

އެއްވަނަ ބައި

މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކުގެ އަމުރާގުޅޭ އާންމު ހަމަތައް

75. މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކުގެ އަމުރު 92

76. އަމުރަކަށް އެދި ހުށަހެޅުން 93

77. މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން ކޯޓުން ބަލާ ކަންތައްތައް 94

78. އަމުރެއް ކުރުމަށް ވާޖިބުކުރެވިދާނެ ނުވަތަ މަނާކުރެވިދާނެ ކަންކަމުގެ ދާއިރާ 96

79. އަމުރުގައި ހިމަނަންޖެހޭ ކަންކަން 97

80. މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކުގެ އަމުރެއްގެ މުއްދަތު 97

81. މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކުގެ އަމުރު މުރާޖަޢާކޮށްދިނުމަށް އެދުން 98

82. މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކުގެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުން 100

83. މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކުގެ އަމުރު މުރާޖަޢާކުރުމަށް ގެންދިއުން 100

84. އަމުރުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުން 100

85. އެކުއްޔެގެ މައްސަލަ އެއްވަރަކަށްވުރެ ގިނަ ފަހަރު އަމުރު ނެރުން 101

ދެވަނަ ބައި

މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލަރުތަކުގެ ފިޔަވަޅުތައް

86. ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ އާންމު އުސޫލު 102

87. ވަޔަލޭޝަންތަކަށް ޖިނާއީ ފިޔަވަޅުތައް 102

88. ދަތުރުފަތުރުގެ ފިޔަވަޅުތައް 103

89. މުޢާމަލާތްތަކުގެ ފިޔަވަޅުތައް 103

90. ފިޔަވަޅުގެ މަޢުލޫމާތު ޢާންމުކުރުން 104

91. އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ޕެނަލްޓީ 104

92. ޖަޒާ މުޢާމަލާތް އަދާކުރުމުގެ އިޖުރާއާތު 104

ތިންވަނަ ބައި

ފޮރިޖަރީ ކޮންޓްރެކްޓުތަކުގެ އަމުރު ތަންފީޛުކުރުން

93. އަމުރު ތަންފީޛުކުރުން 105

94. ދިރިއުޅޭ ތަނަށް ވަދެ، ބަލައި ފާސްކުރުން 105

95. ސަރވެއިލަންސް 105

96. އަމުރާ ޚިލާފުވުން 105

ނުވަވަނަ ބާބު

އެހެނިހެން

97. ގަވާއިދު ހެދުން 106

98. ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން 106

99. އުވާލެވޭ ޤާނޫނު 106

100. މާނަކުރުން 107

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible] ހިންގާ [illegible] ބިލު

އެއްވަނަ ބާބު
ފެށުން

ތަޢާރުފާއި ނަން	1.	(ހ)	މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible] އަދި [illegible] ހިންގާ [illegible]
		(ށ)	މި ޤާނޫނަށް ކިޔާނީ، "[illegible] ހިންގާ [illegible] ޤާނޫނު" އެވެ.
މަޤްޞަދު	2.		މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަކީ އަންނަނިވި މަޤްޞަދުތައް ޙާޞިލްކުރުމެވެ.
		(ހ)	[illegible]

Deleted: [illegible]

އަދި އިންތިޚާބުވެގެން ހިންގާ ބޮޑެތި ކުންފުނިތަކާއި ނުރައްކާތެރި މުއްސަނދިކަން [illegible] [illegible] ކުން [illegible] ކުރުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅޭ [illegible] [illegible] އެ ކުންފުނިތަކުގެ އަދަދު ކަނޑައެޅުން؛			
އިންތިޚާބުވެގެން ހިންގާ ބޮޑެތި ކުންފުނިތަކާއި އެހެންވެސް ނުރައްކާތެރި ކުންފުނި ކުރާ ފަރާތްތަކާމެދު އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގެމަތިން ޒިންމާވާ ފިޔަވަޅު [illegible] ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކަށް ހާއްސަ ބާރުތަކެއް ދިނުން؛	(ނ)		
އިންތިޚާބުވެގެން ހިންގާ ބޮޑެތި ކުންފުނިތަކާއި އެހެންވެސް ނުރައްކާތެރި ކުންފުނިތަކުން [illegible] އެފަދަ [illegible] ކުރާ [illegible] ދުރުކޮށް، [illegible] [illegible] މުޖުތަމަޢަށް [illegible] [illegible] މަގުފަހިކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ހާއްސަ ފިޔަވަޅުތަކެއް އެޅުމުގެ އުސޫލުތަކެއް ކަނޑައެޅުން؛	(ރ)		
އިންތިޚާބުވެގެން ހިންގާ ބޮޑެތި ކުންފުނިތަކާއި އެހެންވެސް ނުރައްކާތެރި ކުންފުނިތަކުން [illegible] މުޖުތަމަޢު [illegible]، އެފަދަ ކުންފުނި ކުރާ ފަރާތްތަކަށް [illegible] ގޮތް [illegible] ފިޔަވަޅުއެޅުން ހާއްސަ އުސޫލުތަކެއް ކަނޑައެޅުން.	(ބ)		
މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ހިނދަކު، މި ޤާނޫނު ހިނގާނީ، އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގައި ކުރާ، މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިންތިޚާބުވެގެން ހިންގާ ކުންފުނިތަކާއި ނުރައްކާތެރި ކުންފުނިތަކުގެ މައްޗަށެވެ.		3.	ޤާނޫނު ހިނގާނެ ދާއިރާ
މުޅި ކުން އެކުގައި ނުވަތަ ކުރުގެ ބައެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރާ ބާޒާރުގައި؛ ނުވަތަ	(ހ)		
މުޅި ކުން އެކުގައި ނުވަތަ ކުރުގެ ބައެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ކަނޑުގެ ނުވަތަ ވައިގެ އެތެރޭގައި ކުރާ	(ށ)		

Deleted: ނާއި [illegible]

Deleted: ފަރާތްތަކަ

Deleted: ،

ބާޠިލުވާނެއެވެ؛ ނުވަތަ			
މުޅި ކަން އެކުގައި ނުވަތަ ކަމުގެ ބައެއް ދިވެހިރައްޔިތަކު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުން ބޭރުގައި ކުރާ ބާޠިލުވާނެއެވެ؛ ނުވަތަ	(ނ)		
މުޅި ކަން އެކުގައި ނުވަތަ ކަމުގެ ބައެއް ދިވެހިރައްޔިތަކު ފިޔަވައި އެހެން ފަރާތެއްވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުން ބޭރުގައި ކުރާ ބާޠިލުވާނެއެވެ.	(ރ)		

ދެވަނަ ބާބު
މަޢުލޫމާތުގެ ރަޖިސްޓަރު

މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޚާބުތަކުގެ ކުށް ބޭއިލު ކުރު" ކަމަށް ބުނެފައި އުވަނީ، އިންތިޚާބުތަކާއި ގުޅޭ ކުށްތައް، ޖިނާއީ ކުށް، އަނިޔާވެރި ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުރަނީކަމެވެ.		(ހ)	4.	އިންތިޚާބުތަކުގެ ކުށް ބޭއިލު ކުރު
މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށް؛	(1)			
މީހުން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށް؛	(2)			
ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން މަނާ ތަކެތިން ވިއްކުމާއިކުރުމުގެ ކުށް؛	(3)			
އަމިއްލަ އެއްޗަކީ ނަގައިދޭ އަސްލުގެ ގޮތުގައި ދެއްކުމުގެ ކުށް؛	(4)			
ނުރައްކާތެރި ކުށް؛	(5)			
އަނިޔާވެރި ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުރުގެ އަދަބުގެ ގޮތުގައި 10	(6)			

Deleted: ކުށް ކުރީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށެއް ކުރުމުގެ މަޤްސަދުގައި ކަމަށް ވާ

Deleted: (ހ)

Deleted: (ށ)

Deleted: (ނ)

Deleted: (ރ)

Deleted: ކުއްލި ނުވަތަ ނުބައި ކަމެއްކުރުމުގެ

(ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ޖަލްގައި ބަންދުކުރުމުގެ އަދަބު ކަނޑައެޅިފައިވާ އެންމެހައި ކުށްތަކެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށް ކަމަށް ބެލެވޭނީ އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށަށެވެ.	(ހ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، މީހުން ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ކުށް ކަމަށް ބެލެވޭނީ އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2013 (މީހުން ވިޔަފާރިކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މީހުން ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ކުށަށެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން މަނާ ތަކެތިން ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ކުށް ކަމަށް ބެލެވޭނީ އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިމްޕޯޓް ޤާނޫނުތަކުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމަށް މަނާ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އިމްޕޯޓް އެއްޗެހިތަކުން ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ކުށަށެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އަގުހުރި އެއްޗެހި ނަހަމަގޮތުން އަސްލުގެ ގޯތިތަކުގެ ދެއްކުމުގެ ކުށް ކަމަށް ބެލެވޭނީ އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ 310 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށަށެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ނުރައްކާތެރި ކުށް ކަމަށް ބެލެވޭނީ އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށަކަށެވެ.	(ބ)		

Deleted: ަށްވުރެ

Deleted: (ބ)

Deleted: (ޅ)

Deleted: ކަށެވެ.

މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (6) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އަސާސީވެރި ކުށް ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަމާބެހޭ ކުށް ކަނޑައެޅުމުގެ ޤާނޫނުތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ، ފަރުދުންނާ ދެކޮޅަށް ހިންގާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން އަސާސީވެރި އަދަބު ހިމެނޭ ޙައްދުގެ ކުށަކަށެވެ.	(ށ)		
މި ޤާނޫނުގައި "ނުރައްކާތެރި ކުށް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށަކަށެވެ.		5.	ނުރައްކާތެރި ކުށް
މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށެއް ނުވަތަ އެފަދަ އެއް ކުށަށްވުރެ ގިނަ ކުށް ކުރުމަށް، ނުވަތަ އެއްބަސްވެގެން ޖިނާއީ ކުށް ކޮށްގެން ސީދާ ގޮތުންގައިވިޔަސް ނުސީދާ ގޮތުންގައިވިޔަސް މާލީ ނުވަތަ އެހެނިހެން މާއްދީ މަންފާއެއް ހޯދުމަށް، ދެމިގެން މަސައްކަތްކުރާ، ތިން މީހުން ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ މީހުންގެ ޖަމާޢަތަކުން އެކުލެވޭ އިންތިޒާމުވެފައިވާ ގްރޫޕަކަށެވެ. މި މާނައިގެ ތެރޭގައި، ގޭންގު، ކްރިމިނަލް އެންޓަޕްރައިސް، ކްރިމިނަލް ސިންޑިކޭޓް އަދި އެސޯސިއޭޝަން ގްރޫޕްތައް ހިމެނެއެވެ.	(ހ)	6.	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕު
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ވަކި ގްރޫޕެއް އެއީ އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއް ކަމުގައި ބެލުމުގައި، އެ ގްރޫޕަށް ނިސްބަތްވާ މީހުން އެކި ފަހަރުމަތިން ބަދަލުވަމުން އައިސްފައިވުމަކީ، ނުވަތަ އެ ގްރޫޕަށް ނިސްބަތްވާ މީހުންގެ ތެރެއިން ޖިނާއީ ކުށެއް ކުރުމުގައި ނުވަތަ އެއިން ކުށެއް އިންތިޒާމުކުރުމުގައި ނުވަތަ ރޭވުމުގައި ބައިވެރިވެސް ހަމައެކަނި އޭގެ ތެރެއިން އެކަކު ނުވަތަ ބައެއް މީހުން ކަމުގައިވިޔަސް، ނުވަތަ އެ ގްރޫޕުން ކުރާ ކުށެއް ނުވަތަ އެއް ކުށަށްވުރެ ގިނަ ކުށް އަމަލީގޮތުން ކުރަނީ އެ ގްރޫޕަށް ނިސްބަތްވާ މެންބަރުން ކަމުގައިނުވިޔަސް، ޙިމާޔަތްކުރެވިގެންވާނެ ކަމެއް ނޫނެވެ.	(ށ)		
މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޒާމުވެފައިވާ ގްރޫޕް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ،	(ހ)	7.	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ގްރޫޕު

Deleted: 30

			ހަމައެކަނި ވަކި ކުށެއް ކުރުމަށް އަރިސްދަން އެކުވާ ބަޔަކު ކަމުގައިނުވާ، އެއް ފަރާތަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތް އިންތިޒާމުކުރެވިގެން، ޖިނާއީ ކުށް ކުރުމަށް ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރާ ގްރޫޕަކަށެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ވަކި ގްރޫޕެއް އެއީ އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ގްރޫޕެއް ކަމުގައި ބެލުމުގައި، އެ ގްރޫޕުގެ މެންބަރުންގައި ވަކި ބަޔަކަށް ވަކި މަސްއޫލިއްޔަތު ނުވަތަ މަޤާމު ކަނޑައެޅިފައިވުން ނުވަތަ އެ ގްރޫޕުން ނިސްބަތްވާ އެއް ބަޔަކީ އެ ގްރޫޕުގެ ވަކި މިހާރުގެ ވަޒީފާގައި ނުވަތަ ވަކި މިހާރުގެ ފަރާތްތަކުން އުޅުމަކީ ތިބިގެން މިތީ ބައެއް ކަމުގައިވުން ލާޒިމެއް ނޫނެވެ.
އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުގެ މެންބަރެއް	8.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުގެ މެންބަރެއް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުގައި ވަކި މަޤާމެއް ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޝަޚްޞު މީހާއާއި އެފަދަ މަޤާމެއް ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވިނަމަވެސް އެފަދަ ގްރޫޕެއްގެ މެންބަރެއްގެ ދައުރު އަދާކުރާ ނުވަތަ އެފަދަ ގްރޫޕަކަށް ނިސްބަތްވާ ޝަޚްޞު މީހާކަށެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުނުވާހާ ހިނދަކު، އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުގެ ނިޝާން ހާމަކޮށްގެންދާ ނުވަތަ ބޭނުންކުރާ ލޮގޯ ފަރުމާކޮށް ނުވަތަ އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުގެ ޝިޢާރުތަކުގައި ބައިވެރިވާ ފަރުމާކޮށްފައި، އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕަށް ނިސްބަތްވާ މީހާ ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުގެ މެންބަރެއް ކަމަށް ދެއްކުން	9.		މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުގެ މެންބަރެއް ކަމަށް ދެއްކުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހަކު ބުނާ ބަހަކުން ނުވަތަ ކުރާ ޢަމަލަކުން ނުވަތަ ހަރަކާތް އިޝާރާތަކުން ނުވަތަ އެހެންވެސް ގޮތަކުން އެމީހަކީ އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުގެ މެންބަރެއްކަން ދެއްކުމެވެ. އަދި

		ތަޢާރަފުގައި އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓްގެ ނިސާބުން ހާމަކަންކުރެވިދާނެ ހިމެނެއެވެ.
އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓް ހިންގުން	10.	މި ޤާނޫނުގައި "އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓް ހިންގުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓް އެފެއްދުމާއި ހިންގުމާއި އަދި ޕްރޮޖެކްޓަށް މިނިސްޓްރީގެ އަދި ޕްރޮޖެކްޓްގެ ބަޖެޓުތަކުން ހިންގުމާއި އަދި ޕްރޮޖެކްޓުތަކަށް ފައިނޭންސްކުރުމާއި އަދި ޕްރޮޖެކްޓުތަކަށް ނިސްބަތްވާ ފައިސާތަކަށް އިދާރީގޮތުން ހިންގުމާއި، އެފަދަ ޕްރޮޖެކްޓްގެ ބަޖެޓުތަކަށް ހިންގުމުގެ އުސޫލު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމެވެ.
އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓްގެ ނިސާބު	11.	މި ޤާނޫނުގައި "އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓްގެ ނިސާބު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ފަދަ ޕްރޮޖެކްޓް ނިސްބަތްވާކަން ނުވަތަ އެއިން ޕްރޮޖެކްޓް ގެދިޔައީ ނުވަތަ އެއިން ޕްރޮޖެކްޓް ތަޢާރުފުކުރާކަން ދެއްކުމަށްދާނަމަ ބޭނުންކުރާ، އަދި އެއިން ކަމެއް ދަރުބާރުކުރާ ކާރެއް ނިސާބަކަށް. އެގޮ ތަޢާރަފުގައި ނަމާއި ކުރުމާއި ލިޔުމާއި ޓެލެފޯނު ސިޓީކާއި ޝިކާރަ ހިމެނެއެވެ.
އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓްގެ ނިސާބު ހާމަކަންކުރެވިދާނެ	12.	މި ޤާނޫނުގައި "އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓްގެ ނިސާބު ހާމަކަންކުރެވިދާނެ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި ޑޮކިއުމަންޓުގެ ތަޢާރަފުން ޑޮކިއުމަންޓް އިންޓިގްރޭޓަޑްފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރެކްޓް ޕްރޮޖެކްޓްގެ ނިސާބުއް އާއްމު ތަޢާރަފުގައި ހާމަކުރާ ކުރުމެވެ.
	(ހ)	ހަރުގަނޑުގައި ނުވަތަ އަންނަނުގަނޑުގައި ހަރުކަންކުރެވޭ ނުވަތަ އެއިން ތަޢާރަފުގައި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި އެއްކޮށްފައި ޑޮކަހަން ހާމަކަންކުރެވޭ؛ ނުވަތަ

		(ނ)	އިންތިޙާދުވެފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުވައިގެ ފައިދާ ލިބޭނޭ ނުވަތަ ބަރަކާތްތެރިވާ ތަރައްޤީވެގެންދާނެ ނުވަތަ އިތުރު ފައިދާ ލިބިގެންދާނެ ކަމަށް އަޑުއަހައިގެން ނުވަތަ އިތުރު ފައިދާ ލިބިގެންދާނެ ކަމަށް ބުނެ، އެއިވޭގައި ހަރުކާތްތެރިވުން ނުވަތަ އެއްބަސްވުމާ ގުޅިގެން ހަރަކާތްތެރިވުން.
އިންތިޙާދުވެފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުވަން މީހުން ހޯދުން	.13		މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޙާދުވެފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުވަން މީހުން ހޯދުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންތިޙާދުވެފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުވާ ގޮތުގައި ނުވަތަ އެ ގުޅުވުމުގައި ނުވަތަ އެ ގުޅުވުމާއި މަސައްކަތްކުރުމަށް މީހުން ހޯދުމެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި، އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުން ހިމެނެއެވެ.
		(ހ)	އެފަދަ ގުޅުވުމަށް ރިޝްވަތުދީ ފާރަކަ ދެއްކުން؛
		(ށ)	އެފަދަ ގުޅުވުމަށް ހާލު ނުވަތަ ވާހަކަ ދައްކާ ކަންފާޅުކޮށް ހުށަހެޅުން ނުވަތަ ދިނުން؛
		(ނ)	އެފަދަ ގުޅުވުމަށް މަޖުބޫރުކުރުވުން؛
		(ރ)	އިޢުލާނުކޮށް ޢާންމުކޮށް އެފަދަ ގުޅުވުމަށް އެދުން ނުވަތަ ދަޢުވަތު ދިނުން.
އިންތިޙާދުވެފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުވުމުގައި ބައިވެރިވުން	.14		މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޙާދުވެފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުވުމުގައި ބައިވެރިވުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންތިޙާދުވެފައިވާ ކުންފުންޏާ ގުޅުވުމުގެ ފައިދާއެއްގެ ޢާންމުގައި އެ ގުޅުވުމަކީ ނުވަތަ އެފަދަ ގުޅުވުމުގެ ފައިދާއެއްގެ ދަށުން އަދާކުރުމަށް ނުވަތަ އެފަދަ ގުޅުވުމުގެ ބަރަކާތްތެރިކަމުގައި ބައިވެރިވުމެވެ.

Deleted: ނުވަތަ ތަޢާރަފްކުރުން

މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕްގެ ހަރަކާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕްތަކުން ނުވަތަ އެފަދަ ގްރޫޕްގެ މެންބަރަކު ހިންގާ ނުވަތަ އިންތިޒާމުކުރާ ޤާނޫނާ ހިލާފު ހަރަކާތްތަކަށެވެ.		.15	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕްގެ ހަރަކާތް
މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕަކަށް ބައިވެރި ހެދުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހަކު ބޭނާ ބަޔަކުން ނުވަތަ ކުރާ ޢަމަލުތަކުންވިޔަސް އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕަކަށް އެހެން ބައެއްގެ ބައިވެރި ހެދުމުގެ ގޮތުން އެއްވެސް ޢަމަލެއް ކުރުމަކަށެވެ.		.16	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕަކަށް ބައިވެރި ހެދުން
މި ޤާނޫނުގައި "އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕަކަށް ބައިވެރިކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހަކު ބޭނާ ބަޔަކުން ނުވަތަ ކުރާ ޢަމަލުތަކުންވިޔަސް އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕަކަށް ބައިވެރި އޮތްކަން ދެއްކުމުގެ ގޮތުން އެއްވެސް ޢަމަލެއް ކުރުމަކަށެވެ.		.17	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕަކަށް ބައިވެރިކުރުން
ތިންވަނަ ބާބު **އިންތިޒާމުވެގެން ހިންގާ ކުށްތަކާގުޅޭ**			
އެއްވަނަ ބައި **ކުށްތަކާގުޅޭ**			
އެއްވެސް މީހަކު، އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕެއް އުފައްދައިފިނަމަ ނުވަތަ ހިންގައިފިނަމަ ކުށެކެވެ.	(ހ)	.18	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށުކުރާ ގްރޫޕެއް އުފެއްދުން ނުވަތަ ހިންގުމުގެ ކުށް
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި	(ށ)		

Deleted: ތް

Deleted: ބައިވެރިކުރުން ނުވަތަ

Deleted: ި

Deleted: ބައިވެރިކުރުން ނުވަތަ

Deleted: ބައިވެރި އޮތްކަން ދެއްކުމުގެ ގޮތުން ނުވަތަ

Deleted: އެފަދަ ގްރޫޕަކަށް

Deleted: 17

			ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު 3,000,000/- (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 10,000,000/- (ދިހަމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 18 (އަށާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު 2,000,000/- (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 5,000,000/- (ފަސްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުތަކަށް މީހުން ހޯދުމުގެ ކުށް	.19	(ހ)	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕުތަކަށް މީހުން ހޯދުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ އަމަލުގައި ޝިކާރައަކަށް ކުޑަކުއްޖަކު ހަދައިފިނަމަ، އެ ކުށް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 25 (ފަންސަވީސް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު 3,000,000/- (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 10,000,000/- (ދިހަމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތު ފިޔަވައި އެހެން ޙާލަތެއްގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 20 (ވިހި) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، 2,000,000/- (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 7,000,000/- (ހަތްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.

Deleted:

Deleted: 200,000/- (ދެލައްކަ)

Deleted: 100

Deleted: ,000/- (އެއްލައްކަ)

Deleted: 18

Deleted:

Deleted: 200,000/- (ދެލައްކަ)

Deleted:

Deleted: 100,000/- (އެއްލައްކަ)

މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ ކޮންމެ މީހެއްގެ އަދަބަކީ 15 (ފަނަރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއި -/3,000,000 (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކަށް ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.		(ބ)		
އެއްވެސް މީހަކު، އިންތިޒާމްކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ޖަމާޢަތެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.		(ޅ)	20.	އިންތިޒާމްކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ޖަމާޢަތުގައި ނުވަތަ އެފަދަ ޖަމާޢަތެއްގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ކުށް
އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި، އެއްވެސް މީހަކު ކުރާ ނުވަތަ ނުކުރާ ކަމަކުން އަމަލުގައި ގުޅުވެރިކޮށް އިންތިޒާމްކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ޖަމާޢަތެއްގެ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.		(ކ)		
އެ ހަރަކާތަކީ ޖިނާއީ ނުވަތަ އަޙުލު ފާސިދު ހަރަކާތެއް ކަމުގައިވުން؛ ނުވަތަ	(1)			
އެފަދަ ހަރަކާތެއް ކަމުގައިވުމާއެކުގައިވެސް، އެ ޖަމާޢަތަކީ އިންތިޒާމްކުރެވިފައިވާ ކުށްކުރާ ޖަމާޢަތެއް ނުވަތަ އެ މަޤްސަދުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ޖަމާޢަތެއް ނުވަތަ ކުރުކުރުމުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ޖަމާޢަތެއް އެނގިހުރެ އެފަދަ ޖަމާޢަތުގެ އެއްވެސް ހަރަކާތެއްގައި ބައިވެރިވުން؛ އަދި	(2)			
އެހީތެރިކަން ދެއްކެން ދޭ، އެހީތެރިކަން ދޭ ނުވަތަ ދުރާލާ ދުރާލާ ހަމަޖެހޭ ސަބަބުން އެ ޖަމާޢަތުގެ ޖިނާއީ ފާސިދު މަޤްސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށް މަގުފަހިކުރެވޭނެކަން އެނގިހުރެ ކަމުގައިވުން.	(3)			
މި މާއްދާގެ (ޅ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށަކީ ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.		(އ)		
މި މާއްދާގެ (ކ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށަކީ ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ		(ވ)		

Deleted: 75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް)

Deleted: 19

ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.				
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 15 (ފަނަރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއިން -/3,000,000 (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.		(ބ)		
މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 12 (ބާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، -/800,000 (އަށްލައްކަ) ރުފިޔާއިން -/2,000,000 (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.		(ޅ)		
މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/750,000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއިން -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.		(ކ)		
މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 8 (އަށެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއިން -/750,000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.		(އ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށް ކަށަވަރުކުރުމުގައި، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާގެ އަންނަނިވި ކަންކަމުން ކަމެއް ރިޢާޔަތްކުރެވިދާނެއެވެ.		(ވ)		
އޭނާ އެ ގުރޫޕުގެ ނިޝާނެއް ބޭނުންކުރާކަން؛	(1)			
އެ ގުރޫޕް އުފެއްދުމުގައި ނުވަތަ ހިންގުމުގައި ބަރަކާތްތެރިވު	(2)			

Deleted: 75

Deleted: އެކްލައްކަ ފަންސާސް

Deleted: 750

Deleted: ހަތް

Deleted: ދިހަ ފަސް

Deleted: ހާސް

Deleted: 1

Deleted: އެއް

Deleted: 50

Deleted: ފަންސާސް ހާސް

Deleted: 500

Deleted: ފަސްލައްކަ

Deleted: ތިންސާސް ހާސް

Deleted: 300

Deleted: ތިން

ނުވަތަ ހަރަކާތްތެރިވާ އެއްވެސް ފަރާތަކާއެކު ނުވަތަ އެ ގްރޫޕުގެ އެހެންވެސް މެންބަރަކާ މިނަ އަދަދަކާން ގުޅުން ބޭއްވުން؛			
އެ ގްރޫޕުގެ ފަރާތުން އެއްވެސް މަންފާއެއް ޙާޞިލު ލިބުން؛	(3)		
އެ ގްރޫޕު އުފެއްދި ނުވަތަ ގްރޫޕު ހިންގުމުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ނުވަތަ ހަރަކާތްތެރިވި ފަރާތެއް ނުވަތަ ފަރާތްތަކެއްގެ އެންގުމަކަށް ނުވަތަ އެދުން މިފަދަގެ އިރުޝާދުގެ ދަށުން އެ ގްރޫޕުން ހިންގާ ހަރަކާތްތަކުގައި ޝާމިލް ޢަމަލުކުރުން ބައިވެރިވުމުން އެއިސްފައިވުން.	(4)		
އެއްވެސް މީހަކު، އެ މީހަކީ އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކާރު ގްރޫޕެއްގެ މެންބަރެއްކަން ދެއްކުމަކީ ކުށެކެވެ.	(ހ)	·21	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކާރު ގްރޫޕެއްގެ މެންބަރެއްކަން ދެއްކުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 12 (ބާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، -800,000/ (އަށްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި -2,000,000/ (ދުމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.	(ށ)		
އެއްވެސް މީހަކު، އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކާރު ގްރޫޕެއްގެ ނިސްބަތުން އެ، އެނގިހުރެ ހާމަކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.	(ހ)	·22	އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކާރު ގްރޫޕެއްގެ ނިސްބަތުން ހާމަކުރުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލެއް ކުރީ، އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކާރު ގްރޫޕެއްގެ މެންބަރަކު ނުވަތަ އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކާރު ގްރޫޕުތަކުން ނިސްބަތްވާ މީހަކު ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހަރަކާތްތަކުގައި މީހެއް ކުރުމުގައިވާނަމަ، އެމީހަކު އެކަން ކުރި އެނގިހުރެ ކުރުމުގައި ބަލާނެއެވެ.	(ށ)		
އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި އަންނަނިވި ފަރާތްތަކަކުން މި މާއްދާގެ (ހ)	(ނ)		

Deleted: 20

Deleted: 75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް)

Deleted: 75

Deleted: ހަތްދިހަ ފަސްހާސް

Deleted: 1

Deleted: އެއް

Deleted: 21

Deleted: ކަން

Deleted: ހާމަކަމަ ނިސްބަތްވެ

ގައި ބަޔާންކުރާ ނިޝާނެއް ހާމަކުރުމަކީ ކުށެއް ނޫނެވެ.				
ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކުން، ކުށްކުރުން ހުއްޖަތުތުގެ ގޮތުން އަދާ ފިޔަވަޅެއްގެ ގޮތުން؛	(1)			
ގާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކުން ތަހުގީގުގެ ބޭނުމަށް ހިންގާ ހަރަކާތެއްގައި ބޭނުންކުރުން؛	(2)			
އިލްމީ ދިރާސާއެއްގެ ބޭނުމަށް؛	(3)			
ހުއްދަކޮށްފައިވާ ޚަބަރުފަތުރާ ވަސީލަތަކުން ޚަބަރު ރިޕޯޓުކުރުމުގައި.	(4)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، 200,000/- (ދެލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.		(ށ)		
އެއްވެސް މީހަކު، އިންތިޒާމުވެގެން ހިންގާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގެ ނިޝާނެއް، އެސިގުރު އާންމު ތަނެއްގައި ކުރަހައި ނުވަތަ ހަރުކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.		(ހ)	.23	އިންތިޒާމުވެގެން ހިންގާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގެ ނިޝާން އާންމު ތަނެއްގައި ކުރެހުން ނުވަތަ ހަރުކުރުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އާންމު ތަނެއް ކަމަށް ބެލެވޭނީ އޮފީސް، މީހުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނުގެ މަގުމަތި ފާރާއި، އަމިއްލަ ތަންތަނާއި އާންމު ތަންތަނުގެ މަގުމަތި ފާރާއި، މަގުމައްޗާއި އެއްވެސް އާންމުން ވަދެނިކުމެވާ ނުވަތަ އާންމުންނަށް ފެންނަން ހުރި ކޮންމެ ތަނެއް ހިމެނޭނެއެވެ.		(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލެއް ކުރި، އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއްގެ މެންބަރަކު ނުވަތަ އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕަކަށް ނިސްބަތްވާ މީހަކު ނުވަތަ މި ގާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ		(ރ)		

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, … + Start at: 1 + Alignment: Right + Aligned at: 0.06" + Indent at: 0.31", No widow/orphan control

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, … + Start at: 1 + Alignment: Right + Aligned at: 0.06" + Indent at: 0.31", No widow/orphan control

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, … + Start at: 1 + Alignment: Right + Aligned at: 0.06" + Indent at: 0.31", No widow/orphan control

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, … + Start at: 1 + Alignment: Right + Aligned at: 0.06" + Indent at: 0.31", No widow/orphan control

Deleted: ނ

Deleted: 12

Deleted: ބާރަ

Deleted: 7

Deleted: 5,000/- (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން)

Deleted: ކަން އެސިގުރު

Deleted: އުފާފާ ނިޝާނެއް

Formatted: Not Highlight

(ވ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތްތަކުގައިވާ މީހެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެމީހަކު އެކަން ކުރީ އެހެނިހެން ކަމުގައި ބަލާނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއި، 200,000/- (ދެލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.	(ބ)		
މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 2 (ދޭއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއި، 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.	(ޅ)		
އިންތިޚާބުތަކުގައިވާ ކުށްކުރާ ދޮގު ބަޔާން ޝާއިޢުކުރުމަކީ ކުށެކެވެ.	(ހ)	.24	އިންތިޚާބުތަކުގައިވާ ކުށްކުރާ ދޮގު ބަޔާން ޝާއިޢުކުރުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 8 (އަށެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއި، 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 750,000/- (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއި 300,000/-	(ރ)		

Deleted: ނ

Deleted: 5

Formatted: Complex Script Font: Faruma

Deleted: ފަހެ

Deleted: 1

Deleted: އެއް

Deleted: 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން)

Deleted: ރ

Deleted: ބ

Deleted: ރ

Deleted: 3

Deleted: ތިން

Deleted: 5

Deleted: ފަންސާސް ހާސް

Deleted: 5

Deleted: ފަސް

Deleted: 22

Deleted: 10

Deleted: ދިހައެ

Deleted: 50,000/- (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއާއި 500,000/- (ފަސްލައްކަ)

Deleted: 8

Deleted: އަށް

			(ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 600,000/- (ހަލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
އިންތިޚާބުތަކުގެން ހިންގާ ކުރުކުރުމަށް އަމިއްލަ ތަންތަން ބޭނުންކުރުން	25.	(ހ)	ފަރި ތަނެއްގައި އިންތިޚާބުގެ ހިންގާ ކަންކުރާކަން އެނގޭ ބާވަތު، ނުވަތަ އެގޮތަށް ގޯޅިވެދާނެ ފަދަ ފެކްސްޓޭރުތައް، އެ ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތުން، ނުވަތަ އެ ތަނެއް ކުއްޔަށްހިފައިގެން ހުރި ފަރާތުން، ނުވަތަ އެ ތަނެއްގައި އުޅުމަށް ހުރި ފަރާތުން، ނުވަތަ އެ ތަނެއް ބެލެހެއްޓުމަށް ފަރާތުން، ނުވަތަ އެ ތަނަކާ ޒިންމާވާ ފަރާތަކުން އެކަން ހުއްދަދީފައިވާކަމާ ނުވަތަ ހުއްދަދޭކަމުގެ ނުވަތަ އެކަމަށް މަގުފަހިކޮށްދިނުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 2 (ދޭއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.
ހިޔަނިވެރި ފާރާތްތަކަށް ބިރުދައްކާ ކުރުން	26.	(ހ)	އިންތިޚާބުގެ މުއްދަތުގައި ކުރާ ގޮތުގައި ބައިވެރިވާ މީހުން ސަލާމަތީގައި ހިޔާސޯދާނުން ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެފަދަ ކުރާ ގޮތުގައި ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ ފަރާތަކަށް މައްސަލަ ދިނުން ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި އެހެނިހެން ނުވަތަ އެއްޗެއްސަށް ހަމަލާދީ ނުވަތަ ގެއްލުން ދޭނެކަމުގެ ނުވަތަ މުދަލަށް ގެއްލުންދިނުމަށް ބިރުދެއްކުމަކީ ނުވަތަ އަނިޔާއެއް ނުވަތަ ގެއްލުމެއް ދިނުމަކީ ނުވަތަ މުދަލަށް ގެއްލުންދިނުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރުމަށް އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކަން ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްބަސް ވުމެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 8 (އަށެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 750,000/- (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް)

Deleted: 50,000/- (ފަންސާސް ހާސް) ރުފިޔާއާއި 300,000/- (ތިންލައްކަ)

Deleted: 23

Deleted: 5

Formatted: Complex Script Font: Faruma

Deleted: ފަހެއް

Deleted: 50,000/- (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 100,000/- (އެއްލައްކަ)

Deleted: 24

Deleted: 7

Deleted: ހަތް

Deleted: 50,000/- (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 200,000/- (ދެލައްކަ)

			ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު 200,000/- (ދެލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ގާނޫނީ ޝަޚްޞަކުން ކުށްކުރުން	.27	(ހ)	މި ގާނޫނުގެ މިބައިގައި ކުށެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމެއް ކުރީ ގާނޫނީ ޝަޚްޞަކުން ކަމުގައިވާނަމަ، ނުވަތަ އެކަން ކުރީ، އެ ގާނޫނީ ޝަޚްޞެއްގެ ޑިރެކްޓަރުންގެ ބޯޑުގެ މެންބަރެއް ނުވަތަ އެ ޝަޚްޞުގެ ހިންގުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޙަވާލުވެފައިވާ މީހެއްގެ ރުހުމާއެކު ނުވަތަ އޭނާ މީހަކަށް އެނގިހުރެ ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަމެއް ކުރި މީހާއި އެމީހަކު ނިސްބަތްވާ ގާނޫނީ ޝަޚްޞު އެކުރީ ކުށްކަމެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 5,000,000/- (ފަސްމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 100,000,000/- (ސަތޭކަމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ރ)	މި ބާބުގައި ކުށެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަމަލެއް ގާނޫނީ ޝަޚްޞަކުން ކޮށްފި ކަމަށް ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އެ ގާނޫނީ ޝަޚްޞެއް އުވާލުމަށް ކޯޓުން އަމުރުކުރަންވާނެއެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ގާނޫނީ ޝަޚްޞެއް އުވާލުމަށް ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، ޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ރަޖިސްޓްރާރ ނުވަތަ ރަޖިސްޓްރާރ އޮފް ކޮމްޕެނީޒް އެ ރަޖިސްޓަރީން އުނިކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ގާނޫނީ ޝަޚްޞަކުން ބޭނުންކުރި ނަމުގައި، ކުރިއަށް އޮތް 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހަށް އިތުރު ގާނޫނީ ޝަޚްޞެއް ރަޖިސްޓަރީކޮށްދޭން ނުވާނެއެވެ.
			ދެވަނަ ބައި

Deleted: 15,000/- (ފަނަރަ ހާސް) ރުފިޔާއާއި 75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް)

Deleted: 25

Deleted: ބާބުގައި

Deleted:

Deleted: 1

Deleted: އެއް

Formatted: Font color: Text 1

Formatted: Font color: Text 1

ތަރައްޤީ މުއައްސަސާތަކުން ހުއްދަ ލިބިގަތުން			
ތަރައްޤީ މުއައްސަސާތަކުން ހުއްދަ ލިބިގަތުމުގެ ކުރިން	28.	(ހ)	އިންތިޒާމުތަކާއި ކުރުކުރާ ގާނޫނީގެ ފަންޑުތަކުން ނުވަތަ އެފަދަ ގާނޫނީކަން ހިމާޔަތްކުރާ އެއްވެސް މިހަކު، ތަރައްޤީ މުއައްސަސާތަކަށް ހުއްދަ ލިބިގަތުމަކީ ކުރެވޭނެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ތަރައްޤީ މުއައްސަސާތަކަށް" ކިޔަނީ ބޭންކުގައި ނުވަތަ، އަންނަނިވި ކަންކަން ފުރިހަމަވާ ހާލަތްތަކުގައި، މުދާ ހުރުމަށް ނުވަތަ ލިބިގަތުމަށެވެ.
		(1)	ލިބުމުންދާ ނުވަތަ ލިބުމުންދިޔަ އާމްދަނީގާ ނުބައްދަލު މުންވަރަކަށް މުދާ ހުރުން ނުވަތަ ލިބިގަތުން؛ އަދި
		(2)	އެ މުދާ ހުއްޓުވައިލެއް ނުވަތަ ލިބިފައިވާ ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން ސާބިތުކުރެވެންނުހުރުން.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ވަކި މުދަލެއް، ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހުރި މުދަލެއްކަން މި ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގައި ގޮތުގެމަތިން ސާބިތުކުރެވެންނުވާ މުދާ ކަމުގައިވާނަމަ، އެއީ މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ތަރައްޤީން ހުރި މުއައްސަސާތަކުގެ ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "މުދާ" ކިޔަނީ ބޭންކުގައި އޮފީސް، މުދަލާއި، ފައިސާއާއި، އެކައުންޓު ބާކީ ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމެއް ކުރާ މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ތަރައްޤީން ހުރި މުއައްސަސާތަކުގެ	29.	(ހ)	ވަކި މީހަކާ ގުޅިގެން އަންނަނިވި ކަންކަން ހާމަކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ

Deleted: 26
Deleted: ފާ
Deleted: ޒުލުމާއި
Deleted: 29
Deleted: 500،000
Deleted: 1
Deleted: ކަށް
Deleted: މިލިއަން
Formatted: Font color: Text 1
Deleted: 27

ކަނޑައެޅުމަށް ހުށަހެޅުން			ސަބަބުތަކެއް ހުރިކަމުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެމީހަކު ހޯދާފައިވާ މުއްސަނދިކަމަކީ ނުބައިގޮތުން ހޯދާފައިވާ މުއްސަނދިކަމެއްކަން ކަށަވަރުކުރެވިއްޖެނަމަ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުމުގެ އިޚްތިޔާރު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
			(1) އެމީހަކީ އިންތިޚާބުވެފައިވާ ކައުންސިލް ދާއިރާ ގެއްލިފައިވާ މީހެއް ކަމުގައިވުން؛ އަދި
			(2) އޭނާ ހައިކޯޓުގައި މުއްސަނދިކަމަކީ، ފޯރުން ހުށަހެޅުމަށް ޒުލެއްޖެން ހައިކޯޓުގައި މުއްސަނދިކަމެއްކަން މި ޝަރުޢުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބަޔާންކޮށްދީފައިނުވުން.
		(ހ)	އިންތިޚާބުވެފައިވާ ކައުންސިލް ދާއިރާގެ ވަނަވަރު ނުވަތަ އެފަދަ ދާއިރާ ގެއްލިފައިވާ މީހަކަށް ލިބިފައިވާ މުއްސަނދިކަމަކީ އެމީހަކު ފޯރުން ހަމަޖެހޭ މަދިން ހައިކޯޓާ މުއްސަނދިކަމާ ނުބައިގޮތުން މުއްސަނދިކަމެއްކަމަށް ކަށަވަރުކުރުމަށް އަދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާއި ހުށަހެޅުމަކީ، އެކަން ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ހެކިތަކާ، ފޮނުވުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގެ މައްސަލަ ބިނާކުރެވޭ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހުށަހެޅުމަކީ، ހުށަހަޅާ އެ މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަކުން އެކަމުގެ ނަތީޖާ ދިނުމާއެކުގައެވެ.
ނުބައިގޮތުން ހޯދާފައިވާ މުއްސަނދިކަމެއްކަން ކޯޓުން ކަނޑައެޅުން	.30	(ހ)	އިންތިޚާބުވެފައިވާ ކައުންސިލް ދާއިރާގެ ވަނަވަރު ނުވަތަ އެފަދަ ދާއިރާ ގެއްލިފައިވާ މީހަކަށް ލިބިފައިވާ ޒާތީ މުއްސަނދިކަމަކީ އެމީހަކު ފޯރުން ހަމަޖެހޭ މަދިން ހައިކޯޓާ މުއްސަނދިކަމާ ނުބައިގޮތުން މުއްސަނދިކަމެއްކަން، ސާފު އަދި ޔަޤީންކަން ހުރި މަސައްކަތް ބިނާކޮށް ހައިކޯޓުން ފޮނުވާނަވިރޭގޮތުގެމަތީން، އެމީހަކު ހޯދާފައިވާ

Deleted: 29

Deleted: ނ

Deleted: 28

މުއައްސަސާތަކާއި ނުބައްދުން ކުރަމުންދާ މުއައްސަސާތަކުގެ ކަމުގައި ޤާނޫނު ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ދިރާސާ ކުރަމުންދާ މުއައްސަސާތަކާއި ނުބައްދުން ކުރަމުންދާ މުއައްސަސާތަކުގެ ކަމުގައި ޤާނޫނު ކަނޑައަޅަންވާނީ، އިންތިޚާބުވުމާއި ކަނޑައެޅޭ ގަވާއިދުގެ ދަށުންނެވެ ސަރަޙައްދު އުފެދި ގަވާއިދާއި ދިރާސާ، މި ގާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް އިންތިޚާބުވުމުގެ ހިންގާ ކުރުމަށް ކޮންމެ އަހަރަކު ކުރިމަތިލާ ގަވާއިދު ހިމަނާ ގޮތުގެ މަތިން، މި ގާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގައި ގޮތުގެމަތިން އެދުމުގެ ނުބައްދު މުއައްސަސާތަކުން ފަރާތްތަކުން ދޫކުރަމުންދެވެ.	(ހ)		
މިގޮތުން ޤާނޫނީ މުއައްސަސާތަކާއި ނުބައްދުން ޤާނޫނީ މުއައްސަސާތަކުގެ ކަމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޤާނޫނު ކަނޑައަޅާފައި، ނުބައްދު މުއައްސަސާތަކުގެ ގޮތުގައި މި ގާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފަރާތްތަކުގެ އަދަދު ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މިގޮތުން ޤާނޫނީ މުއައްސަސާތަކާއި ނުބައްދުން ޤާނޫނީ މުއައްސަސާތަކުގެ ކަމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ދަށުން ޤާނޫނު ކަނޑައެޅުމުގައި، އެފަދަ މިހެންގެ މުއައްސަސާތަކުގެ ތަރުތީބުގައި ހިމެނޭ އެންމެހައި މުދަލާއި، ޤާނޫނީ އަމިއްލަކަމުގެ، ކަމުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭކަމާ، މި ގާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސަރުކާރުން ނިންމާފައިވާނަމަ، ނުބައްދުން ޤާނޫނީ މުއައްސަސާތަކުގެ ގޮތުގައި ޤާނޫނު ބަލަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
މިގޮތުން ޤާނޫނީ މުއައްސަސާތަކާއި ނުބައްދުން ޤާނޫނީ މުއައްސަސާތަކުގެ ކަމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޤާނޫނު ކަނޑައެޅުމާއި އެކުލަވާލުމަށް ފަރުވާތެރިކަމާއި ކުރިއަށްގެންދެވޭ ކަމެއް ނުހުރެގެން ޤާނޫނު ބަލަހައްޓާ، އެފަދައިން	(ރ)		

29 :Deleted

29 :Deleted

29 :Deleted

ކަނޑައަޅައިގެންނުވާނެއެވެ.			
މިހާލަތު ހާލަތުގައިވާ މުއްސަނދިކަމަކީ ނުރައްކާތެރި ހާލަތުގައިވާ މުއްސަނދިކަމެއް ކަމުގައި މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، ނުރައްކާ މުއްސަނދިކަމުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާ އިދާރާ ކަމުގައި ބަލާނީ، އަންނަނިވި ގޮތްގޮތުން ވަޒަންކުރުމުން، މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އިދާރާއި، މި އަކުރުގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އިދާރާއި، މި ދެ އިދާރާގެ ތަފާތު އެއްވަރުގެ އިދާރާކެވެ.	(ހ)	31.	ނުރައްކާ މުއްސަނދިކަން ވަޒަންކުރުން
(1) މިހާރުގެ ޤަވާޢިދު މުއްސަނދިކަން ކަމުގައި މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުން ދަރަނިވެރިޔާ އިދާރާ. (އެއީ އެ މިހާރުގެ މުއްސަނދިކަން މި މާއްދާގެ ދަށުން ވަޒަންކުރުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ އޭގެ ފަހުން ފިނޭންސް އެ މިހާލަތު ހާލަތުގައިވާ މުދަލާއި އާމްދަނީއާއި މަސްރޫފާއި، އެއިން މުދަލުގެ ނުވަތަ އާމްދަނީއެއް ނުވަތަ މަސްރޫފެއް، ހަދިޔާއެއްގެ ގޮތުގައި ދިނުން ނުވަތަ ވިއްކާލައިގެން ނުވަތަ އެހެނިހެން ގޮތަކުން އޭގެ މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުކޮށްގެން، އެއިން ލިބިފައިވާ އެންމެހައި މުދަލާއި އާމްދަނީއާއި މަސްރޫ ހިމެނޭގޮތުންނެވެ)؛ އަދި			
(2) މި މާއްދާގެ ދަށުން މުއްސަނދިކަން ވަޒަންކުރާއިރު މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، އެމިހާރުގެ މުއްސަނދިކަމުގެ ތެރެއިން ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެމަތިން ހާލަތުގައިވާ މުއްސަނދިކަމުގެ ގޮތުގައި ސާބިތުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި މުދަލުގެ ނުވަތަ މަސްރޫފެއްގެ އަގު ކަޑަން ބަލާނީ އަންނަނިވި އިދާރާއެވެ.	(ށ)		

Deleted: 29

Deleted: 28

Deleted: 27

Deleted: ތަކާ

Deleted: އިދާރާތަކުގެ ތެރެއިން މަތީ

މުއައްސަސާތަކުން އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކޮށްދެއިވާނަމަ އެ އެއްޗެއް އޭނާ ހޯދިއިރު އޭގެ އަގާއި، މިލްކުވެރިޔަކަށް އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކުރިއިރު އޭގެ އަގާއި، މި ދެ އަގުގެ ތަފާތުން ލިބޭ އަގު؛ ނުވަތަ	(1)			
މުއައްސަސާތަކުން އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކޮށްދެއިނުވާނަމަ އެ މުދާ އޭނާ ހޯދިއިރު އޭގެ އަގާއި، މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ހިސާބުގެ ގޮތުން ހިސާބުކުރެވިފައިވާ އެ މުދަލުގެ އަގާއި، މި ދެ އަގުގެ ތަފާތުން ލިބޭ އަގު.	(2)			
މި ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުންފުނި މިލްކުގެ މުއައްސަސާ ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އޭނާ ނިޔަލަށް ހުރި ފައިސާ ކަމުގައި މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ފައިސާ، ދައްކަމަށް ނުޖެހުން ކޮންމެ ޖަމާކުރަންވާނެއެވެ.		.32		ނިޔަލަށް ހުރި މުއައްސަސާތަކުން ކަމުގައި ކަނޑައަޅާ ފައިސާ ދައްކަމަށް ޖެހުން

ހަތްވަނަ ބާބު

ނިރައްކާތެރި ކުރުމާގުޅޭ

އެއްވެސް ފަރާތަކުން، ތިން އެއްގަލެއް ނުވަތަ ނިރައްކާތެރި ހަރަކާތެއް ބޭނުންކުރެވޭނެ އަންނަނިވި އަމަލުތަކުގެ ތެރެއިން އަމަލެއް ހިންގުމަކީ، ނުވަތަ ތިން އެއްގަލެއް ނުވަތަ ނިރައްކާތެރި ހަރަކާތެއް ބޭނުންކުރުމަކީ ނުލައި ހިންގާ މުޅި ފައިދާ ކުރެވިދާނެ ޖަރީމާތަކެއް އަމަލުތަކުގެ	(ހ)	.33	ތިން އެއްގަލެއް ނުވަތަ ނިރައްކާތެރި ހަރަކާތެއް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުރީ ނިރައްކާތެރި ކަން

Deleted: ؛

Formatted: Complex Script Font: Faruma

Deleted: އެ މުދާ އޭނާ ހޯދިއިރު އޭގެ އަގު؛ އަދި

Formatted: No bullets or numbering, No widow/orphan control

Deleted: އެ މުދަލުގެ މިލްކުވެރިޔަކަށް އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުކުރިއިރު އޭގެ އަގު؛ ނުވަތަ

Formatted: No bullets or numbering, No widow/orphan control

Deleted: އެހެން ޝަރުތުތަކުގައި؛

Deleted: އެ މުދާ އޭނާ ހޯދިއިރު އޭގެ އަގު؛ އަދި

Formatted: No bullets or numbering, No widow/orphan control

Deleted: މި ޤާނޫނުގެ 27 29 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ހިސާބުގެ ގޮތުން އެ މުދަލުގެ އަގު.

Formatted: Indent: Before: 0.25", No bullets or numbering, No widow/orphan control

Formatted: Indent: Before: 0", No widow/orphan control

Deleted: 30

			ޓެރަރިސް ޢަމަލެއް ހިންގުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(1)	މީހަކު މަރާލުން؛
		(2)	މީހަކާމެދު ނުރައްކާތެރި މާރާމާރީ ހިންގުން؛
		(3)	މީހަކަށް ބޮޑު ޖިސްމާނީ އަނިޔާއެއް ދިނުން؛
		(4)	މީހަކު ހޮސްޓޭޖުކުރުން؛
		(5)	މީހަކަށް ބިރުދެއްކުން.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "މީހަކު މަރާލުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤަސްދުގައި މީހަކު މެރުމަށެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "މީހަކާމެދު ނުރައްކާތެރި މާރާމާރީ ހިންގުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހެއްގެ ގުނަވަނަށް ނުވަތަ ގުނަވަނެއްގެ ބައެއް ނެތިދާފަދަ ގޮތަކަށް ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން މާރާމާރީ ހިންގުމަށެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "މީހަކަށް ބޮޑު ޖިސްމާނީ އަނިޔާއެއް ދިނުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހެއްގެ ގުނަވަނަށް ނުވަތަ ގުނަވަނެއްގެ ބައެއް ނެތިދާފަދަ ގޮތަކަށް ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން ހިންގާ މާރާމާރީއަކުން ނުވާގޮތުން، މީހަކަށް ބޮޑު ޖިސްމާނީ އަނިޔާއެއް ދިނުމަށެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "މީހަކު ހޮސްޓޭޖުކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހެއްގެ ރުހުމާ ނުލައި،

ގަދަބާރު ބޭނުންކޮށްގެން ނުވަތަ ބިރުދައްކައިގެން ވަކި ތަނަކަށް ގެންދިއުމާއި، އެމީހަކު އެތަނުން ނުދެވޭ ގޮތަށް އެމީހެއްގެ މިނިވަންކަން ހިފެހެއްޓުމަށެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "މީހަކަށް ބިރުދެއްކުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ އިސްޖާރު ދިނުމަށެވެ.	(ރ)		
މީހަކު ނުވަތަ އާއިލާ ގާތް ގުޅުމެއް އޮތް އެހެން މީހަކު މަރާލާނެކަމުގެ އިންޒާރު ދިނުން؛ ނުވަތަ	(1)		
މީހަކަށް ނުވަތަ އާއިލާ ގާތް ގުޅުމެއް އޮތް އެހެން މީހަކަށް ޖިސްމާނީ ބޮޑު އަނިޔާއެއް ދޭނެކަމުގެ އިންޒާރު ދިނުން؛ ނުވަތަ	(2)		
މީހެއްގެ ނުވަތަ އާއިލާ ގާތް ގުޅުމެއް އޮތް އެހެން މީހެއްގެ މުދަލަށް ބޮޑު ގެއްލުމެއް ދޭނެކަމުގެ އިންޒާރު ދިނުން.	(3)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، މަތީގެ އަދަބެވެ.	(ބ)		
މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި އެހެން އޮތްނަމަވެސް، މަތީގެ އަދަބު ތަންފީޒުކުރުމުގެ ކުރިން އެއްވެސް މަރުޙަލާއެއްގައި، މަރާލެވިފައިވާ މީހާގެ ވާރިސުން، ކުށް ސާބިތުވެފައިވާ މީހާގެ އަތުން ނުވަތަ އާއިލާގެ ޢަސަބަތެރިންގެ އަތުން މަރުގެ ދިޔަ ޙަދައި، މަޢާފުދިނުމަކީ ނުވަތަ މަރުގެ ދިޔަ ޙައްޤު ނުލައި މަޢާފުދިނުމަކަށް، މަރަށް މަރު ހިފުމާ ނުލައި އާންގެ މަރުކަށް ތަޢުޒީރީގޮތުން އަންނަނިވި އަދަބު ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.	(ޅ)		

Deleted: ¶

Deleted: ހ

Deleted: ނ

Deleted: ނ

Deleted: އަދުރަން ޖަލަށްލުމުގެ

(1)	އުމުރަށް ޖަލަށްލެވުން؛ އަދި			
(2)	3,000,000/- (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއި 10,000,000/- (ދިހަމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން.			
(ވ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ސަބަބުން މީހަކު މަރުވެއްޖެނަމަ، އެ މީހެއްގެ އަދަބަކީ، އުމުރަށް ޖަލަށްލެވުމާއި، 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއި ރުފިޔާއިން 5,000,000/- (ފަސްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ. އެހެން ޙާލަތެއްގައި، އެ ކުށް ކުރާ މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 20 (ވިހި) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވުމާއި، 2,000,000/- (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއި 7,000,000/- (ހަތްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.			
(މ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރާ މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 20 (ވިހި) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވުމާއި، 2,000,000/- (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއި 7,000,000/- (ހަތްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.			
(ފ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރާ މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 15 (ފަނަރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލެވުމާއި، 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއި 3,000,000/- (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.			
(ދ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރާ މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް			

Deleted: 1

Deleted: އެއް

Deleted: ރ

Deleted: 200,000/- (ދެލައްކަ)

Deleted:

Deleted:

Deleted: 10

Deleted: ދިހަ

Deleted: 100

Deleted: އެއްލައްކަ

Deleted:

Deleted: ބ

Deleted: 100,000/- (އެއްލައްކަ)

Formatted: Not Highlight

Deleted: ޅ

Deleted: 75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް)

Formatted: Not Highlight

Deleted: ކ

ޖޫރިމަނާކުރެވޭނީ، -/750,000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއި -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 18 (އަށާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/2,000,000 (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއި -/5,000,000 (ފަސްމިލިއަން) ރުފިޔާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 15 (ފަނަރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއި -/3,000,000 (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.	(ބ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.	(ޅ)		
މި މާއްދާގެ (ޅ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 12 (ބާރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/800,000 (އަށްލައްކަ) ރުފިޔާއި -/2,000,000 (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާ ދެމެދުގެ	(ކ)		

Deleted: -/50,000 (ފަންސާސް ހާސް)
Formatted: Not Highlight
Deleted: -/500,000 (ފަސްލައްކަ)
Formatted: Not Highlight
Deleted:
Formatted: Not Highlight
Deleted: -/100,000 (އެއްލައްކަ)
Deleted: ހ
Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ "މީހަކު މަރާލުން" ކަމަށް ބެލެވޭނީ، އެވަނީ، ޤަސްދުގައި މީހަކު މަރުވުމެވެ.
Deleted: ށ
Formatted: Not Highlight
Deleted: -/100,000 (އެއްލައްކަ)
Deleted: -/5,000,000 (ފަސްމިލިއަން)
Deleted: ނ
Formatted: Font color: Text 1
Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ "މީހަކަށް ގޯސްކޮށް އަނިޔާއެއް ދިނުން" ކަމަށް ބެލެވޭނީ އެވަނީ، މީހެއްގެ ގޮނޑުވަޅުގެ ހަށިގަނޑުގެ ބައެއް ނުވަތަ ގުނަވަނެއް ނުވަތަ އެއްބަޔަކު ބޭނުންކުރާނެގޮތް ހަލާކުވުމާ މެދުވެރިވާ ... ނުވަތަ ބޭނުނުކުރެވޭ ހެން ގެއްލުމެއް ...
Deleted: ރ
Deleted: 75
Formatted: Not Highlight
Deleted: ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް
Deleted: -/100,000 (އެއްލައްކަ)
Deleted: 1
Deleted: އެއް
Deleted: -/5,000,000 (ފަސްމިލިއަން)

			ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ޢ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ޣ)	މި މާއްދާގެ (ޢ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/750,000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ޤ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ޥ)	މި މާއްދާގެ (ޤ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 8 (އަށެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/500,000 (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާއި -/750,000 (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ ޢަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ހަނގުރާމަވެރި ހަތިޔާރު އަދި އެނޫން ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރު އެތެރެކުރުމާއި އުފެއްދުމުގެ ކުށް	34.	(ހ)	އެއްވެސް މީހަކު، ހަނގުރާމަވެރި ހަތިޔާރެއް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމަކީ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެއްދުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	އެއްވެސް މީހަކު، ހަނގުރާމަވެރި ހަތިޔާރު ފިޔަވައި އެނޫން ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމަކީ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެއްދުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހަނގުރާމަވެރި ހަތިޔާރާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރުގެ ތެރޭގައި، ދައުލަތުގެ ބޭނުމަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނެވޭ ހަނގުރާމަވެރި ހަތިޔާރު ނުވަތަ ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް

Deleted: ޗ

Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (5) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "މީހަކަށް ބިރުދެއްކުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ އިންޒާރު ދިނުމަށެވެ.

Formatted: Not Highlight

Deleted: -/100,000 (އެއްލައްކަ)

Deleted: -/5,000,000 (ފަސްމިލިއަން)

Deleted: މީހަކު މަރާލާނެކަމުގެ އިންޒާރު؛ ނުވަތަ

Deleted: މީހަކަށް ނުވަތަ އޭނާއާ ގާތް ގުޅުމެއް އޮތް މީހަކަށް ޖިސްމާނީ ބޮޑު އަނިޔާއެއް ދޭނެކަމުގެ އިންޒާރު.

Formatted: Not Highlight

Deleted: -/100,000 (އެއްލައްކަ)

Formatted: Not Highlight

Deleted: -/5,000,000 (ފަސްމިލިއަން)

Deleted: ¶

			ނުހިމެނެއެވެ.
		(ޅ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ދަތުރުވުމުގެ ބޭނުމަށް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދިވެހި ކަސްޓަމްސްއާއި ވުޒާރާގެ ހުއްދައާއެކު ސަލާމަތީ ހިދުމަތްތަކުގެ ބޭނުމަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ހަނގުރާމަވެރި އަދި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރު ގެނައުމަށެވެ.
		(ކ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ނުވަތަ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރަން އުޅުމަކީ، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(އ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހަކާމެދު އަދަބަކީ، 20 (ވިހި) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، 2,000,000/- (ދެމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 7,000,000/- (ހަތްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ވ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހަކާމެދު އަދަބަކީ، 15 (ފަނަރަ) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާއި 3,000,000/- (ތިންމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(މ)	މި މާއްދާގެ (ކ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހަކާމެދު އަދަބަކީ 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، 750,000/- (ހަތްލައްކަ ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 1,000,000/- (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ގެންގުޅުމުގެ ކުށް	35.	(ށ)	މަޤްބޫލު ސަބަބެއް ނެތި، ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ނުވަތަ ތޫނު އެއްޗެއް އާންމު ތަނެއްގައި ގެންގުޅުމަކީ ކުށެކެވެ.

Formatted: Not Highlight

Formatted: Not Highlight

Formatted: Not Highlight

Formatted: Not Highlight

Deleted: 31

Deleted: ·

މަޤުބޫލު ސަބަބެއް ނެތި، އާންމު ތަނެއް ފިޔަވައި އެހެން ތަނެއްގައި، ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ނުވަތަ ތޫނު އެއްޗެއް ބަހައްޓައިގެން ނުވަތަ ގެންގުޅުމަކީ ކުށެކެވެ.		(ހ)		
މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "މަޤުބޫލު ސަބަބެއް" ކަމުގައި ބެލެވޭނީ އަންނަނިވި ބޭނުމަކުން ކުރު ބޭނުމަކަށްޓަކައި އެ އެއްޗެއް ގެންގުޅެ ހުރިކަމުގައެވެ.		(ށ)		
އާންމު ދިރިއުޅުމުގެ ބޭނުމަކަށް؛ ނުވަތަ	(1)			
މަސައްކަތުގެ ބޭނުމަކަށް.	(2)			
އެއްވެސް ތަނެއްގައި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް ނުވަތަ ތޫނު އެއްޗެއް ބަހައްޓާފައިވަނީ ފުރުން ހިންގާ ތަހުޤީޤެއްގައި އެފަދަ އެއްޗެއް ފުރުން ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތުން ނުވަތަ އެތަނަކާ އެއިރަކު ބަލަހައްޓާ މީހަކު ޒިންމާ އުފުލަންޖެހޭ އުމުރަކަށް އުސްވުރެ އަންނަނިވި ކަންކަމުންކުރެ ކަމެއް އޮތް ނުވަތަ އެބަހުރި ކުރާ ބާރުތެރިވުމުގައި އެކަށީގެނެވެ.		(ނ)		
އެ އެއްޗަކީ އެ އެއްޗެއް ފުރުން ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތުން ނުވަތަ އެތަނަކާ އެއިރަކު ބަލަހައްޓާ ފަރާތުން ހާލު ނުވަތަ ބަލައިގަތް އެއްޗަކަށްވުން؛	(1)			
އެ އެއްޗަކީ އަޅުން ދޫކޮށްލުމުގެ އިލްތިޒާމު އެ އެއްޗަކީ ފުރުން ތަނެއްގެ ވެރިފަރާތަށް ނުވަތަ އެތަނަކާ އެއިރަކު ބަލަހައްޓާ ފަރާތަކަށް ވީމާ އެ އެއްޗަކީ އެކަށީގެންވާ މުއްދަތަކަށް އަތުގައި ބެހެއްޓުން.	(2)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހާގެ އަދަބަކީ 5 (ފަސް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، -/300,000 (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާއި -/600,000 (ހަލައްކަ) ރުފިޔާގެ ދެމެދުގެ		(ބ)		

Deleted: ް

Deleted: ް

Deleted: 12

Deleted: ބާރަ

Deleted: ަން

Formatted: Not Highlight

Deleted: -/75,000 (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް)

Deleted: -/1,000,000 (އެއްމިލިއަން)

Formatted: Not Highlight

			އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، 300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއާއި 600,000/- (ހަލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެވެ.
ކެމިކަލް ހަތިޔާރު އަދި ބަޔޮލޮޖިކަލް ހަތިޔާރު އެތެރެކުރުމާއި އުފެއްދުމުގެ ކުށް	36.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 40 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކެމިކަލް ހަތިޔާރާއި ބަޔޮލޮޖިކަލް ހަތިޔާރު އެތެރެކުރުމަކީ ނުވަތަ އެއިން އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެއްދުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކުރާ މީހަކު، ނުވަތަ އެ ކުށް ކުރުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުމަކީ ނުވަތަ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ ކުށެކެވެ.

Deleted: ަން

Formatted: Not Highlight

Deleted: 50,000/- (ފަންސާސްހާސް)

Deleted: 100,000/- (އެއްލައްކަ)

Formatted: Not Highlight

Deleted: ހަނގުރާމަވެރި ހަތިޔާރު އަދި އޮޓޮމިކް ނިއުކްލިއަރ ހަތިޔާރު އެތެރެކުރުމާއި އުފެއްދުމުގެ ކުށް

Deleted: 32.

Deleted: (ހ)

Deleted: އެއްވެސް މީހަކު، ހަނގުރާމަވެރި ހަތިޔާރެއް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރުމަކީ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެއްދުމަކީ ކުށެކެވެ.

Deleted: (ށ)

Deleted: އެއްވެސް މީހަކު، ހަނގުރާމަވެރި ހަތިޔާރު ...

Deleted: (ނ)

Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ...

Deleted: (ރ)

Deleted: މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ...

Deleted: (ބ)

Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ...

Deleted: (ޅ)

Deleted: މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ...

Deleted: (ކ)

Deleted: މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ...

Deleted: (އ)

Deleted: މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ...

Deleted: 33

Deleted: 37

		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 5 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު، 300,000/- (ތިންލައްކަ) ރުފިޔާއިން 600,000/- (ހަލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމާއެކު 200,000/- (ދެލައްކަ) ރުފިޔާއިން 500,000/- (ފަސްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ކުޑަކުދިންނަށް ވަޅި ވިއްކުން މަނާކުރުން	.37	(ހ)	އެއްވެސް މީހަކު، ކުޑަކުއްޖަކަށް އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ވަޅިއެއް ވިއްކުމަކީ މަނާކަމެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، 20,000/- (ވިހިހާސް) ރުފިޔާއިން 100,000/- (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.
ތޫނު އެއްޗެހި	.38		މި ބާބުގައި، "ތޫނު އެއްޗެހި" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަންނަނިވި ތަކެއްޗަށެވެ.
		(ހ)	އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ވަޅިއެއް؛
		(ށ)	ކަނޑިއާއި ހަނޖަރު؛
		(ނ)	ތަޖަރު ތިލަފާއި، ކަތުރާއި، ކަތުރު ތިލަ؛
		(ރ)	ކަތިވަޅިއާއި، ދުރާއާއި، ކަރާޒީއާއި ދޮޅި؛
		(ބ)	ތޫނުކޮށްފައިވާ، ނުވަތަ ކަނު ފުޅާކޮށްފައިވާ ހުރިހާ ދަގަނޑާއި ދަނޑިއާއި އެހެނިހެން އެފަދަ ތަކެތި؛

Deleted: 50,000/- (ފަންސާސްހާސް)

Deleted: 100,000/- (އެއްލައްކަ)

Deleted: 15,000/- (ފަނަރަ ހާސް)

Deleted: 75,000/- (ހަތްދިހަ ފަސްހާސް)

Deleted: 34

Deleted: 35

		(ގ)	މީހަކަށް އަނިޔާއެއް ދެވިދާނެ އުސޫލުން ތިބުން އެއްކަމެއް.
ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރު	39.		މި ބާބުގައި، "ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ހަނގުރާމަފަދި ހަތިޔާރާއި، އެ އެއްޗަކީ ހަތިޔާރެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކޮށްފިނަމަ، މީހެއްގެ މަރަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާނެ ނުވަތަ ފުރާނައަށް ނުވަތަ ހަށިގަނޑަށް ނުރައްކާތެރި ހާނިއްކައެއް ފޯރުވާފަދަ ކަހަލަ އެއްޗަކާއި، ގޮވާ އެއްޗެއްސާއި، އަލިފާން ރޯވެދާފަދަ ތަކެއްޗާއި ހަތިޔާރުގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވިދާނެ އުފެއްދެވޭ އެއްޗެއްސަށެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި، ޓޫޓަރު ގަނޑާއި ސްޓީލް ގަނޑާއި އުރުނަސް މީހެއްގެ ހަށިގަނޑަށް ޝަކުއް ފުނުވައިގެން އެޅޭއަށް ނުކުޅޭނު ރޮއްތެއް ވަގުތީގޮތުން ނަގަވާސް ގުޅުވާނެތުމާ ކޮންމެ އެއްޗަކާއި، ވަޅި ވަގުތެއް ޖެހުމުން ގޮވާ ގޮތަށް ހަދާފައި ހުރުނަ ތަކެއްޗާއި، ގޮވާނެ ވަޅި ގޮތެއް ޓޫލާފައި ހުރުނަ ތަކެއްޗާއި، ވިހައާއި، ގޭހާއި، މީހުން މަރުވެދާފަދަ ބަޔޮލޮޖިކަލް ނުވަތަ ކެމިކަލް މާއްދާތަކާއި، ނުރައްކާތެރި އެސިޑްތަކާއި، ރޭޑިއޯއެކްޓިވް މާއްދާތައް ހިމެނެއެވެ.
ފުލުހުން ނަމްބަރާއި ބަޖެޓުގައި ނަމްބަރު އެޕްރުވަލްކުރަން ހުއްދަ ހުރުން ލާޒިމުވުން	40.	(ހ)	ދިވެހިރާއްޖެއަށް ފުލުހުން ނަމްބަރާއި ބަޖެޓުގައި ނަމްބަރު އެޕްރުވަލްކުރަން ހުއްދަ ދޫކުރާނީ ކަންކަމާބެހޭ ވުޒާރާގެ ހުއްދަ ލިބިގެންނެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހުއްދައަކުން އެދި ހުށަހެޅުމާއި އެ ހުއްދަ ދޫކުރުމުގައި އަމަލުކުރާނެ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ކަންކަމާބެހޭ ވުޒާރާއިން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ފުލުހުން ނަމްބަރު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ވެހިކަލް ބިޑި ވެހިކަލް މުށުގަނޑުގެ ތެރެއަށް ތަޅުވައި ތަޅަފިލާ ގޮތަށް ނުވަތަ މުށުގަނޑުގެ ތެރެއަށް ކަޅުސާފުވާ ގޮތަށް ހަދައި، ވެހިކަލް މުށުގަނޑުގައި ގޮތަށް ނުވަތަ ތަނަކަށް ޖެއްސުމުން ނުވަތަ ދަމާލުމުން އިސްތިޢުމާލުގެ އެހީގައި ވެހިކަލް ބިޑި ނިކުންނަ ގޮތަށް ހަދާފައިވާ ކޮންމެ ވެހިކަލްތަކެވެ.

Deleted: 36

Deleted:

Deleted:

Deleted: 37

		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ބަޖެޓުލުއި ނަރައިލު" ކަމަށް ބުނެފައި އުވާނީ، ވަޒީފާގައި ދެ މުއްދަތަށްވުރެ ހުށަހެޅި، އަދި ވަޒީފާ ޕިލާއީގެ ބެލެގެއްވާ ހުޅަކުން މި ދެ މުއްދަތުވުރެ އުނިބަޔާ ގޮތަށް ހުށަހެޅި، ވަޒީފާ މި ދެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ތެރޭގައިވާ ޖަގައިގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާ ޕިލާ ފުރުވާ ގޮތަށް ހަދާފައި ހުންނަ ކޮންމެ ވަޒީފާއަކަށެވެ.
ފަސްވަނަ ބާބު **ކުށްހުއްޓުވުމާއި އަދި އިންވެސްޓިގޭޝަން ކުރާ ކުރުމަށް ހުއްޓުވުމުގެ ބާރުތައް** **އެއްވަނަ ބައި** **ތަޙުޤީޤުގެ ބާރުތަކާއި އިޖުރާއަތު**			
ކުށްކުރުން ހުއްޓުވުމާއި ތަޙުޤީޤުތައް ހިންގުމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބިދޭ އެންމެ އަދި ޚާއްޞަ ބާރުތަކުގެ ދާއިރާ	.41		ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) އާއި އެންމެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ އުސޫލުތަކާ ޤާނޫނުއެއްގެ ދަށުން ޖިނާއީ ތަޙުޤީޤުތައް ހިންގުމުގައާއި އުސޫލުތަކާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުތަކަށް ހިންގުމުގައި ފުލުހުންނަށް ލިބިދޭ ބާރުތަކާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 34/2020 (ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ޤާނޫނު) އާއި އުސޫލުތަކާ ޖިނާއީ ކުށް ކަނޑައެޅުމުގެ ޚާއްޞަ ޤާނޫނުއެއްގެ ދަށުން ފުލުހުންނަށް ލިބިދޭ އެންމެ އަދި ޚާއްޞަ ބާރުތަކުގެ އިތުރުން، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތައް ހުއްޓުވުމަށް ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި، މި ބާބުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ބާރުތަކާއި އުކުޅުތައް، މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ބޭނުންކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
މީހުން ބަލައި ހިސާބުކުރުން	.42	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށެއް ކުރިކަމަށް ޝައްކު އުފެދުމުގެ އެއިން ކުށެއް ކުރަމުންދާ ކަމަށް ޝައްކު ކުރަންއުޅޭ ކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ ގެގޮތުން އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ވުޖޫދުގައިވާ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ފުލުހުންނަށް ޤަބޫލުކުރެވިއްޖެ ހިނދެއްގައި، އަދި އެމީހަކު ހުރި އެންމެ

Deleted: 38

Deleted: 39

Deleted: 30

Deleted: 31 ވަނަ މާއްދާއާއި 32

Formatted: Font color: Text 1

ތަނެއްގައި ކަމުގައިވާނަމަ، ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލައި އެ މީހަކު ހުއްޓުވައި ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.				
އޭނާގެ އަތުގައި އަނިޔާވެރި ޢަމަލެއް ހިންގުމަށް ގެންގުޅޭ އެއްޗެއް ކަމަށް ބެލެވޭ ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރެއް އޮތްކަމަށް ބެލެވުން؛	(1)			
އޭނާގެ އަތުގައި ކުށްކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ އެނޫންވެސް ހަތިޔާރެއް ނުވަތަ އާލާތެއް އޮތްކަމަށް ބެލެވުން؛	(2)			
އޭނާގެ އަތުގައި ކުށްކޮށްގެން ހޯދާފައިވާ މުދާ ހުރިކަމަށް ބެލެވުން؛	(3)			
އޭނާގެ އަތުގައި މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ހެކި ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވިދާނެ އެއްޗެއް ހުރިކަމަށް ބެލެވުން.	(4)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރާ މީހަކާ ގުޅޭގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 38 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ކުރުމުގެ ބާރު ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.		(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ މީހަކު ހުރި އަމިއްލަ ތަނެއްގައި ކަމުގައިވާނަމަ، އެ މީހަކު ބަލައި ފާސްކުރުމަށް އެތަނަކަށް، އެތަނެއްގެ		(ނ)		

			ވޯރަންޓެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ވަގުތީ، ކޯޓު އަމުރަކާ އެކުގައެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) އެހެން އެއްޗަކަށްވިޔަސް، މި ޤާނޫނުގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މީހަކު ހައްޔަރުކުރުމަށްޓަކައި އަމިއްލަ ބަޔަކަށް ވަކިކޮށް ފުލުހުންނަށް ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން އެބަޔަކަށް ވަދެ އެފަދައިން ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހާ ބަލައި ފާސްކުރުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހަކަށްނުވާނެއެވެ.
ހައްޔަރުކުރުމުގެ ބާރު	.43	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ކުރަން އުޅޭކަމުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަކާމެދު ވަގުތުން ފިޔަވަޅު ނާޅައިފިނަމަ، އެމީހެއްގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަން އޮތް ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ ޤަބޫލުކުރެވޭ އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް ހުރުމުން، ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލައި އެމީހަކު ހައްޔަރުކުރުމުގެ ބާރު ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މީހަކު ހައްޔަރުކުރެވިއްޖެނަމަ، ސަބަބު އިންސާފުވެރިކަމާ އެކު ޚިލާފަށް ހުއްޓުވިދާނެ ކަމެއް ހުރިހާ ހާލަތެއްގައި ޚިޔާރުކުރުމުގެ ހައްޤު އެނގޭގޮތަށް.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މީހަކު ހައްޔަރުކުރުމުގަޔާއި، ހައްޔަރުކުރެވުނުފަރާތަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 40 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އަދި (ޅ) އާއި، 42 ވަނަ މާއްދާއާއި، 43 ވަނަ މާއްދާއާއި، 44 ވަނަ މާއްދާއާއި، 45 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއާތުތަކަށް ފުލުހުން ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލައި ހައްޔަރުކުރުމުގެ ބާރު ފުލުހުންނަށް ލިބިދޭ މީހަކު ހުރި އަމިއްލަ ތަނެއްގައި ކަމަށް

Deleted: 40

Deleted: ކަ

Deleted: 40

Deleted: 30

Deleted: 31 33 ވަނަ މާއްދާއާއި

Deleted: 32

ބެލުމަށް އެކަށީގެންވާ ހުރި ދިމާވެއްޖާ ޙާލަތްތަކުގައި، އެމީހަކު ހިމާޔަތްކުރުމަށްޓަކައި، ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލައި، އެމީހަކަށް ވަނަވާއި އެކަން ކުރަން އެކަށޭނަ މިންވަރަށްގެ ވަގުތީކަން އެމީހެއްގައި މަޖުބޫރުކުރުމުގެ، ނުވަތަ ތިބުމުގެ ބާރު، ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އަމިއްލަ ތަނަކަށް، މީހުން ދިރިއުޅޭ، ވަޒީފާގެ ޤާނޫނީގޮތުން ތަނެއް ކަމަށްވުމުގައި، އެތަނުގައި މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަރާތެއް ހުރި ކަމަށް ޤަބޫލުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ހުރި ދިމާވެއްޖާނަމަ، އެފަރާތެއް ހިމާޔަތްކުރުމަށްޓަކައި، ކޯޓު އަމުރަކާ ނުލައި، އެތަނަކަށް ވަނުމާއި، އެކަން ކުރަން އެކަށޭނަ މިންވަރަށްގެ ވަގުތީކަން އެތަނެއްގައި މަޖުބޫރުކުރުމުގެ، ނުވަތަ ތިބުމުގެ ބާރު، ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.	(ބ)		
މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމިއްލަ ތަނަކަށް ވަނުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ޅ)، (ކ)، (އ)، އަދި (ވ) ގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއާތުތަކަށް ފުލުހުން ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.	(ޅ)		
މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގެ މަސައްކަތުގައި ހިމާޔަތްކުރުމާ ފަރާތެއް އަމިއްލަ ތަނަކުން ހިމާޔަތްކުރުމާ ޙާލަތްތަކުގައި، އާ މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ކުރަންޖެހޭ ހުރި އެތަނުގައި ހުރިކަމަށް ޤަބޫލުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތައް އޮތްނަމަ، އެ އެއްޗެއް ހޯދުމަށްޓަކައި، އަދި އެކަން ކުރަން އެކަށޭނަ މިންވަރަކަށްގެ ވަގުތީކަން، އެތަނެއް މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތީން ބަލައި ފާސްކުރެވިދާނެއެވެ.	(ށ)	44.	އަމިއްލަ ތަނަކުން މިހާރު ހިމާޔަތްކުރުމަށް ބަލައި ފާސްކުރުން

Deleted: 41

Deleted: 32

Deleted: މި ޤާނޫނުގެ 40 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ

Deleted: އެ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން

Deleted: މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި 30 32 ވަނަ މާއްދާއާއި 31 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 32 34 ވަނަ

		(ނ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމިއްލަ ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރެވޭނީ، އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގެ ވުޖޫދުގައިވާކަމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތް ހައްޔަރުކުރި ފުލުހުންގެ އޮފިސަރަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ޙާލަތުގައި، ފުލުހުންގެ އިންސްޕެކްޓަރ އޮފިސަރުންގެ ރޭންކުން ފެށިގެން މަތީ ރޭންކެއްގެ އޮފިސަރެއްގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށްފަހުގައެވެ.
			(1)	އެ ކުށާ ގުޅިގެން ހޯދަން ބޭނުންވާ ހެއްކެއް އެތަނެއްގައި ވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތުން؛ އަދި
			(2)	އެ ހެއްކަކީ އެ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ހިފޭ ގޮތުގައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމަށް ބޭނުންތެރިވާނެ ހެއްކެއް ކަމުގައި ޤަބޫލުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތުން؛ އަދި
			(3)	އެތަން އެވަގުތު ބަލައި ފާސްނުކޮށްފިނަމަ، އެ ކުށާ ގުޅޭ ހެކި ފޮރުވާލެވުން ނުވަތަ ނައްތާލެވުން ނުވަތަ ނެތިގެން ހިނގައިދާން ނުވަތަ އެ ހެއްކަށް ބަދަލުގެނެސްދާން ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތުން.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރެވުނުނަމަ، އެ ބަލައި ފާސްކުރުމުން ޖިންސާވާ އޮފިސަރަކު ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، އެ އޮފިސަރުގެ ބެލުމުގެ ދަށުންނެވެ.
		(ބ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމިއްލަ ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރާއިރު އެތަނުގެ

ވާރިސުންނާ އެތަންގައި ހުރިނަމަ، އެތަން ބަލައި ފާސްކުރަންވާނީ، އެފަރާތްތަކުގެ ހާޒިރުގައެވެ. އެތަނގެ ވާރިސުންނާ އެ ތަނގައި ހާޒިރުވެ ނުތިބި ޙާލަތެއްގައި އެތަން ބަލައި ފާސްކުރަންވާނީ، އެފަރާތްތަކުގެ ވަކީލަކު ނުވަތަ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތެއްގެ ހާޒިރުގައެވެ.				
މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމިއްލަ ތަރިކަ ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، އެތަންގައިވާ ކަމަށް ބެލޭ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާފަދަ ހުއްދަ ލިބިގަތުމަށްފަހު، އެކަން ކުރަން އެކަށޭނަ މިންވަރަށް ވަގުތުދޭނެއެވެ. އަދި އެފަދައިން ހިންގާ ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ، 6 (ހައެއް) ގަޑިއިރަށްވުރެ އިތުރުވެގެންނުވާނެއެވެ.		(ބ)		
މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ވަގުތަށްވުރެ އިތުރަށް މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމިއްލަ ތަރިކަ ބަލައި ފާސްކުރަން އެދޭނަމަ، އެކަން ކުރަންވާނީ ކޯޓު އަމުރަކާ އެކުގައެވެ.		(ޅ)		
މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމިއްލަ ތަރިކަ ބަލައި ފާސްކުރާ ފުލުހުންގެ އޮފިސަރުންނަށް އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރެވިދާނެއެވެ.		(ކ)		
ހުރިގޮތް ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވިދާނެ އެއްޗެއް އެތަންގައި ހުރިކަމަށްވާނަމަ، އަދި އެ އެއްޗެއް ގެންދިޔުމުގެ ފުރުޞަތު ނުވަތަ ނައްތާލުމުގެ ފުރުޞަތު ނުވަތަ އެ އެއްޗަކަށް ބަދަލުގެނައުމުގެ ފުރުޞަތު ޖެހިލުމާ އެ އޮފިސަރަކަށް ޝައްކުކުރެވޭނަމަ، އެ އެއްޗެއް ހިފެހެއްޓުން؛	(1)			
އެތަނާއި އެތަންގައި ހުރި ކަމާބެހޭ އެއްޗިއްސާ ފޮޓޯ އަދި/ނުވަތަ ވީޑިއޯ ނެގުން.	(2)			
މި މާއްދާގެ (ކ) އާއި ޚިލާފަށް، ތަފާތުގޮތެއް އިޖުރާއާތުގެ ދަށުގައި އެއްޗެހި، ޝަރުޢީ އިޖުރާއާތުގެ ދަށުގައި އެއްޗެހި، ޝަރުޢީގެ ދަށުން އިޖުރާއާތު ފިޔަވަޅުތައް ހިފުމަށް އެއްޗިހި ހިފެހެއްޓުމުގެ ނުވަތަ އެ އެއްޗިއްސާ ފޮޓޯ އަދި/ނުވަތަ ވީޑިއޯ ނެގުމުގެ		(ރ)		

			ބާރު ފުލުހުންނަށް ލިބިގެނެއް ނުވެއެވެ.
		(ވ)	މި މާއްދާގެ (ޅ) ގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓި މުދަލުގެ އިންވެންޓަރީއެއް، ބަލައި ފާސްކުރާ އޮފިސަރު އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ. އެކަން ކުރަންވާނީ، ފުލުހުންގެ އެހެން އޮފިސަރަކާއި، ތަކެތީގެ ވެރިފަރާތުގެ ނުވަތަ ތަކެތީގެ ވެރިފަރާތް ނެތް ހާލަތެއްގައި ވެރިފަރާތުގެ މަސްލަހަތު ބަލަހައްޓާ ފަރާތެއްގެ ހާޒިރުގައެވެ. އަދި އެ އިންވެންޓަރީގެ ކޮޕީއެއް، ތަކެތީގެ ވެރިފަރާތަށް، ނުވަތަ އޭނާ ނެތް ހާލަތެއްގައި ވެރިފަރާތުގެ މަސްލަހަތު ބަލަހައްޓާ ފަރާތަށް ފުލުހުންގެ އޮފިސަރު ދޭންވާނެއެވެ.
		(މ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމިއްލަ ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ބައިވެރިވި ފުލުހުންގެ އޮފިސަރު، އެ ބަލައި ފާސްކުރުމާބެހޭ މަޢުލޫމާތު ލިޔުމުން ރެކޯޑުކުރަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން ރެކޯޑުކުރުމުގައި، ބަލައި ފާސްކުރާ ތަނަށް ވަން ވަގުތާއި، އެތަނުގައި ހާޒިރުވެ ތިބި މީހުންނާއި، ބަލައި ފާސްކުރުމަށް ނެގުނު ވަގުތާއި، ބަލައި ފާސްކުރި އޮފިސަރުންނާއި، ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ކޮން ބާވަތެއްގެ ހެކިތައް ހޯދުނު ކަމާއި، ބަލައި ފާސްކުރުމަށް ބޭނުން ކުރި ސާމާނު އެއްޗެހީގެ ތަފްސީލު، އެ އެއްޗެހި ނެގުން ބޭނުން އެނގޭނެ ގޮތަށް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ފ)	މި މާއްދާގެ (މ) ގެ ދަށުން ރެކޯޑުކުރާ މަޢުލޫމާތުގެ ތެރޭގައި، މި މާއްދާގެ ދަށުން ބަލައި ފާސްކުރުމަށް ހުއްދަ ދިން އެގްޒެކެޓިވް އޮފިސަރުގެ ނަމާއި މަޤާމާއި އެ ހުއްދަ ދިން ވަގުތާއި، އެ އޮފިސަރު ހުއްދަދިނުމުގައި ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ ދާއިރާ ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެ ހުއްދަގައި ބަލައި ފާސްކުރުމުގެ އިތުރުން، އެކަމަށް ހުއްދަ ދިން އޮފިސަރު ސޮއިކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.
		(ދ)	މި މާއްދާގެ (މ) ގައި ބަޔާންކުރާ މަޢުލޫމާތު، އެތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުން ނިންމައި، ތަން ދޫކޮށް ދިނުމުގެ ކުރިން ލިޔުމުން ސުޕަރިންޓެންޑެންޓް

				ނިންމަންވާނެއެވެ.
ތަންތަން ބަލައި ފާސްކުރުން	45.	(ހ)		މި ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތްތަކުގައި ފިޔަވައި އެހެން ޙާލަތްތަކުގައި، އަމިއްލަ ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުމަށް އެދޭނަމަ، އެދެންވާނީ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ރުހުމާ ނުލައި ވަކިވާނީ، ކޯޑު އަމުރަކާ އެކުގައެވެ.
		(ށ)		މި ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހިނދަކު، އަމިއްލަ ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރަންވާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ބަލައި ފާސްކުރުން	46.	(ހ)		ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަންނަ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ފުރާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދުއްވާ ކަނޑުދަތުރުކުރާ އުޅަނދެއްގައި ނުވަތަ އެ އުޅަނދެއް ބަނދަރެއްގެން މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަސްޓަމްސްއިވާކަމަށް ކަށަވަރު ނުވަތަ ކަރުދާސްތަކާއި ދަތުރުކުރާ މީހުންނާ، އެފަދަ އުޅަނދުތަކާ ގުޅުންހުރި އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމުގެ ބާރު، ފުލުހުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
			(1)	އެ އުޅަނދެއް ހުއްޓުވުމާއި، އެ އުޅަނދަކަށް އަރައި، އެ އުޅަނދު ބަލައި ފާސްކުރުން؛
			(2)	އެ އުޅަނދެއްގައި ހުރި ތަކެތި ބަލައި ފާސްކުރުން؛
			(3)	އެ އުޅަނދެއްގައި ހުރި މީހެއްގެ ކާކުކަން އަންގައިދޭ މައުލޫމާތު ހާމަކުރުމަށް އެންގުން؛
			(4)	އެ އުޅަނދެއްގައި ހުރި މީހަކާ ސުވާލުކުރުން؛

Deleted: 42

Deleted: 41

Deleted: 43

Deleted: 30

Deleted: 31

Deleted: 33 ވަނަ މާއްދާއާއި

Deleted: 32

އެ އުޅަނދެއްގައި ހުރި މީހަކު ބަލައި ފާސްކުރުން؛	(5)			
އެ އުޅަނދެއްގައިވާ މީހެއްގެ ސާވްޖީލް ނުވުން؛	(6)			
ހަތިޔާރުގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ އެއްޗެއް އެ އުޅަނދެއްގައިވާނަމަ، އެ އެއްޗެއް ހިފުން؛	(7)			
އެ އުޅަނދަކުން ހޯދިފައިވާ ހެއްކެއް ތަޙްޤީޤުކުރާއިރު ބެހެއްޓުން؛	(8)			
އެ އުޅަނދެއްގައިވާ މީހަކު، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި، ހައްޔަރުކުރުން؛	(9)			
އެ އުޅަނދެއް ހިފަހައްޓައި، އިތުރަށް އެ އުޅަނދެއް ދަތުރުކުރިޔަ ނުދިނުން.	(10)			
މި މާއްދާގެ ދަށުން ފުލުހުންގެ އޮފިސަރުންނަށް ލިބޭ ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައި، އަންނަނިވި ކަންކަން ކަނޑައެޅުމުގެ ގޮތުން އެދެންހުރި އަންގުމަކާއި ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅަންވާނެއެވެ.		(ނ)		
އުޅަނދުގައި ތިބި އެންމެހައި ފަރާތްތަކުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުން؛	(1)			
އެ މީހުންގެ ކަރާމަތަށް އުނިކަމެއް އަންނަ ޢަމަލުތައް ނުހިންގުން ނުވަތަ އިންސާނިއްޔަތުކަން ކުޑަކުރާގޮތަށް އެ މީހުންނާމެދު ޢަމަލުނުކުރުން؛	(2)			
އުޅަނދުގައިވާ ފަރާތްތަކާ ބާރު ދުއްވުމުގެ ހައްޤުތަކާނަމަ، އެ ފަރާތްތަކުގެ ޒިންމާ އަމާޒުއިވެސް، ނޮން-ރިފައުލްމަންޓްގެ އުސޫލުތަކަށް؛	(3)			

އުޅަނދުގައިވާ ފަރާތްތަކުގެ އިންސާނީ ހައްޤުތައް ކަށަވަރުކުރުން؛	(4)			
އެ އުޅަނދާއި އޭގައިވާ މުދަލަށް ގެއްލުމެއް ލިބޭނެކަމުގެ ބިރެއް ކުރިމަތިވެފައި ނެތްކަން؛ އަދި	(5)			
އެ އުޅަނދަކީ، ބޭރުގެ އުޅަނދެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ އުޅަނދު ނިސްބަތްވާ ފްލެގް ސްޓޭޓްގެ، ނުވަތަ އެ އުޅަނދާ ގުޅިގެން މަޝްވަރާކޮށް އެކު އުސޫލުން ފައިލްގެ ޤާނޫނީ މަޝްވަރާކުރަމުންކަން ނޫނީ އަސަރެއް ނުކުރާކަން.	(6)			
މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އެއްވެސް ޙާލަތެއްގައި އުޅަނދަކާ ގުޅޭގޮތުން އަޅަންވާނީ ނުވަތަ ތަހުޤީޤުކުރަންވާނީ، އަންނަނިވި ކަންކަމަށް އަސަރުނުކުރާނެ ގޮތުގެމަތިން އެކަން ކުރުމަށް އިސްކަންދޭންޖެހޭނެއެވެ.		(ށ)		
ކަނޑުމަތީގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިސްތިސްނާ ހިންގުމަށް ކޮންސިއުލާ ޚިދުމަތްތަކަން ފުރުޞަތު ދޭންޖެހޭނެ ބާރައި، އެފަދަ ޚިދުމަތްތަކަން ވާޖިބުވާ ޙާލަތުގައި؛ ނުވަތަ	(1)			
އުޅަނދާގުޅޭ އިދާރީ، ފަންނީ، ނުވަތަ އިޖްތިމާޢީ ކަންކަމުގައި އިޚްތިޔާރު ހިންގުމަށް ފްލެގް ސްޓޭޓަށް ލިބިގެންވާ ބާރު.	(2)			
މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ބާރުތައް، އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގައިވާ އުޅަނދުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ބޭނުންކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފުރުޞަތު ލިބިގެންވެއެވެ.		(ނ)		
އުޅަނދަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާކަން އަންގައިދޭ، ދިވެހި ދިދަ ނަގާފައިވާ އުޅަނދަކަށް ވުން؛	(1)			

ވަކި އުޅަނދެއްގައި ބޭރު ޤައުމެއްގެ ދިދަ ނަގާފައިވިނަމަވެސް ނުވަތަ އެއްވެސް ދިދައެއް ނަގާފައި ނުވިނަމަވެސް، އެ އުޅަނދަކީ ރަޖިސްޓްރީގައި ދިވެހި އުޅަނދަކަށްވުން؛ ނުވަތަ	(2)			
އެ އުޅަނދަކީ، އެއްވެސް ޤައުމަކަށް ނިސްބަތްނުވާ އުޅަނދަކަށްވުން ނުވަތަ އެއްވެސް ޤައުމަކަށް ނިސްބަތްވާ އުޅަނދެއް ނޫން ކަމަށް ބެލެވޭ އުޅަނދެއް ކަމަށްވުން.	(3)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ލިބިދޭ ބާރު ސީދާ ގޮތުން ބޭނުންކުރުމުގެ ބަދަލުގައި، އަންނަނިވި ކަންކަން ފުރިހަމަވާނަމަ، އެހެން ޤައުމެއްގެ ކަމާގުޅޭ އިދާރާއަކުން، އެ ޤައުމެއްގެ ޤާނޫނުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތެއްގަމިން ވަކި އުޅަނދަކާ ގުޅިގެން އެ އިދާރާއެއްގެ ބާރުގެ ބޭނުންކުރުމަށް، ފުރުޞަތު އެދިވިދާނެއެވެ.		(ބ)		
އެ ބާރުތަކަށް މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނު ތަންފީޛުކުރުމުގެ ބާރުތަކާ އެއްގޮތް، ނުވަތަ އެއް ބާރުތަކެއް ކަމުގައިވެސް؛ އަދި	(1)			
ބާރުގެ ބޭނުންކުރުމަށް އެދޭ ބޭރު ޤައުމުގެ އިދާރާއަކުން، އެ ޤައުމުގެ ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން، އެ ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގެ އިޖާޒަތު ދީފައިވުން.	(2)			
މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކަނޑުދަތުރުފަތުރުކުރާ އުޅަނދުފަހަރާ ގުޅޭގޮތުން ބާރުގެ ބޭނުންކުރާނީ ފުލުހުން ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، އެފަދަ އުޅަނދެއް ކޮޓީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުން ބޭރުގައި ކުރުގައިވާނަމަ، އަދި އެ އުޅަނދަކީ ދިރުވި އުޅަނދެއް ކަމުގައިނުވާނަމަ، ނުވަތަ އެ އުޅަނދަކީ ދިރުވި އުޅަނދެއް ކަމުގައި ތަޙުޤީޤުކުރެވުން ނުލިބުނަމަ، އެ އުޅަނދަކާ ގުޅޭގޮތުން މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ތަންފީޛުކުރާނީ، ކަމާބެހޭ ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޤާނޫނުގައި ހުއްދަކުރާ އިޖުރާއާތުންނެވެ. އަދި އެކަން ކުރުމުގައި ބަލަހައްޓަންވާނީ އެ މުޢާހަދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތަކާ			47.	ބޭރުގެ އުޅަނދުތަކާ ގުޅިގެން ބާރުގެ ބޭނުންކުރުމުގެ އުސޫލު

Deleted: 44

		އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

ދެވަނަ ބައި

ޚާއްޞަ އިޖުރާޢަތުތައް

ކޮންބޮޑް ޑެލިވަރީ	.48	(ހ)	މި ފާސްލުގެ ދަށުން ކުރެވޭ ކުރިމަތިލުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭއަށް އެތެރެކުރާ، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަޙައްދުގައި އެއްތަނުން އަނެއްތަނަށް ގެންދާ، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެ ދޫކޮށްދާ ބާރުބޮޑުކޮށް، ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުކުރާ ފާސްކޮށް ހެދުން އެއްވެސް ކޮންބޮޑް ޑެލިވަރީ، އަންނަނިވި ކަންކަން ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި، ކަމުގެ ވަނަވަރު ތަރުތީބުކުރުމަށް، އެގޮތުގެ ނުވަތަ އެހެން ކަސްޓަމްސް ޕޮއިންޓެއް ނުވަތަ މަރުކަޒަކަށް ފުރުސަތުގެ ބާރުބޮޑުކޮށް ގެންދިއުން، މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަސްޓަމްސްގެ ހުއްދައާއެކު ފުރުސަތަށް ދިނެވިދާނެއެވެ.
		(1)	އެ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެތެރެކުރަ ކޮން ބަނދަރަކަށް ދާނަމަކަމަށް؛
		(2)	އެ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެތެރެކުރަނީ ކޮން ބައެއް ގެނެސްދެނަ ދާނަމަކަމަށް؛
		(3)	އެ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެތެރެކުރި ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭއިން ގެންދަނީ ކޮންބަނދަރަކުން އެއިން ވިޔަފާރިކުރުމަށްބަލައިކަން ދާނަމަކަމަށް؛
		(4)	އެތެރެކުރި ނުވަތަ ގެންދާ އެއްޗެއް ބަރަކާތްކުރުމަށްގައި

				ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ބޭނުންކުރުމުގައި ހިފެހެއްޓި ކޮންބައެއްކަން ދެންނެވުމަށް.
			(ށ)	މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއެއް" ކިޔުން ކަމަށް ބުނެވިގެން އުޅެނީ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޚިލާފުގައިވާ ޤާނޫނާ ޚިލާފު އެއްޗެއް، އެ އަކުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބޭނުމަށްޓަކައި، ފުލުހުން މޮނިޓަރކޮށް ސުޕަވައިޒްކުރާ އޮޕަރޭޝަނެއްގެ ތެރެއިން، ދިއަރަކޮށްފައިވާ ފުލުހުންގެ އޮފިސަރުން، އެ އެއްޗެއް ގެންދާ މަންޒިލަށް ރައްދުވިޔަދިނުމަށެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުން ހިމެނެއެވެ.
			(1)	އެ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރަން ދިނުން؛ އަދި/ނުވަތަ
			(2)	އެ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް ގެންދިޔަދިނުން؛ އަދި/ ނުވަތަ
			(3)	އެ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޓްރާންޒިޓްވިޔަދިނުން؛ އަދި/ ނުވަތަ
			(4)	އެ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރަށް ގެންދިޔަދިނުން؛ އަދި/ނުވަތަ
			(5)	އެނޫންވެސް، އެ އެއްޗެއް ގެންދާ މަންޒިލަށް ރައްދުވިޔަ ދިނުމަށް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހިންގާ، ހުއްދަކުރާ

Deleted: މާއްދާ

ހަރަކާތްތެރިވުން.				
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުއްދަކޮށްގެން ހިންގާ ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއެއްގައި ބައިވެރިވާ ފުލުހުންގެ އޮފިސަރަކު ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ކުރާ އެއްވެސް ކަމަކާ ގުޅިގެން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުށެއްކަމުގައި ނުވާނެއެވެ.		(ށ)		
ކޮންމެ ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއަކަށް ފަހުން ހުއްދަ ހޯދުން ލާޒިމުވާނެއެވެ. ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއެއް ހެދުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސް ނުވަތަ އޭނާ ކަނޑައަޅާ ފުލުހެއްގެ ފަރާތުން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ގޮތަކަށް ހުށަހަޅާނެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ކޮންމެ ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއަކަށް ދޭ ހުއްދައަކީ ލިޔުމުން ދޫކުރެވޭ ހުއްދައެއްގެ ގޮތުގައި އޮންނަންވާނީ ހުއްދައެކެވެ.		(ނ)		
މި މާއްދާގެ ދަށުން ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކޮންމެ ހުށަހެޅުމަކާއެކު، އެ ހުށަހެޅުމަށް ހުއްދަ ދިނުމަށް ބޭނުންވާ މައުލޫމާތު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި އެއީ ކޮބައިން ހުއްދައަކަށް އަރާފައިވާ ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއެއްނަމަ، އެކަން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.		(ބ)		
މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން ހުއްދަ ދިނުމަށް ނިންމުމާއި، އަންނަނިވި ކަންކަން ކަނޑައަޅާނީ ކޮމިޝަނަރު ފަރާތުންނެވެ.		(ޅ)		
މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފައިވާ ނުވަތަ ކުރުމުންދާކަން ނުވަތަ ކުރަން އުޅޭކަން، އެކަށީގެންވާ ހެކި	(1)			

މައްޗަށް ބިނާކޮށް ގަބޫލުކުރުވުން؛				
މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ ޢަމަލުގެ ޗާޓާއި ބާވަތަށް ބަލާއިރު، އެއީ، ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއެއް ހުއްދަކުރަންޖެހޭފަދަ ކަމަކަށްވުން؛	(2)			
ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއެއް ހިންގުމަށްޓަކައި ކުރުމަށް ހުއްދަކުރެވޭ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން އެ ހުއްދަކުރެވޭ އޮފިސަރު ކުރަންޖެހޭ، އެ ހުއްދައާ ނުލައި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާނެ އަމަލުތަކަކީ އެ ޑެލިވަރީ ހިންގުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންވާނެ ކަންކަން ކަމަށްވުން؛	(3)			
ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީ ހިންގަނީ، އެ އޮޕަރޭޝަންގައި ބޭނުންކުރެވޭ އެއްޗަކީ އެ އޮޕަރޭޝަން ނިމުމައިރު، އެ އޮޕަރޭޝަނުގައި ބައިވެރިވި ފުލުހުންގެ އޮފިސަރުގެ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ހުންނާނެ އެއްޗެހި ކަމުގައި ވާން ޖެހޭނެ އެ އޮޕަރޭޝަން ހިންގޭކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ކުރެވެންހުރި އެންމެހައި ކަންކަން ކޮށްދިނުން؛	(4)			
ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީ ހިންގަނީ، އެ އޮޕަރޭޝަނުގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް ކުރަން ނޫޅޭ ކުށެއް ކުރުމަށް ހިތްވަރު ލިބޭ ގޮތަކަށް ނޫންކަން؛	(5)			
ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީ ހިންގަނީ، އެ އޮޕަރޭޝަނުގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ސަލާމަތާއި ސިއްޙަތަށް ނުރައްކާނުވާނެ،	(6)			

				ނުވަތަ އެއިން ފަރާތަކަށް ބޭޒާ އަނިޔާއެއް ކުރިމަތިނުވާނެ ގޮތެއްގެމަތިންކަން.
			(ކ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދޭ ހުއްދަތައްގައި، ހުއްދަދޫވާ ކޮމްޕެނީތަކުގެ ޑިރެކްޓަރުން، އޮޕަރޭޝަނާއި، ހުއްދަދޫވާ އޮފިސަރާއި، އޮޕަރޭޝަންގައި ކުރުން ހުއްދަ ކަންކަން ބަޔާންކުރަން ބޭނުންވާނެއެވެ.
			(އ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އޮޕަރޭޝަނަކާބެހޭ ހުރިހާ ހުއްދަތަކާއި ލައިސަންސްތަކާއި، އޮޕަރޭޝަންގެ އެކްސްޕިރީ ތާރީޚް ހުސްނުވާގޮތް ލިޔުމުން ނުވަތަ އެފަދަ ވިޔަފާރި ދުވަސްކުރުމަށް ރަނގަޅުކޮށްފައިވާނެއެވެ.
			(ވ)	ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 89 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއެން އޮތްކަމުގައިވިޔަސް، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުރަހާ ގޭގެތަކުން ހިންގާ ކޮމްޕެނީ ޑިއުޓީފްރީއާގެ ކަންކަން ކުރާނީ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ. އަދި، މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 89 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލު އެ ނިސްބަތަށް ހިފެހެއްޓިގެންވާނެއެވެ.
			(މ)	މި މާއްދާގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވިޔަސް، ކޮމްޕެނީތަކުގެ ޑިރެކްޓަރުން އޮޕަރޭޝަން ހިންގައި މަސްއޫލުވާ ޕާޓްނަރުންނާއި ވެއަރހައުސްތަކާއި ގުޅޭގޮތުން ކަމަށްވާނަމަ، އެފަދަ ކޮމްޕެނީތަކުގެ ޑިރެކްޓަރުން އޮޕަރޭޝަން ހިންގާކަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްއޫލިއްޔަތު ކަނޑައެޅުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން، އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގުރޫޕްތަކާއި އެ ގުރޫޕްތަކުން ކުރާ ކަންތައް ހޯދުމަށާއި އެކަން ކުރާ ބަޔަކު ހޯދުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކުގައި، ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސް ނުވަތަ އޭނާ ކަނޑައަޅާ ފުލުހުންގެ އޮފިސަރަކުގެ ހުއްދަ އޮވެގެން ފުލުހުންގެ އޮފިސަރަކަށް، އެއީ ކާކުކަން ނޭނގޭގޮތުގައި، އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގުރޫޕާ ނުވަތަ އެފަދަ ގުރޫޕުގެ މެންބަރުންނާ ގުޅި، އެމީހުންގެ އަތުން ޤާނޫނާ ހިލާފު ތަކެތި ހޯދުމަށް ނުވަތަ ގަތުމަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.	(ހ)	.49	ސިއްރު އޮޕަރޭޝަންތައް
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުއްދަކޮށްގެން ހިންގޭ ސިއްރު އޮޕަރޭޝަންއެއްގައި ބައިވެރިވާ ފުލުހުންގެ އޮފިސަރަކު ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ކުރާ އެއްވެސް ކަމަކާ ގުޅިގެން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުށްވެރިއެއް ނުވާނެއެވެ.	(ށ)		
ކޮންމެ ސިއްރު އޮޕަރޭޝަނަކަށް ވަކިން ހުއްދަ ހޯދުން ލާޒިމުވާނެއެވެ. އަދި އޮޕަރޭޝަނެއް ހިންގުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސް ނުވަތަ އޭނާ ކަނޑައަޅާ ފުލުހުންގެ އޮފިސަރަކަށް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ހުއްދަކުރާ ގޮތުގެ ތަފްސީލުން ގޮތަކަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ކޮންމެ ސިއްރު އޮޕަރޭޝަނަކަށް ދެވޭ ވަކި ހުއްދައަކީ ލިޔުމުން ދޫކުރެވިފައި އޮންނަންވާނެ ހުއްދައެކެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ ދަށުން ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކޮންމެ ހުށަހެޅުމަކާއެކު، އެ ހުށަހެޅުމަށް ހުއްދަ ދިނުމަށް ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅޭގޮތުން ހުއްދަ	(ބ)		

Deleted: 46

ޑިސްމަސް ނިސްމަސްވާނީ، އަސްނަނިވި ކަސްކަސް ކަރަވަރުކުރުމަށް ފަހުގައެވެ.			
މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފިކަން ނުވަތަ ކުރުމުންދާކަން ނުވަތަ ކުރަން އުޅޭކަން، އެކަށީގެންވާ ހެކި މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޤަބޫލުކުރެވުން؛	(1)		
މި އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ ޙަމަލުގެ ޖާގައި ބާވަތަށް ބަލާއިރު، އެއީ ސިވިލް އެޕްރެންޓިސްޝިޕް ހުއްދަކުރަން ޖެހޭފަދަ ކަމަކަށްވުން؛	(2)		
ސިވިލް އެޕްރެންޓިސްޝިޕް ހިންގުމަށްޓަކައި ކުރުމަށް ހުއްދަކުރާތީ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން އެ ހުއްދަކުރާތީ އޮޕަރޭޓަރ ކުރަންޖެހޭ، އެ ހުއްދައާ ނުލައި ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާން ޢަމަލުތަކެއް އެ ސިވިލް އެޕްރެންޓިސްޝިޕް ހިންގުމަށް ކޮންމެހެން ބޭނުންވާނެ ކަންކަން ކަމަށްވުން؛	(3)		
އެ އެޕްރެންޓިސްޝިޕް ހިންގަނީ، އެ އެޕްރެންޓިސްޝިޕްގައި ބޭނުންކުރާ އެއްޗެހި އެ އެޕްރެންޓިސްޝިޕް ނިމުމަށް، އެ އެޕްރެންޓިސްޝިޕްގައި ބައިވެރިވާ ފަރުދުންގެ އަހުލާގު ކޮންޓްރެކްޓްގެ ދަށުންގައި މުންނާޅު އެއްޗެހި ކަމުގައި ވާން ގޮތަށް އެ އެޕްރެންޓިސް ހިންގާކަން ކަރަވަރުކުރުމަށްޓަކައި ކުރެވެންހުރި އެންމެހައި ކަންކަން ކޮށްގެންކަން؛	(4)		
އެ އެޕްރެންޓިސްޝިޕް ހިންގަނީ، އެ އެޕްރެންޓިސްޝިޕްގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކަށް ކުރަން ނުޖެހޭ ކުށެއް ކުރުމަށް ހިތްވަރު ދިނުމާ ގުޅޭކަން	(5)		

އިސްލާމީ ދައުލަތް ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރު

ދޫނުކުން؛				
ށ. އެގްޒަމިނޭޝަން ހިންގަނީ، ށ. އެގްޒަމިނޭޝަންގައި ހިފުން އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ސަލާމަތާއި ސިއްރިއްޔަތު ނުރައްކާތެރިވާނެ، ނުވަތަ އެއިން ފަރާތަކަށް ބޮޑު އަނިޔާއެއް ކުރިމަތިވާނެ ގޮތެއްގެމަތިންކަން.	(6)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދޫ ކުރެވޭއެއްގައި، ކުރިއްޔާވެ ސިއްރު އެގްޒަމިނޭޝަނާއި، ކުރިއްޔާވެ އެކްސެސްއާއި، އެގްޒަމިނޭޝަންގައި ކާމިޔާބު ކުރި ކަންކަން ބަޔާންކުރެވިފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.		(ތ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ އެގްޒަމިނޭޝަންކާބޯޑު ހުރިހާ ކުރިއްޔާއި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، އެގްޒަމިނޭޝަންގެ އެކްޒިބިޓް ޕޭޕަރު ހުށަހަޅާފައި ލިޔުމުން ނުވަތަ އީމެއިލް ނުވަތަ ފެކްސް މެދުވެރިކޮށް ރައްކާތެރިކޮށްފައެވެ.		(ދ)		
ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 89 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އިތުރުކުރުމާއެކު، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ހިންގާ ސިއްރު އެގްޒަމިނޭޝަންތަކުގެ ކަންކަން ކުރަންވާނީ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ. އަދި، މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 8/2011 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަސްޓަމްސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 89 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލު އެ ނިސްބަތަކުން ހިފެހެއްޓިގެންވާނެއެވެ.		(ނ)		
މި ޤާނޫނުގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިންގާ ކަންތައްތަކާއި		(ހ)	.50	ކަންތައްތަކާއި ގުޅޭ އަދި ސިއްރު އެގްޒަމިނޭޝަންތަކުން ހޯދާ

47 :Deleted

45 :Deleted

ޑެލިވަރީއާގުޅޭ ހަރަކާތްތަކުން ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިންގޭ ސިއްރު އޮޕަރޭޝަންތަކުން ފުލުހުންނަށް ލިބޭ ލިޔެކިޔުމާއި ނުވަތަ ފޮޓޯއާއި ނުވަތަ އޯޑިއޯއާއި ނުވަތަ ވީޑިއޯއާއި މި ޤާނޫނުގައި ކުށެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުށެއް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ހެކީގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.				ހެކި
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، ހެކީގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވޭ އެއްޗެހީގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ގޮތްގޮތުން ހޯދާ އެއްޗެހި ހިމެނެއެވެ.		(ށ)		
ފުލުހުން އެކަން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި، އެ ތަޙުޤީޤުގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގޮތްގޮތުން ހޯދާ ހެކި؛	(1)			
އެހެން ތަޙުޤީޤީ އިދާރާއަކުން، އެ ތަޙުޤީޤެއްގެ ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ގޮތްގޮތުން ހޯދައި، ފުލުހުންނަށް ފޮނުވާފައިވާ ހެކި.	(2)			
މި ޤާނޫނުގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިންގޭ ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީތައް ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ 49 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިންގޭ ސިއްރު އޮޕަރޭޝަންތަކާގުޅޭ އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓެއް، ކޮންމެ އަހަރަކު ޖަނަވަރީމަހުގެ މަޖިލީހުގެ ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކާބެހޭ ކޮމިޓީއަށް ފުލުހުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.		(ހ)	.51	ހާއްސަ އޮޕަރޭޝަންތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ރިޕޯޓުކުރުން
ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީ ހިންގުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅި އަދަދު އަދި ހުއްދަ ދެވުނު އަދަދު؛ އަދި	(1)			
ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީ ހިންގުނު ހާލަތްތަކާއި މަޢުލޫމާތު	(2)			

Deleted: 46

Deleted: 48

Deleted: 45

Deleted: 46

				ނުވަތަ ހެދި ބޭނުންކޮށްގެން ދަޢުވާކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކުގެ ޢަދަދު؛ އަދި
			(3)	ސިއްރު އޮޕަރޭޝަން ހިންގުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހެޅި ޢަދަދު އަދި ހުއްދަ ދެވުނު ޢަދަދު؛ އަދި
			(4)	ސިއްރު އޮޕަރޭޝަން ގެދުވެރިކޮށް ހޯދިފައިވާ މައުލޫމާތު ނުވަތަ ހެދި ބޭނުންކޮށްގެން ދަޢުވާކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކުގެ ޢަދަދު.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މައުލޫމާތު ހާމަކުރާއިރު، ކޮންޓްރޯލްޑް ޑެލިވަރީއެއް ނުވަތަ ސިއްރު އޮޕަރޭޝަނެއް ނިސްބަތްވާ ތަޙްޤީޤުތަކާގެ އޮޕަރޭޝަނަލް މައުލޫމާތުގައި، ބޭނުންކުރި އުކުޅުތަކާއި މަޞްދަރުތަކާއި ހާމަނުވާނޭ ފަދައިންނެވެ.
ތިންވަނަ ބައި މުދަލާއި ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމާއި ދަޢުވާކަން ނެގުން				
ފައިސާއާއި މުދަލުން މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވާލުމާއި ހިފެހެއްޓުން	.52	(ހ)		މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ ތަޙްޤީޤާ ގުޅިގެން، އެއިން ކުށަކާ ގުޅިފައިވާ ފައިސާއިން ނުވަތަ މުދަލަކުން މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ނުވަތަ އެ މުދަލެއް ހިފެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއްގައި، އަންނަނިވި ކަންކަން އެގޮތުގެމަތީން ހުރި ކަމަށް ކޯޓަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، އެ މުދަލެއް ނުވަތަ މުދަލަކުން މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ނުވަތަ އެ މުދަލެއް ހިފެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ކޯޓުން

Deleted: 49

ނުދެންނާނެއެވެ.					
މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ ތަޙްޤީޤު ފާހަގަކުރެވުނު ނުވަތަ އެހެން ކުށެއްގެ ޝަރީޢަތް ފަށައި އެ ޝަރީޢަތް ނިމިފައިނުވުން؛ އަދި		(1)			
ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލަކީ އަންނަނިވި ފަދަ އެއްޗެއް ކަމަށް ޤަބޫލުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް އުޅުން.		(2)			
ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލަކީ ކުށް ކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ނުވަތަ ކުށް ކުރުމަށް ބޭނުންކޮށްފައިވާ މުދާކަން؛	(i)				
ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލަކީ ކުށް ކޮށްގެން ހޯދާފައިވާ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާކަން. އަދި ތިރީގައި، ކުށް ކޮށްގެން ހޯދާ މުދަލާ އުޅުވާފައިވާ ފައިސާއާއި މުދާވެސް ހިމެނޭނެއެވެ.	(ii)				
މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކޯޓު އަމުރެއް ނެރެފައިވާނަމަ، އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ ނުވަތަ އެހެން ބައެއް، އަމުރުގައި ވަކި މުއްދަތަކަށް ނުވަތަ ވަކި ޝަރުތުތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާނަމަ އެހެން މުއްދަތަކަށް ނުވަތަ ޝަރުތުތަކެއްގައި މެނުވީ، ބަދަލުކޮށްގެން ނުވަތަ ބަދަލުކޮށްގެން ނުވަތަ ވިއްކާލައިގެން ނުވަތަ ނައްތާލައިގެން ނުވާނެއެވެ. ނުވަތަ އެއްވެސް މުއްދަތަކުން އެ ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލާމެދު ޢަމަލުކުރެވެންނުވާނެއެވެ.			(ނ)		

މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓުން ނެރޭ އަމުރު، ޕްރޮސީޖިއުރަލް ފެއަރނަސް އުޞޫލުން، މުރާޖަޢާކުރުމުގެ ނުވަތަ އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓު އަމުރެއް ނެރެފައިވަނީ މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ޕަބްލިކް ފުރުޞަތު ދެވިގެން ކުރުމަށްފަހު، ކޯޓަށް އެކަށީގެންވާ ކަމަށް ފެންނަ މުއްދަތެއްގައި، އަދި ގިނަވެގެން 3 (ތިނެއް) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ ކުރާގޮތުގެ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ކޯޓުގައި ފަށާފައިނުވާނަމަ، ކޯޓުން އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެންނަންވާނެއެވެ.	(ބ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓު އަމުރެއް ނެރެފައިވަނީ މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރީޢަތްގެ މަރުޙަލާގައި ކުރުމަށްފަހު، އެ ޝަރީޢަތެއް ނިމުމާ ހަމައަށް އެ ކޯޓު އަމުރު ދެމިއޮންނާނެއެވެ.	(ޅ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހިފަހައްޓާފައިވާ ނުވަތަ މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވާފައިވާ ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ ބަލަހައްޓަމުންގެންދާނީ އަދި އެ ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލާއި ބެހޭގޮތުން ޢަމަލުކުރަންވާނީ ކޯޓު އަމުރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތެއްގެމަތިން، ކަމާބެހޭ ދައުލަތުގެ އިދާރާގެ ބެލުމުގެ ދަށުންނެވެ.	(ކ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މުދާ ނުވަތަ ފައިސާ ހިފެހެއްޓުމަށް ނުވަތަ އެއީ މުޢާމަލާތްކުރުން ހުއްޓުވުމަށް ކޯޓުން އަމުރުކުރަންވާނީ އަދި އެފަދަ އަމުރެއް ތަންފީޒުކުރަންވާނީ، ހެޔޮ ނިޔަތުގައި ޢަމަލުކުރާ ތިންވަނަ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤުތަކަށް އެއްވެސް އުނިކަމެއް ނާންނާނެ ގޮތަކަށް	(އ)		

				ގޮތަކަށެވެ.
		(ވ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރެއް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށްޓަކައި، ކުށުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަކަށް ނުވަތަ ހިފަހައްޓާފައިވާ ނުވަތަ މުއާމަލާތުކުރުން ހުއްޓުވާފައިވާ ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލުގައި މަސްލަހަތެއް އޮތް ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ކޯޓުން ހުކުރެވިދާނެއެވެ.
		(މ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރެއް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށްޓަކައި މި މާއްދާގެ (ވ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާމެދު ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.
ދައުލަތަށް މުދާ ނެގުން	53.	(ފ)		މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް މީހެއްގެ މައްޗަށް ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، އަންނަނިވި ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ ދައުލަތަށް ނަގުމަށްޓަކައި ކޯޓު އަމުރެއް ނެރެންވާނެއެވެ.
			(1)	ކުށް ކުރުމަށް ބޭނުންކުރި ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ؛
			(2)	ކުށް ކޮށްގެން ހޯދާ މުދާ ނުވަތަ ކުށް ކޮށްގެން ހޯދާ މުދަލުން ހޯދާ ފައިސާއާއި މުދާ؛
			(3)	ކުށް ކޮށްގެން ހޯދަން އުޅޭ ނުވަތަ ހޯދާފައިވާ ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ؛
			(4)	ކުށް ކުރުމަށް ބޭނުންކުރި މުދާ؛

Formatted: Not Highlight

Deleted: މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރެއް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށްޓަކައި

Deleted: 50

ކުރު ކޯސްގެން ހާޒިރު މުދަލަކާ އެކުލެވިގެންވާ ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ؛	(5)			
ކުރު ކޯސްގެން ހާޒިރު މުދަލަކުން، ސީދާ ގޮތެއްގައި ނުވަތަ ނުސީދާ ގޮތެއްގައި، ލިބޭ މުދާ. އާދޭ ތަކެތީގައި އެ އެއްޗަކުން ލިބޭ އާމްދަނީއާއި، ފައިދާއާއި، އެހެނިހެން މަންފާ ހިމެނެއެވެ.	(6)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓު އަމުރެއް ނެރެންވާނީ އެ އަދުލުގައި ބާރުންކޮށްފައިވާ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާގެ ވެރިފަރާތަށް ނިސްބަތްކޮށްފައެވެ. ނަމަވެސް ވެރިފަރާތަށް އެ މުދަލެއް ނުވަތަ އެ ފައިސާއެއް ލިބުނީ، އެއަށް އެކަށީގެންވާ އަގެއް ފައިސާދީން ދުސްމަންތަކުގައި ނުވަތަ އެއަގެއްވާ ފައިސާ ހުރުމަތެއްކުން ފާރުކޯޓުންމަންތަކުގައި ކަމަށް ނުވަތަ ފާނަގޮތުން ހެއްދަ އެއްގެންވެސް ގޮތަކުން ކަމަށް އަދި އެ މުދަލަކީ ނުވަތަ ފައިސާއަކީ ތަކިފު ފާނޫނީ މުދަލެއްކަން ނުވަތަ ފައިސާއެއްކަން އެނގިފައިނުވާކަމަށް ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް އެފަރާތުން ކޯޓު އަމުރެއް މުދަލާއި ނުވަތަ ފައިސާގެ ވެރިފަރާތްގެ މައްޗަށް ނެރެގެންނުވާނެއެވެ.		(ސ)		
މި މާއްދާގެ ދަށުން ނެރޭ ކޯޓު އަމުރުގައި މަދުވެގެން އަންނަނިވި ކަންކަން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.		(ނ)		
އަމުރު ދައްކުވާ ފަރާތް؛	(1)			
ދައުލަތަށް ނެގޭ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާގެ ތަފުސީލު މައުލޫމާތު. އެފަދަ ފައިސާއެއް ނުވަތަ މުދަލެއްގެ ތަފުސީލު ބެލުމަށް ތަރުތީބުވާއި އަދި އެ ބެހެއް ހުރިގޮތް ހިމެނޭގޮތުން؛	(2)			

އަމުރު ނެރެވޭ ބޭނުން؛	(3)			
ދައުލަތަށް ނުގޭ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާގެ ވެރިފަޔާތް އެނގެން ނެތް ބާރަލަތްއެއްގައި، އެ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާއަކީ ވަކި މީހެއްގެ ބޭރުގެ ދަރުމަވަތާ އެއްޗެއް ކަމަށްވާނަމަ، އެ ފަރާތެއްގެ މައުލޫމާތު؛	(4)			
އެ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާ ދައުލަތަށް ނަގަން ބޭނުންވާނީ މި ޤާނޫނުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ކޮން ކުށަކާ ގުޅިގެންކަން؛	(5)			
އަމުރު ދެމިއޮންނާނެ މުއްދަތު؛	(6)			
ދައުލަތަށް ނަގަން ބޭނުންވާ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާ ދައުލަތަށް ނުގެނުވީ އެއާ ބަލަހައްޓާނެ، އަދި އެ ފައިސާއެއް ނުވަތަ މުދަލެއް ބަލަހައްޓާނެ އިދާރާ؛	(7)			
ހުއްދަ ދޭ ފަރާތުގެ ނަމާއި ސޮއި އަދި ތާރީޚުގެ ސިއްކަ.	(8)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނެރޭ ކޯޓު އަމުރުއެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހާހިނދަކު، އެ އަމުރު ދެމިއޮންނާނީ، އެ އަމުރުގެ މުއްދަތު ހަމަވަންދެން ނުވަތަ އެ އަމުރު ބާޠިލުކުރަންދެން ނުވަތަ އެ މުދަލެއް ނުވަތަ ފައިސާއެއް ދައުލަތަށް ނެގުމުގެ އިޖުރާއަތު ފުރިހަމަވަންދެން، ނުވަތަ މި މާއްދާގެ (ވ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ މައްސަލައެއްގައި އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް ކޯޓުން ގޮތެއް		(ށ)		

ކަނޑައަޅަންޖެހޭނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ދައުލަތަށް ނަގާ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާއަކީ، އެހެން ޤާނޫނަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޖިނާއީ ކުށަކާގުޅޭ ހުކުމެއްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރެވިދާނެ އެއްޗެއްކަމުގައި ފުދުހުންނަން ބެލެވޭނަމަ، އަދި އެ މުދަލެއް ނުވަތަ ފައިސާއެއް ޖުރުމުގެ ފުރުސަތު ނައްތާލުމުގެ ފުރުސަތު އޮތްކަމަށް ވަޒަނުކުރެވޭނަމަ، އެ މުދަލެއް ނުވަތަ ފައިސާއެއް ދައުލަތަށް ނެގުމުގެ ބާރު އެ އަމުރުން ދޭ ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.	(ހ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރެއް ނެރެއިރު، ދައުލަތަށް ނަގާ މުދާ ނުވަތަ ފައިސާއާއި އެ މުދަލެއް ނުވަތަ ފައިސާއެއް ނަގަންޖެހޭ ސަބަބުތަކާއި ރިޢާޔަތްކޮށް، އެކަން ނިންމުމަށް އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއް ފަސޭހަކަމާ ދަންނަވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ ސަބަބުން ދައުލަތަށް ލިބިފައިވާ ގެއްލުމެއް ކުރިން ސާބިތުވެފައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަމުރު ނެރޭނީ އެ ސަބަބަށް ބަލައި ނިންމާނަމަ، ނުވަތަ މިފަދަ ކުށެއް ނުވަތަ ކަމެއް ދައުލަތަށް ގެއްލުމެއް ދީފައިވާނަމަ، ނުވަތަ މުދަލާއި ކަނޑައެޅިފައިވާ ކުށުގެ ސަބަބުން ކުރިން ލިބިފައިވާ ނަމަ، ދައުލަތަށް ނަގާ މުދަލުގެ ކުރީގެ އަގު އަމުރުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި، އެފަދައިން ބަލައިގަނެވޭ މުދާ، ދައުލަތުގެ ދޭތެރޭގައި ގޮތުގައި ހުށަހެޅޭނެއެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުރިން އަމުރު ނެރެންވާނީ އަދި އެ އަމުރު ތަންފީޒުކުރުމަށް ދަރަނިބަރުނަމަވެސް، ގެންދިޔުމުގައި އިޖުރާއާތު ތަންފީޒުކުރާ	(ރ)		

ފަރާތުގެ ޙައްޤުތަކަށް އެއްވެސް އުނިކަމެއް ނާންނާނެ ފަދަ ގޮތަކަށެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރެއް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށްޓަކައި، ކުރުގެ ތަހުގީގުކުރާފަ ފަރާތަކުން ނުވަތަ ދައުލަތަކުން ނެގުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވާ މުދަލުގެ ނުވަތަ ފައިސާގެ މަސްލަހަތު އޭނާ ކޮންމެ ފަރާތަކުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.	(ވ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރެއް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށްޓަކައި މި މާއްދާގެ (ވ) ގައި ގޮތުގެމަތިން ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާމެދު ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.	(ދ)		
މި ގާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާހާ ހިނދަކު، ދައުލަތަށް ނެގޭ ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލެއް ބެހެއްޓޭނީ އެ މުދާ ދައުލަތަށް ނެގުމަށްޓަކައި ކޯޓު އަމުރަކުން އެދުނު ފަރާތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުގައެވެ.	(ތ)		
މި މާއްދާގެ (ތ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ، އޭގެ ފުރިހަމަ އަގުގައި ބަހައްޓަންވާނީ ގާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، ހެޔޮ ނިޔަތުގައި ޙައްޤު ލިބިގެންވާ އެހެން ތިންވަނަ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤުތައް އެފަރާތްތަކަށް ލިބޭގޮތަށެވެ.	(ރ)		
މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ދައުލަތަށް ނެގޭ ފައިސާ ނުވަތަ މުދަލާމެދު ޢަމަލުކުރާނީ ގޮތް، މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.	(ބ)		

Formatted: Not Highlight

Formatted: Not Highlight

Deleted: ދ

Deleted: ތ

Deleted: ދ

Deleted: ރ

Deleted: ކޯޓު ސާބިތުކުރާ ޙާލަތުގައި ދައުލަތަށް މުދާ ނެގުން

Deleted: .51

Deleted: (ހ)

Deleted: މި ގާނޫނުގެ ދިނުވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް، ދައުލަތުން ފާރާމުގެ މައްސަލަ ކުށް ސާބިތުވުމުގެ ކުރިން ނެންގެވުމުން ޝަރީޢަތުން ފުރަތަމަ ހެދުމަކަށް، އެ ކުށަކާ ގުޅިގެންވާ ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ ދައުލަތަށް ނެގުމަށް ކޯޓުން އަމުރުކުރަންވާނެއެވެ. ¶

Formatted: Font: English (United Kingdom), Not Highlight, Ligatures: None

ހަތަރުވަނަ ބައި
ޙައްޤުތަކާއި ޒިންމާއާ ގުޅޭ

ފޯނުގެ ވަސީލާ މަސްވަރާކުރުން	54.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުށެއްގެ ތަޙުޤީޤުތަކުގައި ހެއްކަރުކުރުމާ އަދި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިތުރު ފިޔަވަޅުއެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން ފޯނާއި ވަސީލާތުގެ އިޖުރާއާތަކަށް ހިނގައި ޓިކެޓުގެ ޙައްޤު، ޤާނޫނު ނަމްބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ތަބާވާންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިސްތިސްނާއެއް ކަމުގައި، ކުށުގެ ތަޙުޤީޤުތަކުގައި ފަރާތަކުން ފަސޭހައިން ކަރުދާސްތައް ހޯދުމަށް ރާއްޖޭން ބޭރުން ކަސްޓަމަރުންގެ ޝަރުޠުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަމަށްވާނަމަ، އަދި އާންމުކޮށް ތަހުޤީޤުކުރާ ކަނޑައަޅާ މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކަމަށްވާނަމަ، އަދި އަންނަނިވި ޝަރުޠުތައް ފުރިހަމަވާ ގޮތަކަށް ބޭރުގެ އިދާރީ އެއްވެސް ސަރަޙައްދެއް ހިނގާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ތަހުޤީޤުކުރުމާ ގުޅޭ ފޯނާއި

ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޝާވަރާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު، އޭނާ ހައްޔަރުކުރާ ވަގުތުން ފެށިގެން 48 (ސާޅީސްއަށެއް) ގަޑިއިރަށް ނުދީ ހިފެހެއްޓޭނެއެވެ.				
ހައްޔަރުގައި ހުރި މީހާއަށް އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޝާވަރާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފިނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކޮށްފައިވާކަމުގެ ތުހުމަތުގައި ހުރުމުން ހޯދަން މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ތަޙުޤީޤަކަށް އިންޒާރުދިނުމަށްފަހުވެސް ޤަބޫލުކުރެވޭ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ހުރުން؛	(1)			
ހައްޔަރުގައި ހުރި މީހާއަށް އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޝާވަރާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފިނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ ހެކި ނައްތާލާފައިވާކަމުގެ ނުވަތަ ހެއްކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާފައިވާކަން ޤަބޫލުކުރެވޭ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ހުރުން؛	(2)			
ހައްޔަރުގައި ހުރި މީހާއަށް އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޝާވަރާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފިނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ އަމަލު ހިނގާފައިވާކަން ޤަބޫލުކުރެވޭ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ހުރުން؛	(3)			
ހައްޔަރުގައި ހުރި މީހާއަށް އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޝާވަރާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފިނަމަ، މީހަކަށް ޖިސްމާނީ އަނިޔާއެއް ލިބިދާނެކަމަށް	(4)			

ޤަވާއިދުތަކާ އެކަށީގެންވާ ސަރަހައްދެއްގައި ހުރުން؛ ނުވަތަ				
ހައްޔަރުގައި ހުރި މީހާއަށް އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޢާމަލާތްކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފިނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކަމެއް ކޮށްގެން ހާލަތުގައިވާ މުދަލެއް އަނބުރާ ހޯދުމަށް ހުރަސްއެޅިދާނެކަމަށް ޤަވާއިދުތަކާ އެކަށީގެންވާ ސަރަހައްދެއްގައި ހުރުން.	(5)			
މި މާއްދާގެ ދަށުން ކުރާ ތުހުމަތެއްގައިވާ މީހާއަށް އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޢާމަލާތްކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ނުދީ ހިފެހެއްޓި ކަމުގައިވިޔަސް، ކުރާ ތުހުމަތެއްގައިވާ މީހާއާއި އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު ދެމެދު ވާހަކައި ކުރާ މުޢާމަލާތަކީ، ޤާނޫނީ އިމްތިޔާޒު ލިބިގެންވާ މުޢާމަލާތެކެވެ.	(ސ)			
ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހާއަށް އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޢާމަލާތްކުރުމުގެ ފުރުޞަތު މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓޭނީ، ސަބަބު އިންސްޕެކްޓަރ އޮފް ޕޮލިސް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ މަތީ ރުތުބާއެއްގެ އޮފިސަރަކު ލިޔުމުން ދޭ ހުއްދައެއްގެ ދަށުންނެވެ.	(ށ)			
ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހާއަށް އޭނާގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާއެކު އެކަހެރިކޮށް ބައްދަލުވެ މުޢާމަލާތްކުރުމުގެ ފުރުޞަތު މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓުމަށް އިންނަ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައިވެސް، އެ ފުރުޞަތު ނުދީ ހިފެހެއްޓި ސަބަބު ފުލުހުގެ ޑިއުޓީ އޮފިސަރަށް ލިޔުމުން، އެ ފުރުޞަތު ނުދިން ސަބަބު ދަންނަވާނެއެވެ.	(ބ)			

Deleted: ލިބިގެންވާ މުޢާމަލާތްތައް ނުންކުރުމަކީ ކުށެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަންތައް ހިނގުމަކަށް، އެ އިމްތިޔާޒު

Deleted: ނ

Deleted: ނ

		(ރ)	ހުއްދަދޫކުރާ ފަރާތުން، ތަޙުޤީޤުކުރާ ފަރާތުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލާ ދެކޮޅަށް ބަޔާންކުރެވޭ ޝަކުވާއެއް ނުވަތަ ހިފެހެއްޓުމާ ބެހޭ އަމުރެއް ހުއްދަދޫކުރާ ފަރާތަށް ފޮނުވުމަށް ޤަރާރުކުރެވިއްޖެނަމަ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ނ) އަށް ބަލާއިރު، ހުއްދަދޫކުރާ ފަރާތުން މިފަދަ ކަމެއްގައި ޤާނޫނީ ވަކީލު ކުށްވެރިވެއްޖެނަމަ، ޝަކުވާ ބަލާ މި މާއްދާގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ކޮމިޓީއަށް ސުލޫކީ ޤަވާޢިދާ ޚިލާފުވެއްޖެނަމަ، އެކަން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޢަމަލުކުރެވޭނެއެވެ.
		(ބ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި، ޢަމަލުކުރަންވާ ގޮތް ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ހުއްދަ މި މާއްދާގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓުމުގެ އަމުރު އެދެވިދާނެ ކަމަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ސުލޫކީ މިންގަނޑު ޤަވާޢިދު ހަމަޖެހުން	.55	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކޮންމެ ކަމަކާ ގުޅޭ ތަފުސީލީ ގަވާއިދުތަކާއި ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ސުލޫކީ މިންގަނޑުތަކާއި އެ ފަދަ ކަމެއް ހިނގާ ގޮތުގެ ތަފްޞީލު ޝަރީޢަތްތަކުގެ ކަރުދާސް އަދި ޤަވާޢިދުތަކާއި ހަމަހަމަ ގޮތެއްގައި ތަކުރާރުކުރާ ސުލޫކީ ނިޒާމު ބިނާކުރެވިފައިވާ ޤަވާޢިދުތަކާއި ކަށަވަރުކުރުމަށް ޤަވާޢިދު ހަމަޖެހުމަށް ބާރު ލިބިގެންވާ ފަރާތަށް، އެ ފަރާތުން ވާހަކަ ދެއްކުމާ ގުޅޭ ކޮމިޓީތަކާއި ޤާނޫނީ ވަކީލުން ހިމެނޭ ޤަވާޢިދު ހަމަޖެހުމުގެ ބާރު ދިނުމަށް ކޮމިޓީ ޤާއިމުކުރުމާއި ހިނގާ ޤަވާޢިދުތަކުގެ ފުރިހަމަ އެކުލެވޭ ޝަރީޢަތް ސަރަޙައްދު ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވެއެވެ.

Deleted: އުޞޫލު ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ވާހަކަ

Deleted: ތ

Formatted: Not Highlight

Deleted: 24 ވަނަ މާއްދާއާއި

			ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އޭނާ އެފަދައިން ހަށިހުރި ހުރުމުގެ ސަބަބުން އޭނާއާ ދެކޮޅަށް އުފެދޭ އިސްތިސްނާޢީކަން ފަސޭހަތާރަށް ދިޔައުމަކީ ކުރެވިދާނެކަމެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތޯރިޓީތަކުން، ދަޢުވާ އުފުލާފައިވާ ފަރާތް ތަޙުޤީޤުގައި ސާބިތުކުރެވުނުއިރު އޭނާ ހުރި، ކުރުގެ ތަޙުޤީޤުކުރުމު ފަރާތް ތަޙުޤީޤުގައި ސާބިތުކުރުމަށް ގެންދިއުން ފާސްކުރުން ހުއްދަކުރާ ތަންފީޛުގައި ކަމަށްވާފައި، އޭނާއާ ސާބިތުކުރުމުގެ ކުރިން އޭނާއަށް ދަންޖެހޭ ފާސްކުރި އިންޒާރުދިނުމާއިމެދު، ނުވަތަ ފާސްކުރި ވަކިވާ ބޭއްދަވާ ކުރުމަށް އޭނާއަށް ފުރުޞަތު ލިބިދިނުމަށްވާނަމަ، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން އޭނާގެ މައްޗަކަށް ނުހިނގާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ވަޒީފާއަކާ ގުޅިގެން ތަޙުޤީޤު މަރުޙަލާގައި ދަޢުވާ އުފުލުއްވާ ފަރާތް ހަށިހުރިކަމުގެ ހުކުމް، އެ ކުރުގެ ޝަރީޢަތުގައި، އެ ވަޒީފާއެއް އެގޮތުގައި ދުވަހުތަކަށް ސާބިތުކުރެވުނުގެ ގޮތުން ހުސަހައްޓަން ހުކުމް ކުރުހުވުގެ ކުރިން ވާނަމަ ނުވަތަ ފަހަނޑުކޮށް ހުރަހުދިފައިވެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ކުރުގެ ތަޙުޤީޤުގައިވާ މިހާރު ތަޙުޤީޤުގައި ސާބިތުކުރުން ކަމަށް ބޭނުމައި އޮތަސް، އެ ކުރު ތަޙުޤީޤުކުރާ ފާސްކުރުން ތަން ފިޔަވާ އިދާރާގެ، ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ޙަވާލުކޮށްދީފައިވާ އޮފީސަރެއް، ކުރުގެ ތަޙުޤީޤުގައިވާ މިހާރު ދަންޖެހޭ ފާސްކުރި އިންޒާރު ދިނުމަށްފަހު އެ ކުރުގައި އެ ކުރުގެ ތަޙުޤީޤުކުރި ފާހަގަކުރައްވާ ކަންކަމާ ދުވަސްތަކުން އޭނާއާ ސާބިތުކުރުމުގެ.
ވަކި އެއްޗެއް މާއްދާއެއް ނުވަތަ ނިޝާނާ ދުވަސްތަކުން	56.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ

Deleted: ނ

މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހެއްގެ ހަށިގަނޑުގައި، ނުވަތަ އަންނައުނުގައި ނުވަތަ އަޅައިގެންހުރި ފައިވާނެއް ނުވަތަ ދަބަހުގައި ހުރި ވަކި އެއްޗެއް ނުވަތަ މާއްދާއެއް ނުވަތަ ނިޝާނެއް ނުވަތަ އެއްޗެހިވެސް ޑޭޓާކަން އާންމުގެ އަތުގައި ނުވަތަ އާއި ހައްޔަރުކުރެވުނު ތަނުގައި ހުރި ވަކި އެއްޗެއް ނުވަތަ މާއްދާއެއް ނުވަތަ ނިޝާނަކީ، އެ ކުށުގެ ބަދަލުގައި އާދެ ބައިވެރިވި ކަމަށް ދުރަކާތްތަކާ ކަވާތްކަމަން އެކަށީގެންވާ ސަބަބުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް އާދާ ހައްޔަރުކުރި ނުވަތަ އެ ކުށް ތަޙްޤީޤުކުރި ފުލުހުންގެ އޮފިސަރަށް ޔަޤީންކުރެވިއްޖެނަމަ، އަދި އެފަދައިން ޔަޤީންކުރެވޭކަން ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި މީހާއަށް އެންގުމަކުން، އެ އެއްޗަކާ ނުވަތަ މާއްދާއަކާ ނުވަތަ ނިޝާނަކާ ގުޅޭގޮތުން އަމިއްލަ ސާމްޕަލްކުރުން އާއި ހަރުހަރުގެ ބާރުލުމެއްގައި، އެ ކަންކަމުގެ ހަކި އެ ކުށުގެ ތަޙްޤީޤާއާގެ ޝަރީޢަތުގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅައިދިނުމަށް، އޭނާ އެދިގެން ހަށިހުރި ހުރުވެގެ ސަބަބުން އާއި ދާކާނެ އެދި އިސްތިސްނާއީކަން ފަސޭހަކަން ރިޢާޔަތްކުރުމަށްވާނަމަ.			ޤަވާޢިދާ ޚިލާފުވުން
މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އިސްތިސްނާވެސް، ކުށުގެ ތަޙްޤީޤުގައިވާ މިހާރު ސާމްޕަލްކުރުމުގެ ކުރިން، އެ ސާމްޕަލްތަކަށް އާއި ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ނަމޫނާއަކީ ކޮބައިކަން، އާދައިން ފަރާތްތަކަށް ފާހަގަކުރާނެ އާއިލާ ސާމްޕަލް ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރު ސާމްޕަލްކުރުމަށް ދޭނެކަމަށް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން އެކުލެވޭ މައްސަލަތަކަށް ނުހިނގާނެއެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އިސްތިސްނާވެސް، ކުށުގެ ތަޙްޤީޤުގައިވާ ފަރާތް ސާމްޕަލްކުރުމުގެ އަމުރު ދީފައިވާ ނަމަ، އެ ސާމްޕަލްކުރުމުގެ ގޮތުން ފާހަގަކުރާ އެކަމަށް ތަކަތިފައި، އޭނާއާ ސާމްޕަލްކުރުމުގެ ކުރިން އޭނާއަށް ދޭންޖެހޭ ފާހަގަ ދިނުމަށްވެސް ރިޢާޔަތްކުރަނީ، ނުވަތަ ފާހަ ވަކިވާ ބަޔަކުދޭކުރުން އޭނާއަށް ފާހަކޮށް	(ރ)		

ލިބިދީފައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން އުފުލުމުގެ މައްސަލަކަށް ނުހިނގާނެއެވެ.			
މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކުގެ ތަޙުޤީޤުން ކުރެއްވޭ ތަޙުޤީޤުގައި މިހާރު ހައްޔަރުކުރުވުން، ކުށުގެ ފިލުން، އެ ކުށް ހިނގި ވަގުތުގައި ކަމަށްވާނަމަ، އަދި އޭނާ އާންމުގައި ހުރި ހުރުމަތް، އެ ކުށުގެ ޖަމާޢަތުގައި އޭނާ ބައިވެރިވި ކަމަށް ދަރަކާތު ކަމުގައި އެކަށީގެންވާ ސަބަބުގެ މައްސަލަ ބޮޑުކަން އޭނާ ހައްތަރުކުރި ނުވަތަ އެ ކުށް ތަޖުރިބާކުރި ފުރުޞަތުގެ އަދިސަބަބު ޔަގީންކުރުވޭނަމަ، އަދި އެހެނިހެން ޔަގީންކުރުވޭކަން ކުށުގެ ތަފުސީލާއި މިހާރުގެ އުސޫލުތަކުން، އޭނާ އާއިލާގައި ހުރި ސަބަބާ ގުޅޭގޮތުން އޭނާއާ ސުވާލުކުރުމުން ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ބާރުތަކުގައި، އެ ކަންތަކުގެ ހުރި އެ ކުށުގެ ދައުލަތާގެ ނަޞީޙަތްގައި ދައުލަތުގެ ފުރުޞަތު ނަޞީޙަތަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށް، އޭނާ އެހެނިހެން ހަވާލުކުރި ހުރުމުގެ ސަބަބުން އޭނާއާ ދަރަޖައަށް އެދުނު އިސްތިސްނާޢަކަން ފިޔަވަޅު އަޅަން ދިރާސާކޮށްދެވިދާނެއެވެ.	(ހ)	.57	ހުރި ތަނަކާ ގުޅޭގޮތުން ޖަވާބުދާރީވުމާ ހަވާލުކުރުން
މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ކުށުގެ ތަޙުޤީޤާއި މިހާރާ ސުވާލުކުރުމުގެ ކުރިން، އެ ސުވާލުތަކަށް އޭނާ ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ނަޞީޙަތްދޭ ބައިކަން، އޭނާއަށް ދަރަވާން ފަދައިން އޭނާއާ ސުވާލުކުރި ފުލުހުންގެ އޮފިސަރު ސާފުކޮށްދީފައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން އުފުލުމުގެ މައްސަލަކަށް ނުހިނގާނެއެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ކުށުގެ ތަޙުޤީޤާއި ފަރާތް ސުވާލުކުރުވުނުއިރު އޭނާ ހުރި، ތަޙުޤީޤުގައި ސުވާލުކުރުމަށް ގެންދިޔުން ޤާނޫނު ހުށަހަޅާ ތަނެއްގައި ކަމަށްވާފައި، އޭނާއާ ސުވާލުކުރުމުގެ	(ނ)		

ކުރިން އޭނާއަށް ދޭންޖެހޭ ޤާނޫނީ އިންޒާރުދީފައިވާނަމަ، ނުވަތަ ޤާނޫނީ ވަކީލަކާ ބައްދަލުކުރުމަށް އޭނާއަށް ފުރުޞަތު ފަހިކޮށްދީފައިވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން އެފަދައިގެ މައްސަލަތަކަށް ނުހިނގާނެއެވެ.			
މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއް ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހެއްގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް އޭނާ ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރުވާއިރު، އޭނާ ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިންތޯ ފަނޑިޔާރު ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދައިން ކަނޑައެޅުމުގައި، އޭނާ ހައްޔަރުކޮށް ބަންދުކޮށްފައިވަނީ އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށް އޭނާ ކުރިކަމަށް ނުވަތަ އެ ކުށުގެ ޢަމަލުގައި ބައިވެރިވި ކަމަށް ބެލުމަށް އެކަށީގެންވާ ހެކި ހުރިތޯ، ބެލުމާއެކު، ފުލުހުން ތަޙުޤީޤުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ތަޙުޤީޤުކުރަމުންދޭތޯ ފަނޑިޔާރު ބަލަންވާނެއެވެ.	(ހ)	.58	ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައެޅުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ ފަރާތެއް ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމުގައި ފަނޑިޔާރު ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، އަދި އެ ފަރާތަކަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ދޭންޖެހޭ ކުރަނީ، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ކަމަށްވާނަމަ، އޭނާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށް އޭނާ ކުރިކަމަށް ނުވަތަ އެ ކުށުގެ ޢަމަލުގައި އޭނާ ބައިވެރިވި ކަމަށް ބެލުމަށް ތުހުމަތުކުރާ މިންވަރަށް ހެކި ހުރިކަމާއެކު، އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ފަނޑިޔާރު އަމުރުކުރަންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ ފަރާތެއް ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމުގައި	(ނ)		

Deleted: 24 ވަނަ މާއްދާއާއި

			ފަނޑިޔާރު ކަނޑައަޅައިދިނަމަ، އަދި އެ ފަރާތްތަކުގެ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށަކީ، މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއް ފިޔަވައި އެހެން ކުށެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އާންގެ މައްސަލަ ތުހުމަތުކުރެވުނު ކުށް އާނާ ކުރިކަމަށް ސުވާލު އެ ކުށުގެ ޖަވާބުގައި އާނާ ބައިވެރިވި ކަމަށް ބުނެވުނަސް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް ހުރި ހުރިއްޖެނަމަ، އަދި އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކެއް ވުޖޫދުވެއްޖެނަމަ، އާނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ފަނޑިޔާރު އަމުރުކުރަންވާނެއެވެ.	
			(1)	އެ ކުށަކީ އަނިޔާވެރި ކުށެއް ކަމުގައި ވެފައި، އާނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، ކުށުގެ ޝާހިދުންނަކާއި ފަރާތަކަށް އިތުރު ގެއްލުމެއް ލިބުމުގެ ނުވަތަ ހުޖަތުތަކަށް ގެއްލުމެއް ލިބުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތުން؛
			(2)	އާނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، އެ ކުށުގައި ހުރި ފިރާރުވާން ކަމުގެ ނުވަތަ އެފަދަ ކަމެއްސަރަޙައްދުގައި ހުރިބަސް ދޫނުކުރި މިހާރު ނުރައްކާ ފުރުމުގެ މަސައްކަތް ކަރުވާން ކަމުގެ އިންޒާރާ ބެލޭ ކަމަށް ބެލެވޭން ހެކިތަކެއް ހުރުން؛
			(3)	އާނާ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، އާނާ ފިލާދާން ކަމުގެ އިންޒާރާ ބެލޭ ކަމަށް ބެލެވޭން ހެކިތަކެއް ހުރުން.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ކުރުގެ ތުހުމަތުގެއިވާ ފަރާތެއްގެ ބަންދާއި ގުޅޭ ކަނޑައެޅުމަށްފަހު ހުކުމް އަމަލުކުރަންވާނީ ކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތުތަކާ އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.

Deleted: 24 ވަނަ މާއްދާއާއި

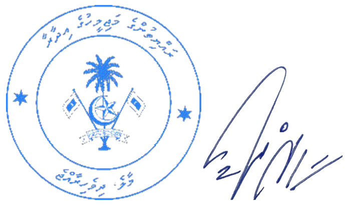

މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތެއް މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހެއްނަމަ، އޭނާ ބަންދުކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިންތޯ ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ފުރަތަމަ ހާޒިރުކުރުމާ ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ބަންދުގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް އެދި ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅޭތާ 45 (ސާޅީސްފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލައެއްގެ ތަޙްޤީޤު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް އެ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅޭތާ 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ އުފުލުމާމެދު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ގޮތެއް ނިންމައި، ދަޢުވާ އުފުލާނަމަ އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދަޢުވާ އުފުލަންވާނެއެވެ.	(ހ)	59.	ތަޙްޤީޤުކުރުމާއި ދަޢުވާކުރުމުގެ މުއްދަތުތައް
މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތެއް ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ފުރަތަމަ ހާޒިރުކުރުމަށްފަހު ދޫކޮށްނުލާފައިވާ މީހެއްނަމަ، އޭނާ ފުރަތަމަ ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުމުން 75 (ހަތްދިހަފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލައެއްގެ ތަޙްޤީޤު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް އެ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅޭތާ 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ އުފުލުމާމެދު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ގޮތެއް ނިންމައި، ދަޢުވާ އުފުލާނަމަ އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ދަޢުވާ އުފުލަންވާނެއެވެ.	(ށ)		

Formatted: Not Highlight

Deleted: 24 ވަނަ މާއްދާއި

Deleted: 24 ވަނަ މާއްދާއި

މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ކުދުގެ ތަޢުލީމުގައިވާ ފޯރާމާދު ތަޢުލީމުކުރުވާ ކުރަނި ފެށުނުގައި މިހާރު ފެށުނުގެ ކުރު ކަމުގައިވާނަމަ، އެކާ ފެށުމަށް ކުރިން ޓްރޭނިންގް ޕްރޮގްރާމް 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މަސައްކަތެއްގެ ތަޢުލީމީ ސިއްސުމަކި ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ޓްރޭނިން ހަދަހަދަދިނުމާއެވެ. އަދި ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓްގެ ޓްރޭނިން އެ މަސައްކަތެއް ހަދަހަދައިގާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ މަސައްކަތް ދަށުވާ އަދާކުރެވޭނެ ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕް ގޮތެއް ނިންމުމައި، ދަށުވާ އަދާކުރަނަ އެ މުއައްސަސާގެ ތެރޭގައި ދަށުވާ އަދާކުރެވޭނެއެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ)، (ނ) އަދި (ށ) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުތަކުގެ ތެރޭގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް، އެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިންވެސް، މި އޮންނަ އަމަލުކުރަން އެދެނީ މަސައްކަތްކުރާ ތަޢުލީމީ ސިނދުގައި، ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޓްރޭނިން މަސައްކަތުގެ ކުރިން ހަދަހަދަދިނުމާއެވެ. އަދި މަސައްކަތެއްގައި ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕް ދަށުވާ އަދާކުރަން ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިންވެސް، މި އޮންނަ އަމަލުކުރަން އެ މަސައްކަތުގައި ދަށުވާ އަދާކުރަން ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕް މަސައްކަތުގެ ކުރިން ހަދަހަދަދިނުމާއެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ބ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވިނަމަވެސް، އެ މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކުރާ މިހެންގެ މަސައްކަތް ތަޢުލީމުކުރުވުމަށްވާ ކުރާއި މަސައްކަތުގެ ބޯޓުތަކުން، އެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ތަޢުލީމީ ސަނަދު އެ މަސައްކަތުގެ ތަޢުލީމީ ފުރިހަމަކުރުމަށް ސުޕަވިޝަން މަސައްކަތެއް ކުރުވުމަށްވެ، އެ މަސައްކަތުގެ ތަޢުލީމީ ފުރިހަމަކުރުމުގެ ކުރިން މުއްދަތު އިމްތިޙާނުދީގެން އޭރު ސަބަބު ބޯޓުތަކުން ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ހަދަހަދިދިނުމާއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެވަގުތަށް ޕްރޮފެޝަނަލް ޑިވެލޮޕް އިމްތިޙާނު މުއްދަތު، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން 45 (ސާޅީސް ފަހެއް) ދުވަހުގެ އިމްތިޙާނު ދޭންވާނެއެވެ. އަދި	(ބ)		

			މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކުރާ މެމްބަރު، 75 (ހަތްދިހަ ފަހެއް) ދުވަހުގެތެރޭ އިންތިޚާބުކުރަންވާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މެމްބަރު އިންތިޚާބުކުރުމުގެ އުޞޫލު ޕްރޮސީޖަރު ޤާނޫނީގޮތުން ހުށަހަޅާފައި، ޤާނޫނު ބަލަހައްޓާ އިދާރާއިންނެވެ. އަދި ޕްރޮސީޖަރު ޤާނޫނީ އުފެދިއްޖެ މެމްބަރު އިންތިޚާބުކުރަން، އެކަން، ލިޔުމުން ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު މެމްބަރު އިންތިޚާބު ހޮވުމުގެ ޕްރޮސެސް، އެ މެމްބަރު ހަމަޖެހުން ޤާނޫނީ ފޯރުމެއް ފެށިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިލެކްޝަން މަރުކަޒު ޕްރޮސީޖަރ ޤާނޫނީ ގޮތުން ހުށަހެޅިނަމަ ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ބަޔާންކުރަށް އޭނާގެ މެމްބަރުގެ ޕްރޮސީޖަރ ޤާނޫނީ އިންތިޚާބު ނިޔަލަށް، އެ މެމްބަރު އިންތިޚާބުކުރާ ހަމަޖެހޭ ބަޔާން ފޮނުވުމަށް ލިޔުމުން، އެ މަސައްކަތުގެ ތަފާސީލު ރަސްމީ ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި މި މާއްދާގެ (ސ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ މެމްބަރުގެ ފަރުމާ ރަސްމީ ތަފާސީލު ހުށަހެޅުމުގެ އެކަމުގެ ސަބަބު ލިޔުމުން ރަސްމީ ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކުރާ މެމްބަރަކަށް ފުރުޞަތު އެ މަސައްކަތުގެ ބޭނުންތައް ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށްވާނަމަ، އަދި އެ ބޭފުޅަކު ބޭނުންތައް ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ފުރުޞަތުގެ ބޭނުންހިފުމާ ބެހޭ ފުރުޞަތު ސަބަބުން ހުށަހެޅުމަށް، އިތުރު އެއް ފަހަރު އެ މެމްބަރު އިންތިޚާބުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސީޖަރ ޤާނޫނީ ހުށަހަޅާފައިވާނަމަ. އަދި އެ ބޭފުޅަކު އެ މަސައްކަތުގެ ބޭނުންތައް ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ސަބަބަކާ ރިޢާޔަތްކުރުން، 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ އިތުރު މުއްދަތެއް ޕްރޮސީޖަރ ޤާނޫނީ ހުށަހެޅުމަށް އެ މެމްބަރު އިންތިޚާބުކުރުމަށް ދެވިދާނެއެވެ.

މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ތަރުޖަމާކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރެވޭނީ ހާލަތުގައިވެސް، ދަޢުވާ އުފުލުމާ ގުޅޭގޮތުން މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތާއި އިޖުރާއަތު ހިނގާނެއެވެ.	(ބ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުތަކުގައި މި މާއްދާގެ (ށ) ނުވަތަ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ މިޢާދުގެ ތަރުޖަމާ ފުރިހަމަކޮށް އުނިކުރުމުގެ މައްސަލަ ދަޢުވާ އުފުލައިނުވާނަމަ، މި މާއްދާގެ (ޅ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހާލަތުގައި ޤާނޫނީ ގޮތުން މައްސަލަ ދަޢުވާ އުފުލައިގެންނުވާނެއެވެ. އަދި އެ މީހަކު ބަންދުން ދޫކުރަންވާނެއެވެ.	(ޅ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުތަކުގައި މި މާއްދާގެ (ށ) ނުވަތަ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ މިޢާދުގެ ތަރުޖަމާ ފުރިހަމަކޮށް އުނިކުރުމުގެ މައްސަލަ ދަޢުވާ އުފުލައިނުވިނަމަވެސް، އެމީހަކާމެދު ތަހުޤީޤުކުރުމުގައިވާ މައްސަލައަކާ އާ ހެކި ލިބިއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލައެއް އަލުން ތަހުޤީޤުކުރުމަށްޓަކައި ކުރީގެ ތަހުޤީޤުކުރުމުގެ ޖަރީމާގެ މައްސަލަ ދަޢުވާ އުފުލުމުން މި މާއްދާ ހުރަހަކަށްނުވާނެއެވެ.	(ކ)		
އާ ހެކި ލިބުމާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގެ (ކ) ގެ ދަށުން މީހެއްގެ މައްސަލަ ދަޢުވާ އުފުލާނަމަ، އެ ހާލަތުގައިވެސް އުފުލާ ދަޢުވާއެއް ކުރިޔަސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ 61 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޖިނާޢަތުގެ ތުހުމަތުގައި ހިރާސް ކުށްކުރުމުގައި، ކުށް ކުރި ވަގުތުން ފެށިގެން 8 (އަށެއް) އަހަރު ދުވަސް ނުވަތަ ޖުނަޙުގެ ތުހުމަތުގައި ހިފެން ކުށްކުރުމުގައި، އެ ކުށް ކުރި ވަގުތުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) އަހަރު ދުވަސް ފާއިތުވެފައިވާނަމައެވެ.	(ގ)		

Deleted: ބ

		(ޗ)	މި މާއްދާގެ (ޅ) ގެ ދަށުން މިހާރު ބަންދުން ދޫކޮށްލާއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެ މިހާރު ފުރުން މަނާކުރަންޖެހޭ ޙާލަތްތައްވާނަމަ، އެކަމަށް އަދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހަކަށްނުވާނެއެވެ.
		(ޙ)	މި މާއްދާގެ (ޏ) ގެ ދަށުން އަމުރު ތަޙްޤީޤުކުރުމަށްފަހު ދެއްވާ އަމުރާ ޚިލާފުވެއްޖެ، އެފަރާތެއްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކޮށް ދެއްވާ އަމުރާ ދެކޮޅަށް މި މާއްދާގެ (ހ) އިން ފެށިގެން (ވ) ގެ ނިޔަލަށް ހުރި އަމުރުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ފުރިހަމަކޮށްދިނުމާއި އިޖުރާއަތުތައް ހިންގާނެއެވެ.
ކަފާލާތުގެ ދަށުން ނުވަތަ އިންސާނިއްޔަތުގެ ބުނިޔާދުން ދޫކުރުވުން	.60	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއި 18 ވަނަ މާއްދާއި 19 ވަނަ މާއްދާއި 33 ވަނަ މާއްދާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ ފަރާތަކަށް ކަފާލަތުގެ ދަށުން ދޫކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންނުވާނެއެވެ.
		(ށ)	ކަފާލާތުގެ ދަށުން ދޫކުރުވުން ކަމަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ ފަރާތެއް، ކަފާލަތުގެ ބޭރުން އޮންނަ ޒަމާނަކުވެސް ދޫކޮށްނުލެވޭނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލު، ކޯޓުތަކުގެ މައްސަލަތަކަށް ނުހިނގާނެއެވެ.
މަޢާފު ނުދެވުމާއި އަދަބު ލުއިކުރުވުން	.61	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާއި 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށްތަކާ

Deleted: ބ

Deleted: 53

Deleted: 24 ވަނަ މާއްދާއި

Deleted: 30

Deleted: 31 ވަނަ މާއްދާއި 32

Formatted: Not Highlight

Deleted: ކުށްތަކާއި، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ

އެއްވެސް ގޮތަކަށް އަދަބު މަޢާފުކުރުވިގެންނުވާނެ ނުވަތަ ލުއިކޮށްދިނުވިގެންނުވާނެ ކަމަށެވެ.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އަދަބު ލުއިކޮށްދިނުން ކަމަށް ބެލުމުގައި އެވަނީ، އަދަބުގެ މުއްދަތު ކުރުކުރުމަށް ނުވަތަ ދައުލަތަށް ދައްކަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު ކުޑަކުރުމަށް ނުވަތަ އަދަބުގެ ބާވަތް ލުއިކޮށްދިނުން ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.	(ށ)		
މި ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާއި 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތަކާއި ކުށް އިއުތިރާފުވާ އެއްބަސްވުމެއް ވެގެންނުވާނެއެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށެއްގައި ފިޔަވައި އެހެން ކުށަކާ ގުޅިގެން އިއުތިރާފުވާ އެއްބަސްވުން ވެވޭނީ ޤާނޫނުގެ ހުއްދަކުރާ ޙާލަތްތަކުގައި، އެފަދަ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދިނުމުގެ އަދަބު ލުއިކޮށްދިނުމަށްވާނަމަ، އޭގެ އިތުރަށް އެދިފައިވާ އަދަބު ލުއިކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން ނުވާނެއެވެ.	(ރ)		
މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއި 18 ވަނަ މާއްދާއި 19 ވަނަ މާއްދާއި 33 ވަނަ މާއްދާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ ޝަރީޢަތުގައި ހުކުމް [illegible] މިހާރު، [illegible] ސަރަޙައްދު ހުކުމް ދިނުމަކަށް ނުކުރެވޭ ޙާލަތްތަކުގައި، ނުވަތަ އެފަދަ މިހާރު ޝަރީޢަތުގައި ހުކުމް ދޭން ފުރުޞަތު ބޮޑުކަމުގެ ސަރަޙައްދު އެ ހުކުމް ފުރިހަމަކުރުމަށް ނުކުރެވިއްޖެ ޙާލަތްތަކުގައި، އެ މިހާރު އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު ދިރާސާ ބަޔާނާ، އިތުރު ކަމަކީ ބޭނާ ހުކުމް	(ހ)	·62	އިތުރު ކަމަކީ ބޭނާ ހުކުމް ގޮތުގައި ޝަރީޢަތަށް ބަލައިގަނެވޭނެ ހުކުމް

Deleted: ¶

Deleted: ގައި

Deleted: 32

Deleted: ނަންބަރާއި، އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ

Formatted: Not Highlight

				ގޮވައި ސަރުކާރަށް ބަލަހައްޓަން ހުށަހަޅާނެއެވެ.
		(ނ)		މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ބިދޭސީން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ހިޔާބަސްތީ މިހާ ނުވަތަ އާންމާގެ ޖާއިޒާގެ މިހާރު ނުވަތަ އުރުދުވަސް އާންމާ ގެޓް ގުޅުމާއި އޮޅުން މިހާރު ކަރާވާރަޔާންކަމުގެ ނުވަތަ އެއިން ފާރަވެރިކަން ޙާޞިލާއްޔާ ދިރާސީ ކަމުގެ ނުވަތަ އެއިން ފާރަވެރިއްގެ މުދަލަށް ގެއްލުމުއް ދިރާސީ ކަމުގެ ބިލު ހިޔާބަސްތީ މިހާރު އިޤްތިސާދީ ހިމާޔަތްގެ، އެ މަރުސަލާއިގައި އާނާ ހިޔަބަސް ދިފާއަށް އާންމުން ކުރިމަތިވެދާނެ ނުރައްކާތެރިކަން ބިލުވެރިވުމަށެވެ.
ހަވަނަ ބާބު **އިންޓިޖާމާފެއިލާ ކޮންޓްރޯލް ޑޮކިއުމެންޓް ކަނޑައެޅުން**				
އިންޓިޖާމާފެއިލާ ކޮންޓްރޯލް ޑޮކިއުމެންޓް ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކޮޅުތައް ހިހަރެވުން	63.	(ހ)		ވަކި ޖާގައެއްގެ ޑޭޓާތަކުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފުރިހަމަވާނަމަ، އެ ޖާގައެއް، އިންޓިޖާމާފެއިލާ ކޮންޓްރޯލް ޑޮކިއުމެންޓް ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އެދި ފޮރިސްޓުއްޖެހި ޖެންޓްރަލް ހައިކޮޅަށް ހިހަރެވުމަށެވެ.
			(1)	އެ ޖާގައެއް ޖާގައި ބޭނުމީ ކޮންމެވެ ގުޅުއްވާ އިންޓިޖާމާފެއިލާ ކޮންޓްރޯލް ޑޮކިއުމެންޓް ކަމަށް ޒަބާބުކުރުމަށް އެކަނިގެންވާ ސަރަބަޖެކޭއް ހުރުން؛ އަދި
			(2)	އެ ޖާގައެއްގެ އަމަލުތަކުގެ ސަރަބަޖެން މުޖިތަމައުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ނުވަތަ އަމަންއަމާންކަން ނުރައްކާތެރި ކުރިމަތިވެދާނޭކަން ޒަބާބުކުރުމަށް އެކަނިގެންވާ ސަރަބަޖެކޭއް ހުރުން؛ އަދި
			(3)	އެ ޖާގައެއް އެ ހިހަރެވުން ހިހަރާވެއިރު ޙަރަކާތްތެރިވުމަށް ޖާގައެއް ކަމަށްވުން.
		(ށ)		ވަކި ޖާގައެއް އިންޓިޖާމާފެއިލާ ކޮންޓްރޯލް ޑޮކިއުމެންޓް ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ އެދި މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ފޮރިސްޓުއްޖެހި ޖެންޓްރަލް ހައިކޮޅު ހިހަރެވުމަށް ހިފެހެއްޓުމަށް، ފުރުޞަތުގެ

އިންޓެލިޖެންސް ރިޕޯޓާއި ކަމާގުޅޭ އެއްވެސް ހެއްކާއި ކޯޓު ޝަރީޢަތަށް އޮތް ފުލުސް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގެ މައްސަލަ ބިނާކުރެވޭ.				
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމުގައި އަންނަނިވި އުސޫލުގައި ކަންކަން ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.		(ނ)		
އެ ހުށަހެޅުމަކީ ޖިނާއީ ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް ކަމުގައިވުން؛ އަދި		(1)		
އެ ހުށަހެޅުމުގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވުން؛		(2)		
އެ ހުށަހެޅުމުގެ ދަށުން އިލްޒާމުކޮށްފައިވާ ކުށްކުރި ގޮތުގައި ކަމަށް ބެލެވޭ ޝަހާދަތްތައް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އަދި ހުށަހަޅާ ޝަހާދަތާ ކޮބައިކަން؛ އަދި	(i)			
އެ ޝަހާދަތްތަކުގެ ޝަރުޠު ބަޔާން އަދި އެ ޝަހާދަތްތަކަށް ގެއްލޭނެ ސަބަބެއް؛ އަދި	(ii)			
އެފަދައިން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް އެކަށީ ސަބަބުތަކާއި އެ ސަބަބުތައް އެ މައްސަލަ ބިނާވާ ކަންކަން؛ އަދި	(iii)			
އެ ހުށަހެޅުމަށް ރައްދު ދިނުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިގެންވާ ކަން.	(iv)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ (i) އިން ފެށިގެން (iii) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ހުރި ނަންބަރުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ސާބިތުކުރުމާ ހުރި؛ އަދި		(3)		
މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތަކާއިން ގޮތަށް، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ އެދިގެން ވިޔަ؛		(4)		
އެ ޝަހާދަތާ ގުޅުންހުރި ކުރިން އެފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިފައިނުވަތަ، އެ ހުށަހެޅުމުގެ މައުޟޫޢާއި އެ ހުށަހެޅުމާ		(5)		

Deleted: 64

Deleted: ހ

			ޑޮކިއުމެންޓް ކޮޕީން ނިންމުމުގެ މައުލޫމާތު.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ޖަމާއަތެއް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުއެއްގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީކުރެވިގެން ހިންގާ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތުގައި އެފަދަ ރަޖިސްޓަރީކުރުމަކާ ނުލައި ހިންގާ ނުވަތަ ހަރަކާތްތެރިވާ ކޮންމެ ޖަމާއަތެއް ހިމެނޭގޮތުންނެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ (i) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ވެރި ޖަމާއަތަކީ ކޮބައިކަން ބަޔާންކުރުމަށްޓަކައި އެ ޖަމާއަތަކަށް ނިސްބަތްވާ އާންމު ނަމެއް ނުވަތަ ވެރި ޖަމާއަތަކީ ޤާނޫނީ ޝަޚްޞިއްޔަތަކަށް، އެ ޝަޚްޞިއްޔަތުގެ ރަޖިސްޓަރީކުރެވިފައިވާ ނަމެއް ބަޔާންކޮށްދިނުމަކީ ފުދޭނެ ކަމެކެވެ. ނުވަތަ އާންމުކޮށް ގޮތަކުން އެ ޖަމާއަތު ފަރާގަތްތެރިޔާ ސިފައެއް ބަޔާންކޮށްދިނުމަކީ ފުދޭނެ ކަމެކެވެ.
		(ދ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން އެ މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުމުގައި ބަޔާންވާން އެދޭ އިންޓެލިޖެންސް މައުލޫމާތެއްވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ އިންޓެލިޖެންސް އެޖެންސީގެ އެފިޑެވިޓެއް، އެ ހުށަހަޅާމީހާ ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި، ވެރި މީހަކު ނުވަތަ ބަޔަކު އެ ހުށަހެޅުން ނިސްބަތްވާ ޖަމާއަތުގެ މެންބަރެއް ކަމުގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާނަމަ، އެކަން ހިޔާރުކުރި މައުލޫމާތު، މި ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ އިންޓެލިޖެންސް އެފިޑެވިޓެއްގައި ހިމަނާފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.
		(ޅ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގެ ނޯޓިސް، އެ ހުށަހެޅުން ނިސްބަތްވާ ފަރާތަށް ކޯޓުން ދޭންވާނެއެވެ. އަދި އެ ނޯޓިސާއެކު، އެ ހުށަހެޅުމުގެ ކޮޕީއާއި އެ ހުށަހެޅުމާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ގެނައި އެހެން މައުލޫމާތުގެ ކޮޕީ، އެ ފަރާތަށް ފޯރުކޮށްދޭންވާނެއެވެ.
ހުށަހެޅުމަށް ރައްދުދިނުން	64.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމެއްގެ ރައްދުގައި ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހެޅުމުގެ ރައްދު، އެ ހުށަހެޅުމެއް ނިސްބަތްވާ

Deleted: ނ

Formatted: Not Highlight

Formatted: Font: 11 pt, Font color: Text 1, Complex Script Font: 11 pt, English (United Kingdom), Ligatures: None

Formatted: Heading 1, None

				ފާޑުކިޔަން ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ނ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ރައްދުގައި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
			(1)	ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހުށަހެޅުމުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ވަކި ކަމަކަށް އިޢުތިރާޟުކުރާނަމަ، އެކަމެއް ބަލާނުކުރުން، އަދި އެފަދައިން އިޢުތިރާޟުކުރާ ސަބަބު؛ އަދި
			(2)	ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހުށަހެޅުމުގައި ހިމެނޭ ކަންކަން ނަފީކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ހެކި؛ އަދި
			(3)	ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން ބާއްވާ އެ މަސްއަލައިގެ އަޑުއެހުމުގައި ބަޔާސްވާން އެދޭ އެނޫނުވެސް ހެކި.
		(ރ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ރައްދުގައި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ހުށަހެޅުމުގެ ނޯޓިސް ލިބުމާ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ހުށަހެޅުން ނިސްބަތްވާ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ބ)		މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ރައްދުގައި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި، ހުށަހެޅުން ރައްދުވާ ފަރާތުން އިޢުތިރާޟުކުރަނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މުޅި ހުށަހެޅުމަށް ކަމުގައިވިޔަސް، އެ ހުށަހެޅުމުގައި ހިމެނޭ އެންމެހައި ވަކިވަކި ކަންކަމަށް ހުށަހަޅާ އިޢުތިރާޟް، އަދި އެފަދައިން އިޢުތިރާޟުކުރާ ސަބަބު ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
ހުށަހެޅުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ބާއްވާ އަޑުއަހުން	·65	(ޅ)		މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަންވާނީ، އެ ހުށަހެޅުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމަން ބާއްވާ އަޑުއެހުމުގައި އަނގަބަހުން ބަޔާން ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު އަންނަނިވި ފަރާތްތަކަށް ނުވަތަ އެ ފަރާތްތައް ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތްތަކަށް ދިނުމަށްފަހުގައެވެ.

Deleted: 2

Formatted: Font: 11 pt, Font color: Text 1, Complex Script Font: 11 pt, English (United Kingdom), Ligatures: None

Formatted: Heading 1, None

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް؛	(1)			
ހުރަހަޅުން ރައްދުވާ ޤަވާއިދު؛	(2)			
ހުރަހަޅުން ރައްދުވާ ޤަވާއިދުގެ ނަންބަރާއި ކަމުގައި ނުވަތަ އެ ޤަވާއިދުގެ ކުރީގެ ނަންބަރާއި ކަމުގައި އެ ހުރަހަޅުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމުގެ ފާހަގަކޮށް؛	(3)			
ހުރަހަޅުމާ ގުޅިގެން ސާފުކުރަން ބޭނުންވާ އެހެން ފާހަގަކޮށް ކަމެއް ވާނަމަ އެކަން ފާހަގަކޮށް.	(4)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފާހަގަކޮށްފައިވާ މަސްއަލައިގެ އަޑުއެހުމުގައި ދެވޭ ފުރުޞަތުގައި، ޝަރުޢީ ހުކުމް ހުރަހަޅުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ އެ މަސްއަލައިގައި އިންސާފުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލްވުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމެއް ކަމުގައި ވާތީ، އެ ފުރުޞަތު އެ ފަރާތަކަށް ދޭންޖެހެއެވެ.	(ނ)			
މަސްއަލައިގެ އަޑުއެހުމުގައި ޝަރީޢަތް ހުށަ ނުކޮށް، ނުވަތަ އެޖެންސީއެއް ދިފާޢު ފަރާތުން ޕްރޮސެކިއުޝަން ފަރާތުން ފުރުޞަތު ދިނުމަކީ އެ މަސްއަލައިގައި އިންސާފުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލްވުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމެއް ކަމުގައި ވާތީ، އެއިން ފަރާތެއް ޕްރޮސެކިއުޝަން ފަރާތުން، އެ ހުށަހެޅި އެފަރާތަކަށް ދޭންޖެހޭ ހުރަހަޅުން ފަރާތަށް ދޭންޖެހެއެވެ.	(ނ)			
މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ހުށަހެޅުމުގެ ނުވަތަ ޕްރޮސެކިއުޝަނުގެ ފުރުޞަތެއް އަދި މަސްއަލައިގައި ހިމަނާ އެއްވެސް ފަރާތަކުން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ހުރަހަޅުމެއް، އެ ހުށަހެޅި ހުރަހަޅުން އަދި ތަފްސީލު ސަބަބު، ނުވަތަ ހުށަހަޅާ ނުވަތަ ފަރާތެއް ދިފާޢު ފަރާތުން ޕްރޮސެކިއުޝަނުން ހުރަހަ ތަފްސީލު ސަބަބު ބަޔާންކުރުމަށް ފުރުޞަތު ދޭންޖެހެއެވެ.	(ރ)			
މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތް ހުށަހެޅުމުގައި އަދި ހުށަހަޅާ ފަރާތް ނުވަތަ ދިފާޢު ފަރާތް	(ބ)			

ކޮރަޕްޝަން-އާ ގުޅޭ ޖިނާއީ ކުށުތަކުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2022 (ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތުތަކެއް ނުހިނގާނެއެވެ.			
މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދެފަރާތުން ހުށަހަޅާ ކަންކަން ހުށަހެޅުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހު، ކޯޓުން ބަލައިގަންނަން ހުއްދަކޮށްފައިވާ އެންމެހައި ހެއްކާއި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެންމެހައި ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.	(ހ)	.66	ހުށަހެޅުމާމެދު ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ގޮތެއް ނިންމުމުގައި، ވަކި ޚާއްޞަކޮށް، އިންސާފުވެރިކަމާ ކޮންމެ ގުޅުމެއް ކަމަށް ކޯޓުން ކަށަވަރުވާނަމަ، އަންނަނިވި ކަންކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ކޯޓަށް ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ބާރުލިބިގެންވެއެވެ.	(ށ)		
(1) ހުށަހެޅުން ނިސްބަތްވާ ޚާއްޞަކޮށް، އިންސާފުވެރިކަމާ ކޮންމެ ގުޅުންހުރިކަން؛ އަދި			
(2) އެ ޚާއްޞަކޮށް ނިސްބަތްވާ ފަރާތްތަކަށް، ޖިނާއީ ބޮޑެތި ކުށް ކުރުމަށް ރޭވުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ބައިވެރިވުމަށްޓަކައި ނުވަތަ މަދަދުދިނުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެހީތެރިވުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެއިން ކުށެއް ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމަށްޓަކައި މުޢާމަލާތްކުރާކަން؛ އަދި			
(3) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅު ނާޅައިފިނަމަ އެ ޚާއްޞަކޮށް، މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތީ ރައްކާތެރިކަމަށް ނުވަތަ އަމަން އަމާންކަމަށް ނުރައްކާ ކުރިމަތިވާނެކަން ބައްޔަކަން.			
މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ނިންމުމުގައި، ކޯޓުން އަންނަނިވި ކަންކަން ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
(1) އެ ޚާއްޞަކޮށް ޖިނާއީ ބޮޑެތި ކުށްތަކާ ދެފަރާތާ ޚާއްޞަކޮށް ކަމުގެ މައުލޫމާތު؛			

Formatted: Font: 11 pt, Font color: Text 1, Complex Script Font: 11 pt, English (United Kingdom), Ligatures: None

Formatted: Heading 1, None

Formatted: Font: 11 pt, Font color: Text 1, Complex Script Font: 11 pt, English (United Kingdom), Ligatures: None

			(2)	އެ ޖަމާއަތަށް ނިސްބަތްވާ މުދަލެއް ނުވަތަ އެ ޖަމާއަތާ ގުޅިފައިވާ ފަރާތްތަކެއްގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ކުށެއް ސާބިތުވެފައިވާތީ؛
			(3)	އެ ޖަމާއަތުގެ އެއިރެއްގެ ލީޑަރުންނަކީ ނުވަތަ ކުރީގެ ލީޑަރުންނަކީ ސިޔާ ޤައުމީ އިދާރާ ނުވަތަ ނުސިޔާ ޤައުމީ އިދާރާ ޖިނާއީ ބޮޑެތި ކުށްތަކާ ގުޅިފައިވާ ބައެއްތޯ، އަދި އެފަދަ ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ ކަމާގުޅޭ ކުށެއް ސާބިތުވެފައިވާތީ؛
			(4)	އެ ޖަމާއަތަށް ނިސްބަތްވާ ފަރާތްތަކެއް، ޖިނާއީ ބޮޑެތި ކުށް ކުރުމަށް ރޭވުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ތައްޔާރުވުމަށްޓަކައި ނުވަތަ މަގުފަހިކޮށްދިނުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެހީ ކުށެއް ކުރުމަށް އާލާކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެހީ ކުށެއް ކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމަށްޓަކައި މުޖުތަމަޢުގެ ރައްކާތެރިކަމާގުޅޭ ނުވަތަ އެއްވާކަމުގެ މައުލޫމާތު؛
			(5)	މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި އަޑުއަހާފައި މައުލޫމާތު ހުރި.
		(ހ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ 64 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހެޅުން ރަޖިސްޓްރާރު ފަރާތުން ރައްދުގައި ހުށަހެޅުމުގެ ހުށަހަޅާފައި ނުވިނަމަވެސް، ކޯޓަށް ގޮތެއް ނިންމިދާނެއެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުމެއް، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ކޮންމެ ފަރާތަކަށްވެސް 21 (އެކާވީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެއެވެ.
އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ޖަމާއަތެއް ކަމަށް ކަނޑައެޅުން އަދި އޭގެ ނަތީޖާ	.67	(ނ)		މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން މި ޤާނޫނުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމުމުގައި، ވަކި ޖަމާއަތަކީ، އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ޖަމާއަތެއް ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ކޯޓުން ނިންމައި، ފުރިހަމަ ސިފަތައް ހިމެނޭ ޤާނޫނަކުން އެކަން އެންގުމާއެކު، އެ ޖަމާއަތަކީ މި ބާބުގެ ދަށުން އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ޖަމާއަތެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ޖަމާއަތްތަކުގެ ލިސްޓު، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ފުރިހަމަކޮށް

ޖަމާޢަތަށް އެންގުމުގެ ސާބިތުކުރަންވާނެއެވެ.			
ވަކި ޖަމާޢަތަކީ އިންތިޚާބުތަކުގައިވާ ކުރިމަތިލާ ގޮތުގެ ކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ ސަބަބުން، އެ ކަނޑައެޅުމުގައި ބައިވެރިވާ ޖަމާޢަތުގެ ޖާގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް އުފުލަން ނުޖެހުނު ނަމަވެސް، އެ ޖަމާޢަތް ނުވަތަ އެ ޖަމާޢަތަށް ނިސްބަތްވާ ފަރާތްތަކުގެ މައްސަލަ، މި ޤާނޫނުގެ އަސާސީ ބާރުގައި ބައިވެރިވާ ފިހާރަތަކުގެ ތަރައްޤީ އަތުވެދާނެ ނުވަތަ އެ ފަރާތްތަކުގައި ފިހާރަތަކުގެ ތަރައްޤީ އަދި ފިހާރަތަކުގެ ތަރައްޤީ ހިފެހެއްޓުމަށް އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.	(ހ)		
ވަކި ޖަމާޢަތަކީ، އިންތިޚާބުތަކުގައިވާ ކުރިމަތިލާ ގޮތުގެ ކަމަށް ނިންމައި ކޮމިޝަން ކަނޑައަޅާ ކަނޑައެޅުމާ ގުޅިގެން އެ ކަނޑައެޅުމުގެ ދަށުން އެމަނިކު ޖަމާޢަތާ ގުޅިގެން މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެޅުމަށް އެއްވެސް ފިހާރަތަކުގެ އާދޭސް، އެ ޖަމާޢަތް މި ބާބުގެ ދަށުން އިންތިޚާބުތަކުގައިވާ ކުރިމަތިލާ ގޮތުގެ ކަމަށް ކަނޑައެޅުމާއިއެކު ބާރުހިންގުން، މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ފުރުސަތުދިނުމަށް ޖަމާޢަތުގެ އަށްގަނޑުން ސާބިތުކުރުމުންނެވެ.	(ށ)		
ވަކި ޖަމާޢަތަކީ، އިންތިޚާބުތަކުގައިވާ ކުރިމަތިލާ ގޮތުގެ ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، ކޮމިޝަން އެ ކަނޑައެޅުން ބާޠިލުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ، ނުވަތަ އަންގާދާނަމަ ހުށަހަޅާ، އެ ކަނޑައެޅުން ދެއްކުމުގެ، 2 (ދެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތެވެ.	(ނ)		
ވަކި ޖަމާޢަތަކީ، އިންތިޚާބުތަކުގައިވާ ކުރިމަތިލާ ގޮތުގެ ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، އެ ޖަމާޢަތުގެ ނަން ބަދަލުކުރުމުގެ އެ ކަނޑައެޅުމުގެ އާއްމުކޮށް އަސާސީ ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި އެއްނަމަވެސް، އެ ޖަމާޢަތް އުފެދިފައިވާ ނުވަތަ އެ ޖަމާޢަތަށް ނިސްބަތްވާ މީހުން އެހެން ޖަމާޢަތަކަށް ބަދަލުވިޔަސް، އެކަމުގެ ސަބަބުން އެ ކަނޑައެޅުމަކަށް ބަދަލެއް ނާންނާނެއެވެ.	(ރ)		
މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި ހިމެނޭ ހާލަތު ދެނެގަތުމަށް، ސިއްރު ހެއްކެއް ބަލައިގަނެ ނުވަތަ ސިއްރު އޮޑިޓަރު ޝަރީޢަތުގައި ބަޔާންކުރާ އުޅޭ ފަރާތެއް ދޭނެ ހޯދުންތައް މަޢުލޫމާތު	(ބ)	·68	އިންޓެލިޖެންސް މަޢުލޫމާތު އަދި ލިޔުންތައް ދެވޭގޮތް

Deleted: (ހ) ގެ

Deleted: މާއްދާގެ (ހ) ގެ

			ހިމެނޭނަމަ، އަދި އެ މައުލޫމާތު ހާމަކޮށްފިނަމަ، އެ ސިފައިގެ ހެއްކަށް ނުވަތަ ސިފައިގެ އަބުރާ ޝަރަފުގައި ބަރަހަނާކޮށްލުމާ އަބުރުޖެހިފައިވާ ކަން ފަރާތްތަކަށް ހާމަވެ، ހިނގަމުންދާ ތަހުޤީޤަކަށް އޭގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާ އަސްކަރީކޮށް ކަމަށް ޤައުމީ ރައްކާތެރިކަމަށް އުނިކަމެއްގެންވާ ސަލާމަތީ ކަމެއް ކުރިނަމަ، ނުވަތަ އޭގެ ސަލާމަތަށް އެހެން މިފަދަ ސަލާމަތީ ނުރައްކާވާފަދަ ކަމަށް ޤައުމީ ރައްކާތެރިކަމަށް އުނިކަމެއްގެންވާ ސަލާމަތީ ކުރިނަމަ، އެ މައުލޫމާތަކީ ކްރިމިނަލް އިންޓެލިޖެންސް މައުލޫމާތުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުމަކީ ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސް ނިންމިދާނެއެވެ.
		(ށ)	ވަކި މައުލޫމާތަކީ ކްރިމިނަލް އިންޓެލިޖެންސް ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސް ނިންމައިފިނަމަ، އެ މައުލޫމާތަކީ ކްރިމިނަލް އިންޓެލިޖެންސް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުން އަދި ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ޖެނެރަލް މުދިރުކަން ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުން ހުށަހަޅާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހުށަހެޅުން ރައްދުވާ ފަރާތަށް ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައެވެ. އަދި އެ ހުށަހެޅުމާމެދު ބަލާ ނިންމާނީ ސިއްރު އަޑުއެހުމެއްގައެވެ. އެ އަޑުއެހުމުގައި، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ކޯޓަށް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ހުރި ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި ކޯޓުން އެ މައްސަލައިގައި ބޭއް ނިންމަންވާނީ، ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ ހެއްކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން އެކަށައިގެން ގޮތުގެމަތިން ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމައެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ މައުލޫމާތަކީ ކްރިމިނަލް އިންޓެލިޖެންސް މައުލޫމާތުގެ ގޮތުގައި ކޯޓުން ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، ނުވަތަ އެކަށައިން ކަނޑައެޅުން ނެތް ކަމަށް ނިންމައިފިނަމަވެސް، އެ މައުލޫމާތަކީ ހުށަހެޅުން ނިސްބަތްވާ ފަރާތަށް ނުވަތަ އޭނާ ތަމްސީލުކުރާ ފަރާތަކަށް ފޯރުކޮށްދެވޭނެ މައުލޫމާތެއް ނޫނެވެ. އަދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ ބަޔާނާއި ނުވަތަ އެޕީލްގައި ހިމެނޭ ސިފައިގެ

ހެއްކާއި ނުވަތަ ސިއްރު އޮފިޝަލްޑޮކިއުމަންޓާއި ދިފާޢީ މަޢުލޫމާތާއި ކަނޑަވަރުކުރެވިފައިވާ އެއިން ފަރާތެއް ކުރަން ހާމަކޮށްގެން ނުކުރެވޭނެއެވެ.				
މި މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޚިލާފަށް، މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާއި ގުޅޭ ނިންމުމަކީ ބާއްވާ އަޖާއިބުގައި ސިއްރު ހެއްކެއްގެ ބަޔާނެއް ނުވަތަ ސިއްރު އޮފިޝަލްއެއްގައި ރަށްކާތެރިކަމާ އޮފިޝަލްޑޮކިއުމަންޓް މަޢުލޫމާތު ބަލައިގަނެވޭނެ ދާއިރާތަކުގައި، އެ ސިއްރު ހެއްކާ ނުވަތަ އޮފިޝަލްޑޮކި މަޢުލޫމާތުގެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ޚިލާފުގެ އެކިއެކި ބައި މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރެވޭ ހުށަހަޅާފައިވާ ހިމެނޭނެއެވެ.	(ހ)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެކިއެކި ބައިގައި، އެ ސިއްރު ހެއްކަކީ ނުވަތަ ސިއްރު އޮފިޝަލްޑޮކިއުމަންޓާ އޮފިޝަލްޑޮކިއުމަންޓެއް ކޯޓުން ފަރާތްތަކަށް ހާމަކުރެވޭ މަޢުލޫމާތު ހިއްސާނުކުރުން އެއްނުލައި ކޯޓުގައި މަޢުލޫމާތު ބަލައިގަތުމަށް ހުށަހެޅޭނެއެވެ.	(ށ)			
ސިއްރު ހެކި ނުވަތަ ސިއްރު އޮފިޝަލްޑޮކިއުމަންޓް އޮފިޝަލް ދިފާޢީ މަޢުލޫމާތާއި އެ މަޢުލޫމާތަށް ބަރުލު އިލްތި ކަމުގައި؛	(1)			
ސިއްރު ހެކިގެ ކުރުގެ ރަހުޖެއްވާނަމަ އެކަން (ހުށަހެޅި ފަރާތާއި ދިފާޢުވާއްޖެނަމަ އެ ދިފާޢުވާއްޖެ ހިމެނުން)؛	(2)			
ސިއްރު އޮފިޝަލްޑޮކިއުމަންޓާ އޮފިސަރު ގުޅުވުން އެއްޗެއް ޖިސްމާނީ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިފައި ނުވަތަ ނިންމާފައިވާނަމަ، އެ މައްސަލައެއްގެ ތަފްސީލު؛	(3)			
ސިއްރު ހެކިބަޔަށް ދިނުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ ސިއްރު ހެއްކަށް އެއްޗެއް ދުއްތާ ހުށަހަޅާފައިވާނަމަ އެ ދުއްތާއެއްގެ ތަފްސީލު؛	(4)			
ސިއްރު ހެކިގެ ބަޔާންގައި ހިމެނޭ ކަންކަމުގެ ނުވަތަ ސިއްރު	(5)			

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރަސްމީ ތައްގަނޑު
މާލެ. ދިވެހިރާއްޖެ

				އޮޕަރޭޓިވް ނޫ މަޢުލޫމާތަކީ އިތުބާރުކުރެވޭ މަޢުލޫމާތެއްކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ސަބަބުތަކެއް.
		(ނ)		މި ޤާނޫނުގެ 63 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާދޭތެރޭ ގޮތެއް ނިންމުމަށް ބާއްވާ އަޑުއެހުމުގައި އެފިޑޭވިޓް ދިން ފުލުހުންގެ އޮފިސަރު ކޮމިޝަނަރ-އޮފް-ޕޮލިސް މި ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކޯޓުން ހުއްދަދީފިނަމަ، އެ އޮފިސަރު އަމިއްލައަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރަން ނުޖެހޭނެއެވެ.
އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއް ކަމުގައި ކަނޑައެޅި ކަނޑައެޅުން ބަދަލުކުރުމާއި ބާޠިލުކުރުން	69.	(ހ)		ވަކި ޖަމާޢަތެއް އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއް ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުން ނިސްބަތްވާ ފަރާތްތަކާއި، އެ ކަނޑައެޅުން ކަނޑައެޅި ހާލަތު ބަދަލުވުމުގެ ސަބަބުން އެ ކަނޑައެޅުމަށް ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ ކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ޤަބޫލުކުރެވިއްޖެ ހާލަތެއްގައި، އެ ކަނޑައެޅުން ބަދަލުކުރުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.
			(1)	ކަނޑައެޅުން ކަނޑައެޅި ހާލަތު ބަދަލުވެފައިވާ ކަމަށް ބުނާ ސަބަބުތައް؛ އަދި
			(2)	ކަމާބެހޭ ހެކި.
		(ނ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާދޭތެރޭ ގޮތެއް ނިންމުމަށް ބާއްވާ އަޑުއެހުމުގައި ބައިވެރިވުމުގެ ޙައްޤު މި ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެހެން ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ރ)		ވަކި ޖަމާޢަތެއް އިންތިޒާމުވެފައިވާ ކުށްކުރާ ގްރޫޕެއް ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާ ކަނޑައެޅުން ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ބާރު، އެ ޖަމާޢަތަކުން ނުވަތަ އެ ޖަމާޢަތާ ނިސްބަތްވާ ކޮންމެ ފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ބ)		މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި އަންނަނިވި

ކަންކަން ފުރިހަމަވާންވާނެއެވެ.			
(1) ކަސިނޯއެއްގެން ކަސިނޯއަށާއިވެސް، މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަސިނޯގެ ހިދުމަތް ކަމަށް ދޭނެ ސަރަހައްދު؛ އަދި			
(2) ކަމާގުޅޭ ހޯލް.			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުއްދަދޭ ހުއްދަދޫކުރެވޭނީ ގޮތެއް ނިންމުމަށް ބޭނުމާ ޢަދުއްދުމެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ ޙައްޤު މި ޤާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އުނުން ފުރާއްމަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.	(ށ)		
މި މާއްދާގެ (ނ) ނުވަތަ (ހ) ގެ ދަށުން ކެޓަގަރީ ހުއްދަދޭ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ވަކި ޢަދަދެއްގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ކުންފުނި ޖަމާކުރެއް ކަމަށް މި ޤާނޫނުގެ 66 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކެޓަގަރީ ކަސިނޯއަށާއިވާ ކަސިނޯގެތެރެއް ބަދަލުކުރުމަށް ނުވަތަ ބާރުލިބިގެން ކެޓަގަރީ ހިންގުމުގެ ހުއްދަ، ކެޓަގަރީ އެކަން ޤާނޫނީ ތަރުތީބެއް ޢާންމުކޮށް އެންގުމާއެކު، އެ ޢަދަދެއްގެ އިންޓަރނޭޝަނަލް ކުންފުނި ޖަމާކުރެއް ކަމަށް ކަސިނޯއެއް ކަސިނޯއެއްގެން އިސްތިސްނާކޮށްދިނުން ނުވަތަ ބާރުލިބިގެން ބަހައްޓަން، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގޮތުގައި ފުރަތަމަ ޢާންމު އެންގުމެއް ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
ހަތްވަނަ ބާބު **ކެޓަގަރީން ކުރުމުގެ ފުރިހަ ދުށުރުކުރާތަކުގެ ހާއްސަ ފިޔަވަޅުތައް**			
އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައިވާ ކެޓަގަރީ ދަށުން ހިސާބުތައް ކުރެވޭނެ ނުވަތަ ނިހާޔަތުގައިވެސް.	(ހ)	70.	އިންޓަރނޭޝަނަލް ހިނގާ ގަވާއިދުތަކުގެ ބަދަލުތަކުގައި ބައިވެރިވުން ހުއްދަދޫކުރުމުގެ ނުވަތަ އެފަދަ ބަދަލުތަކުގެ ދަށުން ދުއްވާކުރުމުގެ އަމުރު
(1) އެކުއްޖަކީ އިންޓަރނޭޝަނަލް ހިނގާ ކުރުކުރާ ގަވާއިދުތަކުން ކުރާ އަނިޔާވެރި އަމަލެއްގައި ނުވަތަ މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިޔަފާރިގައި ބައިވެރިވުމާއި ނުވަތަ އެހީތެރިވުމާއި ނުވަތަ އަމަލުތަކަށް ހިތްވަރުދިނުމާއި ކަމަށް މިންގަނޑުން			

Deleted: ނާއި ޖުވާނުން

Deleted: 54

					ކާބަން ޤަބޫލުކުރެވިފައިވާ ކްރެޑިޓް ކަމުގައިވެސް؛ އަދި
			(2)		އަންނަނިވި ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން ސަބަބަކަށްޓަކައި ނުވަތަ އެ ދު ސަބަބަކަށްޓަކައި އެ އަމުރު ނެރުނުއްވާ ކަމަށް ކާބަން ޤަބޫލުކުރުން؛
				(i)	އިންތިޤާލުކުރެވިފައިވާ ކްރެޑިޓާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގާ އަނިޔާވެރި ޢަމަލުތަކުގައި ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ވިޔަފާރީގައި އެކުލެވޭ ބައިވެރިވުން ނުވަތަ އެހީތެރިވުން ނުވަތަ ހިތްވަރުދިނުން ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި؛ ނުވަތަ
				(ii)	އިންތިޤާލުކުރެވިފައިވާ ކްރެޑިޓާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގާ އަނިޔާވެރި ޢަމަލުތަކުން ނުވަތަ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ވިޔަފާރިން އެކުލެވޭ ޚަރާބާތަކުން ރައްކާތެރިކުރުމަށްޓަކައި.
		(ށ)			މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ އަމުރެއް ނެރެވޭނީ، ޒިންމާ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭ އަމުރުގެ ކުޑަކުއްޖެއްގެ މައްޗަށެވެ.
		(ނ)			މި މާއްދާގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރަކުން، އެ އަމުރު ނިސްބަތްވާ ކުއްޖާއަށް، އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކުރާ ވަކި ކަމެއް ކުރުން މަނާކުރެވިދާނެއެވެ. ނުވަތަ އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކުރާ ވަކި ކަމެއް ކުރުން ލާޒިމުކުރެވިދާނެއެވެ.
ކޯޓު އަމުރަކަށް އެދުން	71.	(ރ)			މި ޤާނޫނުގެ 70 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އަމުރަކަށް އެދި ކާބަން ހުށަހަޅާނީ، ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޓެކްސޭޝަންގެ އެދުމުގެ މަތިން ޓްރައިބިއުނަލަށް

Deleted: ،

Deleted: އުމުރުން 15 (ފަނަރަ) އަހަރާއި 18 (އަށާރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ

Deleted: 55

Deleted: 54

ޖެހެންނަތީވެ.				
މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމުރަކަށް އެދި ހުށަހަޅާނީ ހައިކޯޓަށެވެ. އަދި އަމުރަށް އެދޭއިރު، އަމުރު ނިސްބަތްވާ ކުއްޖާއަށް ނޯޓިސް ދިނުމާއެކު ނުވަތަ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައިވެސް އަމުރަކަށް އެދިވިދާނެއެވެ.		(ނ)		
މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމުރަކަށް އެދުނީ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ކަމަށްވާނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން ވާހަކަދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު އަމުރު ނިސްބަތްވާ ކުއްޖާއަށް ދޭންވާނެއެވެ.		(ރ)		
އަމުރު ނިސްބަތްވާ ކުއްޖާ ކުރުން މަނާކުރުމަށް އެ އަމުރުގައި ކަނޑައެޅިދާނެ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި، އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.		(ބ)	.72	ކޯޓު އަމުރުގައި ސަރަޙައްދުކުރެވިދާނެ ކަންކަން
ވަކި ތަނަކަށް ދިއުން މަނާކުރުން؛	(1)			
ވަކި ތަނަކާ ވަކި ބައިނުވާއިރު ދިއުން ނުވަތަ އެތަނެއްގައި އެބައިނުވާއިރު ހުރުން މަނާކުރުން؛	(2)			
އިންޓަރނެޓްވެބްސައިޓާ ކުރުކުރާ ގުޅުންތަކުގެ ނިސްބަތުން ހަމަވާ ފަދަ ނުވަތަ އެފަދަ އެއްޗެއް ރަމްޒުކުރާ އަންނައުނު އާންމު ތަނެއްގައި އެޅުން؛	(3)			
އަނިޔާވެރި އަމަލު ކުރުމަށް ހިތްވަރުދިނުމަށް ނުވަތަ އެފަދަ އަމަލު ހިންގުމަށް ނުވަތަ މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުމަށް އިންޓަރނެޓު ނުވަތަ މުވާސަލާތީ ވަސީލަތެއް ބޭނުންކުރުން.	(4)			

Deleted: 56

އަމުރު ނިސްބަތްވާ ކުއްޖާ ކުރުން އާ އަމުރުގައި ލާޒިމުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިދާނެ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި، އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނެއެވެ.		(ނ)		
ކަނޑައެޅޭ ވަކި ފަރާތަކަށް އެކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ އެޖެންސީގެ މަޢުލޫމާތު ދިނުމާއި އެ އެޖެންސީ ބަޔަކުވެއްޖެނަމަ އެންގުން؛	(1)			
ވަކި ދުވަސްތަކެއްގެ ވަކި ވަގުތުތަކެއްގައި ވަކި ތަނަކަށް ހާޒިރުވުން އެންގުން؛	(2)			
ވަކި ދުވަސްތަކެއްގެ ވަކި ވަގުތުތަކެއްގައި ވަކި ތަނަކަށް ހާޒިރުވެ ކަނޑައެޅޭ ވަކި ފަރާތެއްގެ ބަލާލުގައި އާ ތަނެއްގައި ވަކި ކަންތައްތަކެއް ފުރިހަމަކުރުމަށް އެންގުން؛	(3)			
ވަކި ދުވަސްތަކެއްގެ ވަކި ވަގުތުތަކެއްގައި ވަކި ތަނަކަށް ހާޒިރުވެ ވަކި ބަރަނާމަތަކެއްގައި ނުވަތަ ވަކި ކޯހެއްގައި ބައިވެރިވުމަށް އެންގުން.	(4)			
މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ލާޒިމުކުރާ ކަންކަން ވާންވާނީ، އެކުއްޖާ ދުރުކުރުން ބޭނުންވާ އަމަލުތަކުން ދުރުކުރުމަށް ބާރުއަޅައިދީ، އެކުއްޖާ ހިއްސާވުމުގައި މުޖުތަމަޢަށް ރުޖޫޢުވުމަށް މަގުފަހިކޮށްދޭ ކަންކަން ކުރުމެވެ. އަދި އެއިން އެއްވެސް ކަމަކަށް ކަނޑައެޅޭ ތަނެއްގައި އެކުއްޖާ ހާޒިރުކުރަން ލާޒިމުވާ ވަގުތު، 8 (އަށެއް) ގަޑިއިރަށްވުރެ ދިގުވެގެން ނުވާނެއެވެ.		(ރ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މަނާކުރާ ކަންކަން ވާންވާނީ، އެކުއްޖާ ކިޔަވަމުންދާ ތަޢުލީމީ މަދުރަސާއަކަށް ނުވަތަ ވަޒީފާއަށް ދިޔުމަށް		(ބ)		

			ހުރަސްނާޅާނެ ގޮތަށް ކަނޑައެޅޭ ކަންކަން ކުރުމަށެވެ.
		(ބ)	މި ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި "ތަނެއް" ގެ މާނައިގައި ސަރަހައްދުތައް ހިމެނެއެވެ.
އަމުރާގުޅޭ އިތުރު ކަންކަން	.73	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރެއް ދެމިއޮންނާނީ، ދިނަވެގެން 2 (ދޭއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށެވެ. އަދި އެ އަމުރުގެ ދަށުން ކުރުމަށް ލާޒިމުކުރާ ކަމެއް ކުރުމަށް ނުވަތަ މަނާކުރާ ކަމެއް ނުކުރުމަށް ލާޒިމުކޮށްދީފައި އޮންނަނީވީ، އެ މުއްދަތަށްވުރެ އިތުރުކޮށްދޭން ގޮތެއްގެމަތިންނެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ 70 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނެރޭ އަމުރެއްގެ މުއްދަތުގައި، އަމުރު ރައްދުވާ ކޮށްދޭ އަމުރާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކުރަމުންދާ މިންވަރު ބެލުމަށްޓަކައި، އަމުރު މުރާޖަޢާކުރުމަށް ކޯޓުން ކަނޑައެޅޭ މުއްދަތުތަކެއްގައި އަޑުއެހުން ބާއްވަންވާނެއެވެ. އަދި އެ އަމުރުގެ ދަށުން ކުރުން މަނާކުރާ ނުވަތަ ކުރުމަށް ލާޒިމުކުރާ ކަމެއް ކަނޑައެޅޭގޮތައިވީ 1 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަސް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ކުރެވިފައިވާނަމަ، އެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ 30 (ތިރީސް) ދުވަސް ކުރިން އެފަދަ އަޑުއެހުމެއް ބާއްވަންވާނެއެވެ.
ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދުން	.74	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 71 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަމުރަކަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ކުރިން، އެފަދަ އަމުރެއް ނެރުމަކީ އެ ހިނދުން އެ ހިނދަށް މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށްވާނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަންދެން ވަގުތީ އަމުރަކަށް އެދުމުގެ އިޚްތިޔާރު އެ ހުށަހެޅުން ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން އެދޭ ވަގުތީ އަމުރެއްގައި، މި ޤާނޫނުގެ 71 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެދޭ އަމުރުގައި ކަނޑައެޅުމަށް މި ޤާނޫނުގެ 72 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މަނާކުރާ ކަންކަން ހިމެނިދާނެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް

Deleted: 57
Deleted: 54
Deleted: 54
Deleted: 58
Deleted: 54
Deleted: 7
Deleted: 0
Deleted: 54
Deleted: 70
Deleted: 56

			އެފަދަ ވަގުތީ އަމުރެއްގައި ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށް ހުކުމްކުރެވޭނެއެވެ.

އަށްވަނަ ބާބު

މަދަނީ ކަނޑައެޅުންތަކުގެ ޚާއްޞަ އިޖުރާއާތު

ނުވަވަނަ ބައި

މަދަނީ ކަނޑައެޅުންތަކުގެ އަމުރުތަކާ އާންމު ހަމަތައް

މަދަނީ ކަނޑައެޅުންތަކުގެ އަމުރު	.75	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ ހަވަނަ ބާބުގެ ދަށުން އިންޖަންކްޝަން ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ އިސްލާހު ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް، ނިސްބަތްވާ 18 އަހަރުން (އަށާރަ) އަހަރުން ދަށުގެ މީހުންގެ މައްސަލަ، މަދަނީ ކަނޑައެޅުންތަކުގެ އަމުރެއް، މި ބާބުގައިވާ ގޮތުގެމަތީން ހަމަޖެހޭނެ ނެރެވިދާނެއެވެ.
		(ށ)	އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި، މި ޤާނޫނުގެ 33 ވަނަ މާއްދާއާއި 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކުރެއްވުމުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ، 18 އަހަރުން (އަށާރަ) އަހަރުން ދަށުގެ މީހުންގެ މައްސަލަ، މަދަނީ ކަނޑައެޅުންތަކުގެ އަމުރެއް، ހަމައެކަނި ނެރެވިދާނެއެވެ.
		(1)	އެކަށީގެން ވާ ހިނގާ ކުށެއް ކުރުމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ނިސްބަތްވާ ގޮތަށް އެފަދަ ތުހުމަތެއް ދެކުމުގެ އަސާސް މިހާރު ކަމަށް މަރަސް މިންގަނޑުން ސާބިތު ވެސްދާނެފަދަ މިހާރު ކުރުމަށްވުރެ ގޮތަށް؛
		(2)	އެކަށީގެން ވާ ހިނގާ ކުށެއް ކުރުމަށް ތުހުމަތުކުރެވެން ހުރި ކުށެއްގައި ބައިވެރިވުމުގެ ގޮތުގައި އެފަދަ ކުށެއް ކުރުމަށް އެހީތެރިވުމުގެ ގޮތުގައި އެފަދަ އަމަލުތަކަށް ހިތްވަރުދިނުމުގެ ކަމަށް މަރަސް މިންގަނޑުން ސާބިތު ވެސްދާނެފަދަ މިހާރު

Deleted: ހަތް

Deleted: 59

Deleted: އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގައި،

Deleted: 3 ވަނަ ބާބުގެ

Deleted: މި ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާއާއި 31 ވަނަ މާއްދާއާއި 32 ވަނަ މާއްދާގައި ގެނެސްފައިވާ ބަދަލުތަކާއެކު ކުރެއްވުމުގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ،

Deleted: ގައި

Deleted: ާ

ކަމުގައިވެސް؛ އަދި				
އޭނާއާމެދު މި ބާބުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފިޔަވަޅުއަޅައިފިނަމަ އެހެން މީހަކަށް ނުވަތަ ބަޔަކަށް އޭނާ ގެއްލުމެއް ދިފާޢުކުރުމަށް ޤަބޫލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އޮޅޭ ކަމުގައި މަދަނީ މިންގަނޑުން ކޮޅަށް ޤަބޫލުކުރެވިފައިވުން.	(3)			
މި މާއްދާގެ ދަށުން ނެރޭ ޕްރިޒަރވޭޝަން ކޮންފިސްކޭޝަންއޯޑަރުގެ އަމުރަކީ، މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ މަޤްޞަދު ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި، އަމުރު ނިސްބަތްވާ ފަރާތުން ވަކި ކަންތައްތަކެއް ކުރުން މަނާކުރާ، ނުވަތަ ވަކި ކަންތައްތަކެއް ކުރުން ލާޒިމުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައި ނެރޭ އަމުރެކެވެ.		(ނ)		
މިފަދަ މައްސަލަ ޕްރިޒަރވޭޝަން ކޮންފިސްކޭޝަން އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާނީ، ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސްގެ އެދުމުގެ މަތިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްއެވެ.		(ހ)	76.	އަމުރަކަށް އެދި ހުށަހެޅުން
މި މާއްދާގެ ދަށުން އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގައި އަންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމަނަންވާނެއެވެ.		(ށ)		
ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތުގެ ކާކުކަން އަންގައިދޭ މަޢުލޫމާތު؛	(1)			
ތުހުމަތުކުރާ ކުށުގެ ޗާޖާއި ބަޔާން؛	(2)			
ތުހުމަތާގުޅޭ ހާލަތު؛	(3)			
ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތުގެ ކުށުގެ ތަފްޞީލު؛	(4)			
އަމުރުގެ ދަށުން އަޅަން ބޭނުންވާ ފިޔަވަޅުތައް؛	(5)			

Deleted: 60

ހަރަކާތްތަކާގުޅޭ އިޖުރާ ތަޢާރަފުކުރުން.	(6)			
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހަރަކާތާ ހަރަކާތްތެރިވުމަށް، އެ ހަރަކާތްތެރިވުމުގެ ދަށުން ނެރުމުގައި އެދޭ އަމުރު ނިސްބަތްވާ ފަރާތަށް އެކަމުގެ ނޯޓިސް ދިނުމާއެކު ނުވަތަ ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ހަރަކާތްތެރިވެވޭނެއެވެ.		(ށ)		
މި ޤާނޫނުގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން މިނޫން ގޮތަކަށް ޑިސްޓްރިކްޓް ކައުންސިލްތަކުގެ އަމުރެއް ކޯޓުން ނެރެދޭނީ އަންނަނިވި ކަންކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްފަހުގައެވެ.		(ނ)	.77	ޑިސްޓްރިކްޓް ކައުންސިލްތަކުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ހަރަކާ ހަރަކާތްތެރިވާ ދެފަރާތުން ކޯޓަށް ގެންދާ ކަނޑައެޅުން
އަމުރު ނިސްބަތްވާ ފަރާތަކީ މި ޤާނޫނުގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރު ނުވަތަ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ޚިލާފުވުމާއި މުޅައްކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ފާހަގަކުރެވޭކަން؛ އަދި	(1)			
އަމުރު ނިސްބަތްވާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް އެ އަމުރު ނުކޮށް ފިޔަވަ އެ މީހެއްގެ ފަރާތުން މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށް ނުރައްކާތެރިކަން ކުރިމަތިވެދާނެކަން ނުވަތަ އެ ފުރުޞަތު އޮތްކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ކޯޓަށް ފާހަގަކުރެވޭކަން؛ އަދި	(2)			
އާންމުކޮށް އެކުލަވާ ހަރަކާތްތަކާއި ފިހާރަތަކުގެ ބޭނުމާއި ދިނުމުގެ ކަމަކީ ބަލާއިރު އެ ފިހާރަތަކަށް އެކަށީގެން އަމަލުކުރަން، އަދި އެކަށީގެންވާ ފިހާރަތަކާއި ކަނޑައެޅުން.	(3)			
ޑިސްޓްރިކްޓް ކައުންސިލްތަކުގެ އަމުރެއްގެ ދަށުން މިހާރުވެސް އެކުލަވާ ހަރަކާތްތަކާއި ފިހާރަތައް ނުވަތަ ފިހާރަތަކަށް އެކަށީގެންވާ ފިހާރަތައް ނުވަތަ ފިހާރަތަކާއި ކަނޑައެޅުމުގައި އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.		(ރ)		

Deleted: 61

Deleted: 60

Deleted: ށ

Deleted: ހ

Deleted: ¶

Deleted: 59

Deleted: ހ

ވަކި ފިޝަރީއަކީ އޭނާ ހުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ އަމަލުތަކުގެ ޙާލަތާއި ބާވަތަށް ބަލާއިރު ކޮންމެހެން އަޅަންޖެހޭ ފިޝަރީއަކީ؛ އަދި	(1)			
އެ ފިޝަރީގެ އަގައިގެން ޕާސިލްކުރަން ބޭނުންވާ މަތީސަރު ޕާސިލްކުރެވިދާނަމަ؛ އަދި	(2)			
އެ ފިޝަރީއަކީ އޭނާ ހުރި އަދި/ނުވަތަ ކޮންޓްރޯލް ކަމަށް ބެލެވޭ އަމަލުތަކާ ބައްދަލު، އެކަށީގެންވާ ފިޝަރީއަކީ.	(3)			
މި ޤާނޫނުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހު، އެ ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން އަންނަނިވި ގޮތަކަށް ތެރެއިން ގޮތަކަށް ކޯޓަށް އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.		(ސ)		
އެ ހުށަހެޅުމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ފުރިހަމަވާނަމަ، އެދިފައިވާ ގޮތަށް އަމުރު ނެރެދިނުން؛	(1)			
އެ ހުށަހެޅުމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ފުރިހަމަވި ނަމަވެސް، އެދިފައިވާ ފިޝަރީތަކުގެ ތެރެއިން، އެކަށީގެންވާ ފިޝަރީއަކަށްއޮތްނަމަ އެ ފިޝަރީއަކަށް އުނިކޮށް އަމުރު ނެރެދިނުން؛	(2)			
އެ ހުށަހެޅުމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ފުރިހަމަނުވާނަމަ އަމުރު ނެރެދިނުން ނިމޭކަމަށް ކަނޑައެޅުން.	(3)			
މި ޤާނޫނުގެ 76 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުމެއް ކޯޓަށް ލިބުނު 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، އަޑުއެހުމެއް ބާއްވައި، އެ ހުށަހެޅުމުގައި ބަޔާންކުރާ ޒިންމާދާރު ކޮންޓްރޯލްކުރާމީހުންގެ އަޑުއަހާ ނިޔަލަށް ނުވަތަ އެ އަޑުއަހާ ނިމުމުން ނިންމާކަށް ކޯޓުން		(ޑ)		

Deleted: 60

Deleted: 53

				ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
		(ބ)		މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ކޮމިޝަން ގޮތެއް ނިންމުމުގައި އެ ހުށަހެޅުމަކީ އެ ހުށަހެޅުމުގެ ދަށުން ނެރުމަށް އެދޭ އަމުރު ނިސްބަތްވާ ފަރާތަށް އެކަމުގެ ނޯޓިސް ދިނުމާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމެއްނަމަ، ކަމާގުޅޭގޮތުން އެފަރާތަށް ފެންނަ ގޮތެއް ހާމަކުރުމަށް އެ އަޑުއެހުމުގައި ފުރުޞަތު ދޭންވާނެއެވެ.
އަމުރުން ކުރުމަށް ލާޒިމުކުރުވިދާނެ ނުވަތަ މަނާކުރުވިދާނެ ކަންކަމުގެ ދާއިރާ	78.	(ޅ)		މޮނިޓަރކޮށް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރެއްގެ ދަށުން އެޅިދާނެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ތެރޭގައި އަންނަނިވި ކަންކަން ހިމެނިދާނެއެވެ.
			(1)	އަމުރު ނިސްބަތްވާ ފަރާތަށް އެހެން މީހުންނާ މުޢާމަލާތްކުރެވޭނެ ގޮތްތައް ކަނޑައެޅުން؛
			(2)	ޝެއާރު ދޫކުރުން ތަންތަނާއި ވަދުވާން ތަންތަނާއި ބަންދުކުރުވާން ތަންތަން ކަނޑައެޅުން؛
			(3)	ޝެއާރު ބޭނުންކުރުވާން ވަކި ބާވަތުގެ އެއްޗެއް ކަނޑައެޅުން؛
			(4)	ޝެއާރު ދަތުރުފަތުރުކުރުވާން ތަންތަނާއި ގޮތްތައް ކަނޑައެޅުން؛
			(5)	ޝެއާރު ނުހިންގާނެ ބާވަތުގެ މުޢާމަލާތްތައް ކަނޑައެޅުން.
		(ކ)		މޮނިޓަރކޮށް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރެއްގެ ދަށުން ކުރުމަށް ލާޒިމުކުރާ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި ތަނަކަށް ވަކި ވަގުތަކަށް، ވަކި މުއްދަތަކަށް ވަންދެން ހާޒިރުވެ، ކަނޑައެޅިފައިވާ ފަރާތަކަށް އެއްބާރުލުން ދިނުމަށް ނުވަތަ މަޢުލޫމާތު ދިނުމަށް އެންގިދާނެއެވެ.

Deleted: 62

		(ނ)	މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި އެފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރުގެ ދަށުން ކުރުމަށް ލާޒިމުކުރާ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި އެންނަނިވި ކަންކަން ހިމަނައިގެންނުވާނެއެވެ.
			(1) އާންމު ދާއިރާގެ ސަރުކާރުތަކާއި ބޭންކުތަކުގެ ބަޖެޓަށް ދިނުން؛
			(2) އެހެން ފަރާތްތަކަށް ހާމަކުރުމަށް ޤާނޫނުން މަނާކުރާ މަޢުލޫމާތު ދިނުން.
އަމުރުގައި ހިމަނަންޖެހޭ ކަންކަން	.79		މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރުގައި މަދުވެގެން އެންނަނިވި މަޢުލޫމާތު ހިމަނަންވާނެއެވެ.
		(ހ)	އަމުރު ހަވާލުވާ ފަރާތުގެ ކޮށްކަން އަންގައިދޭ މަޢުލޫމާތު؛
		(ށ)	އަމުރު ނެރޭ މަޤްޞަދާއި ސަބަބު؛
		(ނ)	ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށުގެ ބާވަތާއި ކުށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤާނޫނު؛
		(ރ)	އަމުރުގެ ދަށުން އަޅާނެ ފިޔަވަޅު ނުވަތަ ފިޔަވަޅުތައް؛
		(ބ)	އަމުރު ހިންގަން ފަށާނެ ތާރީޚާއި އަމުރު ނިމުމަކަށް އެންނާނެ ތާރީޚު؛
		(ޅ)	ނިންމުން ނިންމި ފަރާތުގެ ނަމާއި ސޮއި؛
		(ކ)	ކޯޓުގެ ސިއްކަ.
މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރުގެ މުއްދަތު	.80	(ހ)	މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރުގައި، އެ އަމުރަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނެ ތާރީޚާއި އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް އެންނާނެ ތާރީޚު ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.

Deleted: 63

Deleted: 64

		(ނ)	މޮނިޓަރިކޮށް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރަކަށް އަމަލުކުރަމުންދާތޯ، އެ އަމުރަށް އަމަލުކުރަން ފަހު ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 1 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތެއްދޭނެވެ.
		(ރ)	މި މާއްދާގެ (ނ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތަށް ފަހަނައިވެސް މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންތައް ތަރުމީމުކުރާ ފަރާތްތަކުން ފުރިން މުޤީމުވަމުއްއަން އޮތް ނުރައްކާ ފިޔަވައިނުދާ ކަމަށް ކައުންސިލަށް އެއް ފްރިސިޝަން ގޮތުގައިވެސްދާނެކަމަށް، މޮނިޓަރިކޮށް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރުއެއްގެ މުއްދަތު އިތުރު 1 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހަށްވުރެ ގިނަނުވާން ފަހަރެއް އިތުރުކުރުމަށް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިދާނެއެވެ.
		(ބ)	މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ 81 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރާއި (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.
މޮނިޓަރިކޮށް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރު މުރާޖަޢާކޮށްދިނުމަށް އެދުން	81.	(ޅ)	މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނެރޭ މޮނިޓަރިކޮށް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ކޮންމެ އަމުރެއްވެސް، އެ އަމުރު ނެރޭތާ ގިނަވެގެން 90 (ނުވަދިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ އަމުރު މުރާޖަޢާކޮށްދިނުމަށް އެދި އަމުރު ލިބިފައިވާ ފަރާތަށް ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
		(ކ)	މި މާއްދާގެ (ޅ) ގައި ބަޔާންކުރާގޮތަށް ހުށަހެޅުމެއް ކޯޓަށް ލިބުމުން، އެ އަމުރު މުރާޖަޢާކުރުމަށް އަޑުއެހުމެއް ބާއްވަންވާނެއެވެ.
		(އ)	މޮނިޓަރިކޮށް ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރެއް މުރާޖަޢާކުރާ އަޑުއެހުމެއްގައި ކޯޓުން އަންނަނިވި ކަންކަން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
			(1) މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠުތައް އަމުރުގައި ފުރިހަމަވާތޯ ބެލުން؛ އަދި

Deleted: މާއްދާ

Deleted: 65

Deleted: 65

މި ޤާނޫނުގެ 75 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުތު އެގޮތުގައި ދެމިއޮތޯ ބެލުން؛ އަދި	(2)			
އަމުރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ހިރާސަތު ނުވަތަ ހިރާސަތުގެ ޝަރުތުތަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި އެވަގުތަށް ބޭނުންތެރި ހިރާސަތުތަކާއި ޝަރުތުތަކެއްކަން، އެ ހިރާސަތު ނުވަތަ ހިރާސަތުގެ ޝަރުތުތަކުގެ ބޭނުންތެރިކަން ދެމިއޮތޯ ބެލުން.	(3)			
ޕްރީޓްރަޔަލް ކަސްޓޮޑީގެ އަމުރެއް މުރާޖަޢާކުރާ އަޑުއެހުމުގައި ކޯޓަށް ލިބިގެންވަނީ ހަމައެކަނި އަންނަނިވި ބާރުތަކެވެ.		(ނ)		
ޕްރީޓްރަޔަލް ކަސްޓޮޑީގެ އަމުރު އުވާލުން؛	(1)			
އަމުރުގައިވާ ހިރާސަތާއި ނުވަތަ ހިރާސަތުގެ ޝަރުތުތައް އުވާލުން؛	(2)			
އަމުރުގައިވާ ހިރާސަތަށް ނުވަތަ ހިރާސަތުގެ ޝަރުތުތަކަށް ބަދަލުގެނައުން؛	(3)			
މި އަކުރުގެ (2) ވަނަ ނަންބަރު އަދި (3) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ގެނެވޭ ބަދަލަކީ ދިފާޢީ ފަރާތަށް، ލުޔެއް ދިނުމުގެ މަޤްޞަދުގައި، އަމުރު ނިމުމަކަށް އަންނަން ތިބިޔަކަސް ބަދަލު ގެނައުން.	(4)			
މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރު އަދި (4) ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ޙާލަތްތަކުގައި ފިޔަވައި، އެ އަކުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެހެން ޙާލަތްތަކުގައި ޕްރީޓްރަޔަލް ކަސްޓޮޑީގެ އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތާރީޚާ ހަމައަށް، އެ އަމުރު ދެމިގެންދާނެއެވެ.		(ޅ)		
ޕްރީޓްރަޔަލް ކަސްޓޮޑީގެ އަމުރެއްގެ މުއްދަތުގައި، އެ އަމުރު މުރާޖަޢާކުރުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭނީ އެއް ފަހަރުއެވެ. އިތުރު ފަހަރަކަށް އަމުރެއް މުރާޖަޢާކުރެވޭނީ މި ޤާނޫނުގެ 80 ވަނަ މާއްދާގެ		(ށ)		

Deleted: 59

Deleted: ނ

Deleted: 64

(ނ) ގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކާން، އަމުރެއްގެ މުއްދަތު ކޮޅުން އިތުރުކޮށްދިނުމަށްވާނަމަ، އެ އިތުރުކުރި މުއްދަތުގައި ހިނގާ އަމުރު ދެވޭގޮތުންނެވެ.			
މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ނެރޭ މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްއޯޑަރުގެ ކޮންމެ އަމުރަކީ، އެ އަމުރު ނިސްބަތްވާ ފަރާތަށް އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެ އަމުރެކެވެ.	(ހ)	82.	މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްއޯޑަރުގެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްއޯޑަރުގެ އަމުރެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ކަމުގައިވިޔަސް، ކޯޓުން އެންމެފަހުގެ ކަނޑައަޅާފާ ހިނދަކު އިސްތިއުނާފުގެ މުއްދަތުގައި އެ އަމުރު ހިނގަމުންދާނެއެވެ.	(ނ)		
މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްއޯޑަރުގެ އަމުރެއް ދޫކުރެވުނު ހިނދަކު، އެ އަމުރެއް ނެރުނުން ބާވަތު ދުވަހުތާ، ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސް އަދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ގަވާއިދުން ބަލަމުންގެންދަންވާނެއެވެ.	(ހ)	83.	މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްއޯޑަރުގެ އަމުރު މުރާޖަޢާކުރަމުން ގެންދިއުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ފަދައިން މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްއޯޑަރުގެ އަމުރެއް ނެރުނުން ބާވަތު ދުވަހުތާ ބަލައިލުމުން، އެ ބާވަތު ނިމުމަކަށް އައިސްފައިވާ ކަމަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެންނަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްއޯޑަރުގެ އަމުރެއް ނެރުނުން ބާވަތު ދުވަހުތާ ބަލައިލުމުން، އެ ބާވަތު ހުރި ގޮތުގައި ބަދަލުވެފައިވާނަމަ، މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދައިން އެ އަމުރުގައި އުނިއިތުރު ފިޔަވަޅުއަޅާ ފުރިހަމަކުރުން ނިންމަންވާނެއެވެ.	(ށ)		
މި ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްއޯޑަރުގެ އަމުރެއް މުރާޖަޢާކުރުމުގެތެރޭގައި އެ އަމުރެއް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސް މަޝްވަރާގެ މަތިން ޕްރޮސިކިއުޓަރ	(ހ)	84.	އަމުރުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުން

Deleted: 66

Deleted: 67

Deleted: 68

Deleted: 67

ޤާނޫނީ ނިންމައިފިނަމަ، އެކަން ކޯޓަށް އެންގުމަށްފަހު އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.			
މި މާއްދާގެ ދަށުން މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރެއް ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް ނިންމާނަމަ، ކޯޓުން އެ އަމުރު ކުރިއަށް، އެ އަމުރު ދެމިއޮންނާނީ އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގެ އިތުރުން އެ އަމުރު ނިމުމަކަށް ގެނައުމަށް ޕްރޮސީޑިއުރަލް ޤާނޫނެއް ކަނޑައަޅާ ހާލަތުގައި ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާނަމައެވެ.	(ރ)		
މި ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރެއް މުރާޖަޢާކުރުމަށްފަހު އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އަމުރުގައި އެކުލެވޭ ފިޔަވަޅުތަކަށް ބަދަލެއް ދިނުމަށް ނިންމާނަމަ، އެބަދަލެއް އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްދިނުމާ ގުޅިގެންނެވެ. އަދި އެބަދަލެއް ދޭތެރޭ ދުރަކަށްވާނަމަ އަމުރުގައި އެކުލެވޭ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ތެރެއިން ފިޔަވަޅެއް ނުވަތަ ބައެއް ފިޔަވަޅު އެކުން ހުއްޓުވުމެވެ.	(ނ)		Deleted: 67
މި ޤާނޫނުގެ 83 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރެއް މުރާޖަޢާކުރުމަށްފަހު އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އަމުރުގައި އެކުލެވޭ ފިޔަވަޅުތަކަށް ބަދަލެއް ދިނުމަށް ނިންމައިފިނަމަ، އެކަން ކޯޓަށް އަންގަންވާނެއެވެ.	(ބ)		Deleted: 67
މި ބާބުގެ ދަށުން ނެރޭ މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރެއް، އެކަމެއްގެ މަޢްލޫމާތު އާއި ފަރާތްތަކުން ގިނަ ފަރާތަށް ހިއްސާކުރަން މި ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ނާގާއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެއިން ކޮންމެ ފަރާތަކާ، އެމިނުން ޑޭޓާގެ ތެރެއިން މި ޤާނޫނުގެ 75 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ފުރިހަމަވާނޭ ބާރުމަނެއްގައި އެފަދަ އަމުރަކާއި އެދި ވަކިން ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.		85.	އެކަމުގެ މަޢްލޫމާތު އާއްމުކޮށްދޭން ފަދަ ފަރާތު އަމުރު ނެރުމުން

Deleted: 69

Deleted: 59

ދެވަނަ ބައި
މޮނިޓަރީ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ފިޔަވަޅުތައް

ޑިޕޮޒިޓު އެޅުމުގެ އާންމު އުސޫލު	.86	(ހ)	މި ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 91 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޑިޕޮޒިޓުތަކަކީ، މި ބާބުގެ އެއްވަނަ ބައިގެ ދަށުން މީހެއްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ [illegible] [illegible] އަމުރެއްގައި ކަނޑައެޅިގެން ޑިޕޮޒިޓަކަށެވެ.
		(ށ)	މި ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 91 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޑިޕޮޒިޓުތަކުގެ ތެރެއިން ޑިޕޮޒިޓެއް ނުވަތަ ޑިޕޮޒިޓުތަކެއް އެޅުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެ ޑިޕޮޒިޓުތަކަކީ، އެފަދަ އެއް އަމުރު [illegible] [illegible] އެޅިދާނެ ޑިޕޮޒިޓުތަކެއް ކަމުގައި ވިޔަސް، މި ޤާނޫނުގެ މަތީގައި [illegible]، އެ ޑިޕޮޒިޓުތަކަކީ ހުރި ޚާއްޞަކަމުގައި ވަކިވަކި ޑިޕޮޒިޓުތަކެކެވެ.
ވަދެނިކުމެދާ ތަންތަނާގުޅޭ ޑިޕޮޒިޓުތައް	.87	(ހ)	އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތް ދިރިއުޅޭ ތަނާ ގުޅޭގޮތުން ނުވަތަ އޭނާއާ ގުޅުން އޮތް ތަންތަނާ ގުޅޭގޮތުން އަންނަނިވި ޑިޕޮޒިޓުތަކުގެ ތެރެއިން ޑިޕޮޒިޓެއް އެޅިދާނެއެވެ.
			(1) އޭނާ ދިރިއުޅޭ ތަނުގައި އުޅޭ މީހުންގެ މައުލޫމާތާއި އެ މައުލޫމާތަށް އަންނަ ބަދަލު އެންގުން؛
			(2) އޭނާ ދިރިއުޅޭ ތަނުން އެހެންގައި ދިރިއުޅޭ [illegible] އިތުރު ބަދަލު އައުން މަނާކުރުން؛
			(3) އޭނާ ދިރިއުޅޭ ތަނަކުން ނުވަތަ އެތަން ނިސްބަތްވާ ވަކި ސަރަހައްދަކުން ބޭރަށް ވަކި ވަގުތުތަކެއްގައި ނުކުތުން މަނާކުރުން؛
			(4) ވަކި ތަނަކަށް ވަކި މުއްދަތަކަށް ދިޔުން މަނާކުރުން.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ ދަށުން ޑިޕޮޒިޓެއް އަޅަންވާނީ، ތިންވަނަ ފަރާތްތަކުގެ

Deleted: 70

Deleted: 71

Deleted: މި ޤާނޫނުގެ

Deleted: 75

Deleted: 71

Deleted: މި ޤާނޫނުގެ

Deleted: 75

Deleted: 71

				ބައްޔިނާތައް ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ދޭންޖެހޭނެއެވެ.
ދަތުރުފަތުރާގުޅޭ ފިޔަވަޅުތައް	.88			ދަތުރުފަތުރާ ގުޅޭގޮތުން އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތާމެދު އަންނަނިވި ފިޔަވަޅުތަކުގެ ތެރެއިން ފިޔަވަޅެއް އެޅިދާނެއެވެ.
		(ހ)		ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަކި ސަރަހައްދަކަށް ވަނުން ނުވަތަ ވަކި ސަރަހައްދަކުން ބޭރަށް ދިއުން މަނާކުރުން؛
		(ށ)		ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަކި ރަށަކަށް އެރުން ނުވަތަ ވަކި ރަށެއް ދޫކޮށް ދިއުން މަނާކުރުން؛
		(ނ)		ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތެއްގެ ހުއްދަ ލިބިގެން ނޫނީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރަށް ފުރުން މަނާކުރުން.
މުއައްސަސާތަކާމެދު ފިޔަވަޅުތައް	.89	(ހ)		ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތުގެ މުދަލުން މުއާމަލާތްކުރުން ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ ގޮތުން އަންނަނިވި ފިޔަވަޅުތަކުގެ ތެރެއިން ފިޔަވަޅެއް އެޅިދާނެއެވެ.
			(1)	ކަނޑައެޅޭ ވަކި އަދަދެއްގެ ފައިސާގެ މުއާމަލާތެއް، ކަނޑައެޅޭ މުއްދަތަކަށް ހިންގުން މަނާކުރުން؛
			(2)	ކަނޑައެޅޭ ވަކި ބާވަތެއްގެ ވިޔަފާރީގެ މުއާމަލާތެއް، ކަނޑައެޅޭ މުއްދަތަކަށް ހިންގުން މަނާކުރުން.
		(ށ)		މި މާއްދާގެ ދަށުން ފިޔަވަޅެއް އަޅައިފިނަމަ، [illegible] ފަރާތްތަކުގެ ބައްޔިނާތައް ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ދޭންޖެހޭނެއެވެ. އަދި އެއިން އެއްވެސް ފިޔަވަޅެއް އަޅައިފިނަމަ، އެ ފިޔަވަޅަކީ [illegible] ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކަމާ ސީދާ ގުޅޭ، އެ ކަން ހިނގުމަށް ނުވަތަ އިތުރަށް ހިނގައިދިޔުމުން ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ ފިޔަވަޅެއް ކަމުގައިވާންވާނެއެވެ.

Deleted: 72

Deleted: 73

ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތް ވަކި ގަޑިއަކަށް، ވަކި ދުވަސްތަކެއްގައި އަދި ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި ގޮތެއްގެމަތިން ފުލުހުންގެ މަރުކަޒަކަށް ހާޒިރުވުމަށް ގެންދިއުމަށް އަންގައިދެވިދާނެއެވެ. އެފަދައިން ހާޒިރުވާއިރު، މި ޤާނޫނުގެ 78 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި، ފުލުހުން އަންގާ އެންގުންތަކަށް އަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.		.90	ފުލުހުންގެ މަރުކަޒަށް ހާޒިރުވާން އަންގުން
ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތް އެޓެންޑަންސް ގޮތުގައި ޖިނާއީތަހުޤީޤާ ތަންތަން ދެނެގަތުމަށްޓަކައި، އޭނާގެ ހަރަކާތްތަކައި އިތުބާރުކުރެވޭ ހާލަތުގައި ހުކުމްކުރުމަށް، މުސްތަޤުބަލުގައި ކޯޓުން ބަލާނެ ޝަރުތުތަކެއްގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.	(ހ)	.91	އެޓެންޑަންސް ބެލުން
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތަކާ އެޅުމަށްޓަކައި އެކަމަށް ބޭނުންވާ އާލާތް، ކޯޓުން ނެރޭ ކަންތައްތަކުގެ އަމުރުގައި ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.	(ނ)		
މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާލާތް އެޅުމުގެ ހަރަކާތްތަކައި ހުކުމްކުރަން އަމުރު ދޫކުރާ ފަރާތުގެ ފުރިހަމަ އެއްބާރުލުން ދޭންވާނެއެވެ. އަދި އެ އެއްބާރުލުން ބަލަހައްޓަން އެ ހުކުމްކުރާ ފަރާތްތަކުން އަންނަ ގޮތަކަށް، އަދި ޙައްދު ފަރާތްތަކުން އެ އެއްބާރުލުން ބަލަހައްޓަމުން ގެންދަންވާނެއެވެ.	(ރ)		
މި މާއްދާގެ ދަށުން ހުކުމްކުރާ ތަކެތީގެ ބެލެހެއްޓުމާ ނުވަތަ މަޢުލޫމާތުގެ ކަންކަމުގައި، އެމީހަކު ދިރިއުޅޭ ތަނަކަށް ވަނުމުގެ ހުއްދަ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ފަރާތަކަށް، ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެމަތިން ދިނުމަކުންވެސް އެ އަމުރުގައި އަންގައިދެވިދާނެއެވެ.	(ބ)		
މުސްތަޤުބަލާ ކަންތައްތަކުގެ އަދުލުވެރި ތަރުހީބުގެ ޒާމިނު މުއާމަލާތް އަޅުއްވުމަށް އެދުމުގެ ކޮށްދޭން އަދުލުވެރިކަމާގުޅޭ ކަންތައްތަކުގެ ...		.92	ޒާމިނު މުއާމަލާތު އަޅުއްވުމުގެ އިޖުރާއަތު

74 :Deleted

:Deleted

62 :Deleted

75 :Deleted

76 :Deleted

			12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 74 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަން ފުރިހަމަވާ ޙާލަތުގައި، އެ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
ތިންވަނަ ބައި ވޮނިބަރކޮން ކޮންބްރްވޭކުރުމުގެ އަމުރު ތަންފީޒުކުރުން			
އަމުރު ތަންފީޒުކުރުން	93.		ވޮނިބަރކޮން ކޮންބްރްވޭކުރުމުގެ އަމުރެއްގައި އެހެންގޮތަކަށް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ހިނދަކު، އެ އަމުރެއް ތަންފީޒުކުރާނީ ފުލުހުންނެވެ.
ދިރިއުޅޭ ތަނަށް ވަދެ، ބަލައި ފާސްކުރުން	94.		ވޮނިބަރކޮން ކޮންބްރްވޭކުރުމުގެ އަމުރު ތަންފީޒުކުރުމުގައި، އެ އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތުން އަމުރާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރަމުންދާކަން ބެލުމަށާއި، ކޯޓު އަމުރަކާއެކު އެ ފަރާތެއް ދިރިއުޅޭ ތަނަށް ވަދެ، އެތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރެވިދާނެއެވެ.
ސަރުވިއިލަންސް	95.	(ހ)	ވޮނިބަރކޮން ކޮންބްރްވޭކުރުމުގެ އަމުރެއްގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތުން އަމަލުކުރަމުންދާތޯ ބެލުމުގެ ގޮތުން އެކަމާ ގުޅޭ ތަންތަނާއި އެކަމާ ދިރިއުޅޭ ތަން، ބޭރުން ވޮނިބަރކޮން ހެދިދާނެއެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތް ދިރިއުޅޭ ތަނުގެ ބޭރުގައި އެކޭ ދީ ތަންތަނުގެ ފޮޓޯ ނަގާދާނެއެވެ.
އަމުރާ ޚިލާފުވުން	96.	(ހ)	ވޮނިބަރކޮން ކޮންބްރްވޭކުރުމުގެ އަމުރެއް ރައްދުވާ ފަރާތަކުން އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި، ވޮނިބަރކޮން ކޮންބްރްވޭކުރުމުގެ އަމުރުގެ އެއްވެސް ޝަރުތަކާ ޚިލާފުވުމަކީ ކުށެކެވެ.
		(ށ)	މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކުށުގެ އަދަބަކީ ގިނަވެގެން 18 (އަށާރަ) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމެވެ.
ނުވަވަނަ ބާބު			

Deleted: 77

Deleted: 78

Deleted: 79

Deleted: 80

Deleted: އަށް

އެހެނިހެން

ގަވާއިދު ހެދުން	97.	(ހ)	މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިގެން އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ ހިނދަކު، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ ގަވާއިދުތައް ހަދައި ހިންގާނީ އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުންނެވެ.
			(1) ތަޙްޤީޤުގެ ކަންކަމުގައި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުން؛
			(2) މި ޤާނޫނުގެ ހަތްވަނަ ބާބުގައި ބަޔާންކުރާ ކުޑަކުދިން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ އަމުރާއި މި ޤާނޫނުގެ 75 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މޮނިޓަރިންގ ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އަމުރަށް އެދުމުގެ ކަންކަމުގައާއި ދަޢުވާކުރުމުގެ ކަންކަމުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް؛
			(3) ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ ކަންކަމުގައި ކޯޓުތަކުން.
		(ށ)	މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ އެންމެހައި ގަވާއިދުތައް ހަދައި ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުން	98.		މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަސްދީޤުކުރެވި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަސް ހަމަވާ ދުވަހުން ފެށިގެންނެވެ.
އުވާލެވޭ ޤާނޫނު	99.		މި ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ

Deleted: 81

Deleted: 59

Deleted: 82

Deleted: 83

ޤާނޫނު) އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 18/2010 (ގޭންގު ކުށްތައް މަނާކުރުމާބެހޭ ޤާނޫނު) އުވިއްޖެއެވެ.			
މި ޤާނޫނުގައި ތަފްޞީލް ނުވަތަ އިބާރާތެއް ބޭނުންކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން އެހެން މާނައެއް ދޭހަނުވާ ހިނދަކު، އަންނަނިވި ތަފްޞީލުތަކާއި އިބާރާތްތަކަށް ދީފައި އެވަނީ، އެ ތަފްޞީލުތަކާއި އިބާރާތްތަކާ ގުޅިގެން ތިރީގައި ދީފައި އެވާ މާނަކުރުމެވެ.		.100	މާނަކުރުން
"ކޮންޓްރޯލްކުރުން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހެއްގެ މިނިވަންކަމަށް ވަކި އިންތިޒާމުތަކާއި މިންތަކެއް ކަނޑައަޅައި، އެ އިންތިޒާމުތަކާއި މިންތަކުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ މިނިވަންކަން ހިފެހެއްޓުމެވެ.	(ހ)		
"އަމިއްލަ ތަނެއްތަން" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މީހެއްގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވިގެންވާ ގޯއްޗާއި، ގެއާއި، ބިމާއި، އިމާރާތާއި، މީހުން ދިރިއުޅުމަށް ބޭނުންކުރާ ގޭގެއަށާއި ބޭސްފިހާރައާއި އޮފީސްތަކާއި، ވަކި އިދާރާއަކުން ވަކި އުސޫލަކުން ވަކި ބައެއް ބޭނުންކުރަން ދޫކޮށްފައިވާ ގޯއްޗާއި އިމާރާތާއި ހާލަތާއި މައިދާންތަކަށެވެ.	(ށ)		
"ވެރިފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އަމިއްލަ ތަނަކާ ގުޅޭގޮތުންނަމަ، އެތަނެއްގެ ވެރިފަރާތެވެ. ކުއްޔަށްދީފައިވާ ތަނަކާ ގުޅޭގޮތުންނަމަ، އެތަން ކުއްޔަށް ހިފައިފައިވާ ފަރާތެވެ. އެއްގޮތް އިމާރާތެއްގެ ވަކި ތުނިބައި ނުވަތަ ބައެއްނަމަ، އެ ތުނިބައި ނުވަތަ ބައެއްގެ ވެރިފަރާތެވެ. އަދި އެއިން އެއްވެސް ފަރާތެއް އެއިން ތަނެއްގައި ނެތް ހާލަތެއްގައިނަމަ ނުވަތަ އެނގެން ހާލަތެއްގައިނަމަ، އެތަނެއްގައި ދިރިއުޅޭ ނުވަތަ އެތަނާ އެ ވަގުތަކު ބަލަހައްޓާ ފަރާތެއް ހިމެނޭނެއެވެ.	(ނ)		

84 :Deleted

"މަސްވެރިކަމު ހިމާޔަތްކޮށްދޭ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނީ ކުރަހާ ގުޅޭގޮތުން ސޮސައިޓީތަކާބެހޭ މިހާ ނުވަތަ ކުރުގެ ތުރުމަތީގައިވާ މީހާގެ މަސްވެރިކަމު ހިމާޔަތްކޮށްދޭ ފަރާތުން ކަމަށް އާދާ ކަނޑައަޅާ، އުމުރުން 18 (އަށާރަ) އަހަރުން މަތީގެ ކޮންމެ މީހަކަށެވެ.	(ރ)		
"ކަނޑާބެހޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޔުނައިޓެޑް ނޭޝަންސް ކޮންވެންޝަން އޮން ދަ ލޯ އޮފް ދަ ސީ އަށެވެ.	(ބ)		
"ޤާނޫނީ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭ އުމުރުގެ ކުޑަކުއްޖެއް" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 18/2019 (ކުޑަކުދިންގެ އަދުލުގެ ޤާނޫނު) ގައި ކުޑަކުދިން ޤާނޫނީ މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އުމުރުގެ ކުޑަކުއްޖަކަށެވެ.	(ޅ)		

Deleted: ނުވަތަ މަތީ އުމުރުގެ

12/05/2025

ޖަދުވަލު 2

"ގޭންގުތަކުން ހިންގާ ކުށްތަކާއި އިންތިޒާމުވެގެން ނުރައްކާތެރި ކުށްތައް ހުއްޓުވުމުގެ ބިލު" ޖުޑިޝިއަރީ ކޮމިޓީން ދިރާސާކުރެއްވުމަށް އެ ކޮމިޓީގެ މެންބަރުން ހާޒިރުވުމުގެ ތަފްސީލު

✓	ހާޒިރުވި ބައްދަލުވުން	-	ހާޒިރުނުވާ ބައްދަލުވުން	@	އެހެން ކޮމިޓީއެއްގެ ބައްދަލުވުމެއްގައި	S	ސަލާމުގައި
O	ރަސްމީ ދަތުރެއްގައި	N	ކޮމިޓީގައި ނުހިމެނޭ	x	ބައިވެރިވާން ނުޖެހޭ		

12/5/2025	23	1:04	N	✓	✓	-	✓	✓	N	✓	✓	✓	N	✓	✓	✓
10/5/2025	20	2:06	N	✓	✓	✓	✓	✓	N	S	✓	✓	N	✓	✓	✓
8/5/2025	19	3:05	N	✓	✓	✓	✓	✓	N	S	✓	✓	N	✓	✓	✓
30/4/2025	17	1:24	N	✓	✓	✓	✓	✓	N	✓	✓	✓	N	✓	✓	✓
16/4/2025	13	00:08	N	✓	✓	x	✓	✓	N	✓	✓	✓	N	✓	✓	✓
17/3/2025	10	3:19	N	✓	S	N	✓	✓	N	✓	✓	✓	✓	✓	✓	S
16/3/2025	9	3:54	N	✓	✓	N	✓	✓	N	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓
11/3/2025	8	1:26	N	✓	✓	N	✓	✓	S	✓	✓	N	✓	✓	✓	✓
12/2/2025	1	00:09	✓	✓	S	N	✓	O	✓	O	✓	N	✓	N	✓	✓
ތާރީޚް	ބައްދަލުވުން	ޖުމްލަ ވަގުތު	މިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒުހޫރު އަބްދުލްޤާދިރު	މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސޭން މުބާރިކް	ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުއްސައްތާރު މުޙައްމަދު	މަޑުއްވަރި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢާމިރު	ކެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މައުރޫފް ޒާކިރު	ކުރެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިން ޙަމީދު	ތުލުސްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނަސީމް	ހުރާ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޑރ. އައްސާ ނައީމް	ތިމަރަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ރިޔާޝް	ފަރެސްމާތޮޑާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޝްރަފް ރަޝީދު	ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ފަޒާދު	ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު	ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިސްމާއީލް ނިޒާރު	ހިތަދޫ ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ނާޒިލް
ޖުމްލަ	9	16:35	1	9	7	3	9	8	1	6	9	6	4	8	9	8

ޖުޑިޝިއަރީ ކޮމިޓީ